

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VI-a ORDINARĂ – IUNIE 2013

Ședința din ziua de 27 iunie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.209 din 20 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal – art.102, 118^f; Legea pentru punerea în aplicare a titlului V din Codul fiscal – art.4*).
4. Prezentarea Raportului anual al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2012. Proiectul nr.1054 din 29 aprilie 2013. (Raportor – Dorin Drăguțanu, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.) Președintele Parlamentului Igor Corman anunță că se ia act de acest raport.
5. Dezbaterile și respingerea proiectului de Hotărîre nr.271 din 18 iunie 2013 cu privire la prelungirea mandatului Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la „Banca de Economii” – SA și a situației în domeniul financiar-bancar al Republicii Moldova.
6. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.282 din 28 iunie 2013 pentru modificarea componenței nominale a Comisiei agricultură și industrie alimentară.
7. Prezentarea Raportului de activitate al Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar pentru anul 2012. Proiectul nr.1037 din 26 aprilie 2013. (Raportor – Veronica Jurminschi, președintele Consiliului de administrație al Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.) Președintele Parlamentului Igor Corman anunță că se ia act de acest raport.
8. Dezbaterile și aprobarea proiectului de Lege nr.1485 din 28 iunie 2011 pentru ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul frontierei de stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră.
9. Dezbaterile și aprobarea proiectului de Lege nr.1824 din 3 august 2012 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar.
10. Declarația doamnei deputat Maria Ciobanu, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.
11. Interpelări.

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Andrian Candu, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Vă rog să ne anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a pelunului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 95 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Bodrug Oleg, Ghilețchi Valeriu, Palihovici Liliana – în delegație; Chistruga Zinaida – din motive de sănătate; Ceban Ion, Todua Zurabi – la cerere.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Domnilor deputați,

Ieri, 26 iunie, s-a stins din viață unul dintre cei mai mari poeți ai neamului nostru Dumitru Matcovschi. Rog să păstrăm un moment de reculegere. *(Se păstrează un moment de reculegere.)*

Vă mulțumesc.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Ion Hadârcă:

Domnule Președinte,

Eu cred că momentul merită a fi menționat de la tribuna centrală, dacă îmi permiteți cîteva minute. Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Vă rog.

Domnul Ion Hadârcă:

Onorat Parlament,

După o zi de doliu, pe umerii noștri s-a lăsat și o noapte de doliu național. Precum știți, astă noapte a încetat să bată inima marelui neînfrînt, a poetului, academician Dumitru Matcovschi. Este o pierdere grea și irecuperabilă nu doar pentru literatura noastră, dar și pentru lumea academică, dar și pentru cultura și spiritualitatea românească în ansamblu.

Cavaler al „Ordinului Republicii”, figură emblematică a neamului nostru, Dumitru Matcovschi a menținut de-a lungul unei mari jumătăți de secol flacăra demnității naționale.

În anul 1969, cartea Dumisale „Descânțece de alb și negru” a fost interzisă și ghilotinată de cenzura comunistă. Din anii ‘70 pînă în prezent, piesele dramaturgului Dumitru Matcovschi „Tata”, „Troița”, „Descânțec de leagăn pentru bunici” au fost cap de afiș al Teatrului Național. Romanul Dumisale „Toamna porumbeilor albi”, tradus în mai multe limbi, de asemenea, este un nume de referință, este un titlu de referință în proza noastră.

Redactor la „Cultura Moldovei” și revista „Basarabia”, publicistica Dumisale a deschis o pagină nouă în ziaristica noastră și a inspirat mișcarea de eliberare națională. „Povara istoriei” și „Hoți în rezervație” – două eseuri de referință, care vor rămîne pentru studiu și pentru urmași.

Cîntecele Domniei sale „Din Calea-Robilor mai cade o stea”, „Mai regină decît floarea doar femeia poate fi”, „Sărut, femeie, mîna ta”, „În oraș la Chișinău”, „Ești floare de dor, Basarabie, ești lacrima neamului meu”, „Bucurați-vă, prieteni, de prieteni și de frați” vor fi cîntece nemuritoare.

Tragicul accident din mai 1989 a marcat și mai mult imaginea emblematică a acestui poet exponențial.

Nichita Stănescu spunea că poetul este o pată de sînge care vorbește. A fost crezul de o viață al poetului Dumitru Matcovschi, așa precum spunea dumnealui:

„Mai sus de orice-împărăție,
Mai sus de orice țar și rege
E rîndul cel de poezie
Cu sînge scris, se înțelege!”

Eu cred că ziua funeraliilor poetului Dumitru Matcovschi trebuie decretată drept Zi de doliu național. Și ar fi bine să fie decretată în întreg spațiul românesc. Așa să-i păstrăm și să-i înveșnicim memoria, și să-i fie veșnica pomenire.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă aduc la cunoștință că, din cauza lipsei a doi membri ai Biroului permanent, care sînt în delegație, Biroul permanent nu a luat o decizie privind proiectul ordinii de zi. Rămîne la discreția ședinței în plen, dacă luăm ca bază proiectul pe care dumneavoastră îl aveți.

Deci eu supun votului această propunere. Cine este pentru ca să luăm acest proiect ca bază rog să voteze. Majoritatea.

Și acum rog, dacă sînt propuneri la acest proiect, să fie enunțate de la microfoanele din sală.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Noi, deputații, avem două proiecte de ordine de zi, eu nu știu care ați supus votului, ca s-o luați ca bază. Pentru că în acest haos nu este clar care e prima, care e prioritară, care e suplimentară, care e de bază? Este o neclaritate. Și, ca să vă demonstrez că, într-adevăr, e un haos în pregătirea proiectelor, și cred că nu-i de vină numai Biroul permanent, domnule Președinte, eu v-aș întreba: spuneți-mi, vă rog, proiectul nr.282 la noi este înregistrat și este scris că este înregistrat la data de 28 iunie, astăzi la noi e 27 iunie. Spuneți-mi vă rog, ați inventat, totuși, această mașină de deplasare în timp? Sau altă cauză? Cum un proiect, care va fi înregistrat mâine, apare astăzi pe ordinea de zi, nr.282? Vă rog să ne explicați.

Domnul Igor Corman:

Da, domnule deputat, dacă o să folosiți cuvântul „haos” peste fiecare alt cuvânt, de la aceasta cred că situația nu se schimbă. În primul rând, la prima întrebare pe care ați adresat-o, deci nu este nici un haos. Dumneavoastră aveți proiectul ordinii de zi pentru 27 – 28 iunie, sînt subiectele pe care noi le-am transferat din săptămîna trecută pentru această săptămîna. Și aveți un alt proiect al ordinii de zi din 27 iunie – 5 iulie și acolo foarte clar Secretariatul le-a separat deci care proiecte se propun pentru 27 iunie și care se propun pentru 28 și mai departe le aveți și pentru 4 – 5 iulie, deci pentru următoarea perioadă.

Referitor la proiectul nr.282. Eu rog Secretariatul să ne dea explicație. Părerea mea este că este doar o greșeală tehnică.

Domnule Ganaciu,

Vă rog frumos.

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Inna Șurac – Frațiunea PCRM:

Уважаемые коллеги,

Фракция ПКРМ предлагает в который раз внести в повестку дня законопроект, в актуальности которого не приходится сомневаться. Сегодня, 27 июня, должны быть опубликованы результаты всех экзаменов по бакалавру и, кстати, возмутительным образом: мы пытаемся зайти на сайт edu.md официальный сайт Министерства образования, где должны быть опубликованы результаты, и он, к сожалению, не работает, представляете себе, что сейчас сидят и думают наши лицеисты.

Как стало известно, количество тех, кто не сдал экзамены по бакалавру, может вырасти до 35%, это притом, что уже известно, что более 600 работ было аннулировано во время самих экзаменов.

Это доказывает очередную простую истину, о которой мы давно говорим, уважаемые коллеги, что Министерство образования должно в первую очередь заниматься системой внутри, в корне, заняться качеством предоставляемых услуг, качеством образования, а не механической оптимизацией: закрытием школ, установкой видеокамер и прочими делами.

В связи с этим мы предлагаем законопроект № 217 от 28 мая 2013 года, который предусматривает недопустимость в дальнейшем установки

видеокамер и других технических средствах в экзаменационных залах, учитывая то (у нас есть информация), что в следующем году Министерство образования планирует потратить как минимум вдвое большую сумму на установку большего количества видеокамер, в том числе во время экзаменов после 9-го класса.

А также, во-вторых, фракция Партии коммунистов выражает уверенность в том, что сегодня госпожа Майя Санду, которая, как мы видели, присутствовала на заседании коалиции, выражаем уверенность в том, что она сегодня пришла именно с тем, чтобы дать свое заявление об отставке. Надеемся, что вы сейчас нас об этой отставке, господин Корман, и проинформируете.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин Председатель,

Eu propun includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.271. Acest proiect este simplu și formal, nu ține mult timp pentru discutare. Nr.271.

Domnul Igor Corman:

Despre ce este vorba? Dacă ne spuneți.

Domnul Oleg Reidman:

Despre prelungirea termenului Comisiei de anchetă.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Eu a patra săptămână consecutiv tot solicit să fie incluse proiecte de lege care au peste un an de zile înregistrarea. Deci proiectul de Lege nr.940, ceea ce se referă la construcțiile neautorizate pe teren public. Proiectul nr.1612, ceea ce ține de vânzarea producției agricole autohtone în unități comerciale. Proiectul nr.2354 – eschivarea de la încheierea contractului privind transportarea gunoiiului. Proiectul nr.63, ceea ce ține de copiii persoanelor supuse represiunilor din '40.

Totodată, domnule Președinte, solicit de a exclude din ordinea de zi proiectul nr.260, nr.2 pe ordinea de zi, din simplul motiv că noi, ieri, l-am discutat la comisie, acolo sînt multe lucruri, mai multe întrebări decît răspunsuri, el necesită o discuție mai amplă cu toate amendamentele care noi la comisie am solicitat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRM:

Onorată asistență,

Doresc să vă informez pe acei care poate nu sînt informați despre faptul că Ministerul Sănătății și Guvernul continuă și chiar și-au intensificat acțiunile de transmitere în gestiune privată a sectorului public de sănătate, ceea ce înseamnă nu altceva decît privatizarea acestui sector și înseamnă nu altceva decît distrugerea sectorului public de sănătate. Recent, Ministerul Sănătății a anunțat că transmite în gestiune privată serviciile de dializă și de radioterapie din sistemul oncologic.

Vreau să vă spun că ministrul sănătății ignoră constant toate deciziile care au fost luate aici, în cadrul Parlamentului, atît în cadrul hotărîrii Parlamentului, care îl invita să ne prezinte Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate, ignoră Legea cu privire la sistemul de sănătate, dar și Legea cu privire la sistemul bugetar. Pentru că, prin instituirea unilaterală a acestor parteneriate publice private, el nu face altceva decît intră în relații financiare garantate de stat pentru mulți ani înainte cu niște agenți economici privați, fapt care nu poate fi tolerat de către întreg Parlamentul.

De aceea, eu propun să constituim un grup de lucru din reprezentanți de diferite fracțiuni, dar și diferite comisii parlamentare, care să analizeze detaliat aceste fenomene de transmitere în gestiune privată a sistemului public de sănătate, să oprească acest fenomen. Și, pentru a reglementa, la fel, relațiile dintre sistemul public și privat, propun pe ordinea zilei proiectul de Lege nr.3106, care prevede modificarea Legii cu privire la ocrotirea sănătății.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Eu mă adresez către majoritatea parlamentară, avînd în vedere situația care s-a creat în ziua de astăzi între Chișinău și Tiraspol și avînd în vedere că, inclusiv noi, deputații în Parlament, trebuie să folosim niște pași gîndiți și pașnici pentru a rezolva această problemă. Eu, din partea Frațiunii, propun ca proiectul de Lege nr.1485, este sub nr.5 în ordinea de zi, proiectul de Lege pentru ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul de frontieră de stat să fie scos din ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Doamna Raisa Apolschi – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Solicite includerea pentru ziua de mâine a proiectului nr.176, pentru lectura a doua. El a fost amânat din săptămîna trecută, dar nu s-a regăsit în agendă.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Despre ce este vorba, dacă ne spuneți, subiectul.

Doamna Raisa Apolschi:

Modificarea Codului de procedură penală.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

În situația în care va fi acceptat pe ordinea de zi, astăzi sau în orice altă zi, proiectul nr.204 privind modificarea Codului electoral, în aceeași ordine de idei și pe același subiect propunem proiectul nr.205. Ca să fie clar pentru toată lumea, este vorba despre proiectul votat în data de 5 mai de către liberal-democrați și prietenii lor comuniști vizavi de votarea în Diasporă și, respectiv, votarea studenților în municipiul Chișinău. Propunem ca proiectul nostru să fie, la fel, inclus pe ordinea de zi, pentru a repara acea greșeală impardonabilă.

Și doi.

Domnule Președinte,

Solicităm a fi exclus din ordinea de zi de astăzi, proiectul nr.2733, care este sub nr.1, este vorba despre proiectul de Lege privind deetatizarea și administrarea proprietății publice. Acest proiect stă de foarte mult timp în Parlament, mai exact: din anul 2011. Noi ne-am împotrivit modului intransparent de deetatizare a proprietății publice. Nu există claritate ce întreprinderi se privatizează, ce întreprinderi nu se privatizează. Și, iată, vedem că, doar am fost noi excluși de la guvernare, și deodată ați găsit consens pentru împărțirea „cașcavalului” de stat.

De aceea, pentru clarificarea tuturor circumstanțelor sau tuturor criteriilor, prin care se face deetatizarea proprietății publice, noi solicităm ca acest proiect să fie exclus din ordinea de zi. Iar atunci, cînd va fi pregătit și va fi asigurată, în mod special, transparența necesară a fiecărui cetățean al Republicii Moldova, să fie inclus în ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Ne amintim cu toții că pe 19 mai, deci în paralel cu organizarea unui dezmăț, care s-a numit parada homosexualilor, deci a avut loc și Soborul Bisericii Creștine ortodoxe, în cadrul căror mitropolitul Vladimir a făcut niște declarații, care avertizau guvernării referitor la necesitatea modificării Legii cu privire la egalitatea șanselor.

Deci, conform acestei teze, difuzate de către Vladimir, zilele trecute, Sinodul a luat o decizie pentru a sancționa actuala guvernare, inclusiv acei care au fost clar nominalizați, pentru a readuce țara la normalitate. Și, spre marea noastră mirare, deci a Frațiunii noastre, actuala guvernare nu a gândit altceva mai deștept decât să șantajeze biserica, enoriașii prin unele avertizări că, în cazul în care va fi aprobată această decizie de către Sinodul Bisericii Creștine și Mitropolia Republicii Moldova, atunci biserica va fi impozitată. E o măgărie întregă, sincer vorbind, stimați colegi.

Eu cred că noi, la nivel de Parlament, urmează să luăm o decizie și să interzicem categoric cuiva ca să se bage cu astfel de șantaj, forme de șantaj ș.a.m.d. Ce înseamnă aceasta să ...

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

La ordinea de zi, dacă aveți propuneri.

Domnul Sergiu Stati:

La ordinea de zi.

Și a doua. Da, ca să îl chemăm aici pe Vladimir, să dea cu agheasmă, să scoatem ...

Domnul Igor Corman:

Aceasta la ordinea de zi, domnule Stati, propuneți? Vă rog la ordinea de zi. Ultima dată vă atenționez.

Domnul Sergiu Stati:

La ordinea de zi. Și numărul 2, întrebarea nr.2. Cunoaștem cu toții, și colega mea Inna Șupac a intervenit, referitor la situația din învățământ. Cunoaștem că mai mult de 500 de persoane au fost eliminate de la examene. Dar s-a întâmplat o chestie și mai gravă, sincer vorbind această situație, zilele trecute, săptămîna trecută ministrul învățământului, doamna Maia Sandu, a dat indicație ca să fie ...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Toate declarațiile, pe care doriți să le faceți, le faceți la sfîrșitul ședinței. Acum noi discutăm proiectul ordinii de zi.

Domnule Stati,
Vă rog concret la proiectul ordinii de zi.
Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Pur și simplu, ca să fie clar pentru toată lumea de ce eu am să solicit ca să vină doamna Sandu aici, ca să ne spună care este situația, la momentul actual, referitor la BAC, deci finalizarea BAC-ului.

Și, în același timp, pur și simplu am vrut să informez colegii. Doamna Sandu, săptămîna trecută, a dat indicații ca să fie scoase cîte trei mii de lei de la conturile tuturor liceelor, unde s-a desfășurat BAC-ul, fără a întreba administrația școlii. Și acum școlile nu au cu ce face reparații.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat.

Ultima oră a ședinței de joi este Ora Guvernului și dumneavoastră puteți să solicitați orișice informație, să invitați pe cine doriți la această oră. Acum, la proiectul ordinii de zi, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

... tot la ordinea de zi.

Mulțumesc foarte mult.

Și la ordinea de zi încă o chestiune. Săptămîna trecută, Frațiunea noastră a solicitat ca să fie chemat domnul Lazăr, ministru al economiei, aici, ca să ne relateze despre negocierile extrasecrete care se duc acum între Guvern și Uniunea Europeană privind acordul cu liberul schimb. Deci, ieri, a avut loc ... Da, ieri, a avut loc o ședință, la fel, secretă, în care s-au relatat niște parametri ai acestui acord.

De aceea, noi insistăm, Frațiunea noastră, ca să fie, astăzi, adus aici ministrul economiei, ca să ne prezinte o informație privind ceea ce se întîmplă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Igor Vremea – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

În contextul discuției inițiate de domnul Stati, Frațiunea noastră, iarăși, vine cu propunerea sau cu solicitarea de a include pe ordinea de zi proiectul, înregistrat deja mai bine de un an în urmă sub nr.1173, ce vizează modificarea Legii cu privire la egalitatea șanselor în sensul ca să fie exclusă sintagma „orientare sexuală” din legea nominalizată.

Aceasta, cu atât mai mult, sau în contextul declarației, difuzate și adoptate și difuzate de către Sinodul Bisericii Ortodoxe și, cu atât mai mult, ținând cont de faptul că Republica Moldova ... în mare parte, aici avem locuitori aproximativ în proporție de 94% creștini ortodocși. Dați să ținem cont de faptul acesta și să nu afectăm acele valori ale populației, mai cu seamă spirituale, prin existența unei astfel de prevederi legale.

Solicităm includerea pe ordinea de zi și examinarea proiectul nr.1173.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnule Ioniță,

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Îmi cer scuze.

Domnule Președinte,

Comisia economie, buget și finanțe roagă ca proiectul de Lege nr.2733 să îl transferăm pentru săptămîna viitoare, pe data de 4. Noi am avut, marți, o ședință de lucru, grup de lucru la acest subiect, marțea viitoare mai organizăm unul. Și sper că, în felul acesta, va fi scoasă orice fel de discuție nenesesară aici, în plen. Pe săptămîna viitoare, pe data de 4, nr.2733.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Propun să fie exclus din ordinea de zi proiectul nr.1485, ce ține de ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul de frontieră, întru-cît acest tratat este semnat de ex-Prim-ministrul Vlad Filat neconstituțional. Prim-ministrul nu are dreptul să semneze tratate internaționale, doar Președintele Republicii. În perioada aceea eram eu Președinte, el nu a avut mandat de Președinte de a semna acest tratat.

Și doi. Susțin propunerea domnului Brega, ce ține de proiectul nr.260. Aceste amendamente prevăzute, în care Agenția Achiziții Publice să decidă pentru o mică încălcare, aceasta înseamnă al doilea cuib pentru ei de a se ocupa cu corupția. În afară de faptul că ei țin contractele acolo și, pînă nu li se pune pe masă, nu le dau drumul, acum o să-l prindă pe un primar sau pe altcineva că nu a pus o virgulă, și aceasta înseamnă, iarăși, același cuib de corupție.

În genere, eu vreau să vă spun, stimați colegi, că această achiziție trebuie lichidată. Deci, prin lege, au drepturi garantate și oferite tuturor persoanelor juridice de stat și avem organele de drept care să verifice a respectat legea, n-a respectat. Agenția Achiziții nu trece un acord, un contract acolo pînă nu e pus pe burta copilului.

De ce ne trebuie nouă încă al doilea cuib de corupție să-l oferim Agenției, pentru o virgulă să amendeze primarul, mai știu eu cine acolo. Noi... și uitați-vă, eu nu înțeleg, Coaliția, dumneavoastră ce, vreți să mafiotizăm mai departe statul acesta sau vrem să îl readucem la standardele europene? Nu înțeleg, zău.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Mihail Mocanu – Frațiunea PCRM:

Господин Председатель,

От имени фракции Партии коммунистов, предлагаю исключить из повестки дня проект закона №1824 о ратификации Соглашения между правительствами Республики Молдова и правительством Румынии о сотрудничестве в военной области. Полагаю, что ратификация этого соглашения в рамках закона вызовет негативные реакции не только со стороны Украины и России, но, главное, это послужит властям Приднестровского региона Республики Молдова оправданием в их действиях по углублению сепаратизма. Очевидно, что этот проект не что иное, как попытка втянуть Молдову в милитаристские игры, которые могут повлечь за собой окончательную дезинтеграцию нашей территории.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Ieri, în cadrul ședinței Biroului, eu foarte clar m-am expus asupra a 2 proiecte care nu este clar cum au ajuns în ordinea de zi, Comisia mediu și schimbări climatice fiind responsabilă. Deci este vorba de proiectul nr.2651 și de proiectul nr.2652. Solicit respectuos ca ele să fie amânate pentru o altă ședință, deoarece atât ministerul, cât și administrația publică locală din teritoriile vizate au mult de lucru.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Vă rog să ne spuneți succint care este esența proiectului pe care dumneavoastră l-ați propus să fie exclus.

Doamna Violeta Ivanov:

Esența proiectului, ele sînt două. Deci unul ține de modificarea proiectului de lege și altul Hotărîrea Parlamentului. Ceea ce ține de crearea Parcului Național Orhei pe suprafața de 33 de mii de hectare. Deci este un proiect bun, dar asupra căruia trebuie încă de lucrat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Nae-Simion Pleșca – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Pentru săptămîna viitoare propun proiectul de Lege nr.118 din 15 martie 2013 pentru modificarea anexei nr.11 la Legea nr.1538/XIII din 25 februarie 1998, privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog, încă o dată numărul proiectului. Ați numit cifre.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Numărul proiectului: 118 din 15 martie 2013.

Domnul Igor Corman:

Propuneți pentru săptămîna viitoare?

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Exact.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu cred că este o blasfemie ca comuniștii să se erijeze în calitate de apărători ai bisericii ortodoxe în situația în care tot ei, la îndemnul lui Stalin și al lui Lenin, au călcat în picioare biserica creștin ortodoxă. Eu sînt departe de gîndul că guvernării noastre actuali au avut de gînd să impoziteze lumînările, tămîia, prescurile, agheasma și busuiocul.

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi, domnilor deputați.

Domnul Valeriu Munteanu:

La ordinea de zi, foarte important.

Noi știm că în cadrul bisericii noastre există cîțiva agenți ai KGB-ului, în sutană și cu barbă, și comuniștii împreună îi asmut pe aceștia împotriva dezideratelor noastre de integrare europeană. Eu cred că noi trebuie să nu intrăm în jocul lor și trebuie să dejucăm acest plan drăcesc al Federației Ruse și să încercăm să îi arătăm cu degetul pe acei care... cîțiva preoți care fac acest lucru. Pentru că,

în general, ei își arogă, dacă vreți, și vorbesc din numele întregii biserici creștine ortodoxe, și nu este OK. Trebuie să discutăm cu aceștia, să le dăm arama pe față și atunci toate lucrurile o să meargă mult mai bine în această privință. În situația în care o să alimentăm acest conflict și o să intrăm în discuții cu întreaga biserică, și, iată, comuniștii vedeți cum se agită, atunci o să fie mult și...

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră aveți concret la ordinea de zi sau e o replică, care s-a întins mai mult decât trebuia să se întindă?

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Fiindcă a fost vizată Frațiunea și, respectiv, eu am ieșit la microfon la acest subiect. Vreau să spun că domnul Munteanu, probabil, nu este creștin și, respectiv, nu îl doare capul de ceea ce 94% din societatea noastră care, într-adevăr, sînt creștini ortodocși, oricare ideologie ar împărtăși. De aceea, i-aș recomanda domnului Munteanu să meargă la biserică, să se pocăiască, să se puie în genunchi și să bată cu capul în pod și în... podea, pentru a-și scoate păcatele de pe suflet. Deci tot ceea ce spune el la adresa Partidului Comuniștilor, evident că sînt niște aberații. De aceea, foarte mult vă recomand, domnule Munteanu, ca să vă gîndiți de 10 ori înainte de a ieși la microfon.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Alla Mironic – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu repet includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre nr.221 din 29 mai 2013 privind sărbătoarea aniversării a 70-a a victoriei asupra fascismului. Comentez în limba rusă, așa cum a fost luată decizia, pe data de 5 decembrie 2012, la Așhabad.

Совет глав государств Содружества Независимых Государств, учитывая всемирно историческую значимость победы в Великой отечественной войне 1941 – 1945 годов, отмечая необходимость проявления постоянной заботы о поколении победителей – ветеранах Великой отечественной войны, решил рекомендовать государствам-участникам Содружества Независимых Государств разработать и принять национальные программы по подготовке к празднованию юбилея Победы, а также памятных событий Великой отечественной войны 1941 – 1945 годов.

Мы уже не первый раз предлагаем включить в повестку дня и предложить Правительству нашей республики принять национальную программу. Кроме того, уже трижды мы приглашаем на соответствующий Парламентский час руководителя Правительства доложить о данной ситуации.

Также предлагаю проект №147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație și asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial.

Vă rog să fie inclus în ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

La ordinea de zi.

Referitor la propunerea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor de a exclude proiectul nr.1824 cu privire la ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, eu aș insista el să rămână în ordinea de zi, pentru că țara noastră are asemenea acorduri nu doar cu România, dar cu un șir de alte state. Eu am să rog colegii comuniști să înceteze isteria antiromânească și să se gândească dacă nu cumva au antrenat Republica Moldova în jocuri militariste atunci, când au semnat Planul comun de acțiuni Moldova – NATO, când erau la putere. Adică, lăsați frazeologia, stimați colegi, pentru că înțelegeți că lucrurile sînt foarte și foarte clare.

Ați făcut un lucru bun, când ați semnat Planul de acțiuni comun Moldova-NATO, și o să faceți un lucru extraordinar de bun, când o să votați ratificarea acestui acord.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Stati,

Ceea ce ține de pocăință, probabil că noi toți trebuie să ne ducem la biserică, să ne pocăim în fața lui Dumnezeu, pentru ”binele” pe care l-am făcut acestui popor. El, de atîta ”bine”, plînge de sărăcie și nevoile sale.

A doua întrebare, deci.

Domnule Președinte,

Eu vreau să vă rog. Cu trei săptămîni în urmă eu am solicitat ca ministrul sănătății să prezinte în plen Strategia de reformare a spitalelor. Noi, la comisie, de jumătate de an nu îl putem nicidecum avea... nu sîntem onorați cu prezența ministrului. De aceea, solicit încă o dată: să vină domnul ministru, pentru că reformele se fac de după ureche și se prelungesc toate aberațiile care sînt în sistemul sănătății. De aceea, solicit să vină cu Strategia dezvoltării... Strategia de

reformare a spitalelor, conform Legii ocrotirii sănătății, articolul 4, alineatul (6).
Să fie votat în Parlament.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

O mică replică la adresarea liberalilor... la adresa liberalilor.

Stimați colegi,

În loc să vă gândiți cum să atacați opoziția pe subiecte inventate de voi, mai bine v-ați gândi, v-ați aduce aminte că sînteți la guvernare și v-ați gândi cum să administrați mai bine treburile statului.

Acum, la ordinea de zi.

Stimați colegi,

Noi, Frațiunea Partidului Comuniștilor, încă la 29 mai, am trimis o adresare, cu numărul de înregistrare 52, către Biroul permanent al Parlamentului și am solicitat să petrecem audieri ale Procurorului General pe mai multe subiecte. Noi am dorit și dorim să aflăm cînd, în sfîrșit, va fi finalizat dosarul pe 7 aprilie 2009, astfel ca persoanele care au fost organizatorii acelor evenimente să fie trași la răspundere. La fel, dorim să știm, cine a însușit banii în urma achizițiilor frauduloase, autobuzelor școlare și cînd acești bani vor fi întorși în bugetul statului. La fel, cînd vor fi întorși banii în sumă de milioane de lei, care au fost furați de către persoane cu funcții de răspundere, cu cazul cazinourilor; cazul Sandulachi și Negruța, care au furat 400 mii de euro. La fel, sute de milioane de lei care au fost furați de la Banca de Economii.

Eu reiterez propunerea noastră, ca săptămîna viitoare să petrecem audierile Procurorului General și, stimați colegi din Coaliția de guvernare, eu cred că dumneavoastră, nu numai că ar fi de dorit, dar trebuie să susțineți, trebuie să întreprindeți măsuri ca acești bani să fie întorși în bugetul statului, fiindcă sînteți responsabili de plata salariilor și a pensiilor. Nu mai vorbesc de majorare. Și permanent spuneți că nu aveți bani. Iată unde sînt banii.

Eu vă rog foarte mult, cînd votați la ordinea de zi, susțineți propunerea noastră de audiere a Procurorului General pe subiectele care am vorbit mai sus.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Уважаемые коллеги!

В эти дни проходят пленарные заседания Парламентской ассамблеи Совета Европы. В СМИ прошла информация со ссылкой на депутата Анну Гуцу, о ее, якобы, выступлении на Парламентской ассамблее, в рамках свободных дебатов, по теме «Приднестровское урегулирование»,

выступлении, которое полностью противоречит заявлению Парламента по данному вопросу. Хочу довести до вашего сведения, что госпожа Гуцу дезинформировала общественность. На самом деле она не выступала и фактически выдала желаемое за действительное. Предлагаем госпоже Гуцу в следующий раз не фантазировать, не подливать масло в огонь и вообще не забывать, что, будучи председателем комиссии по внешней политики Парламента, надо сопоставлять свои высказывания, даже которых не было, но которые она выдает за действительные, с теми заявлениями, которые принимает Парламент по данному вопросу. Это первое.

Второе. Буквально на днях было опубликовано интервью господина Дорина Пуриче, директора пограничной полиции, в котором он заявил о том, что в самое ближайшее время будут созданы мобильные группы патрулирования по Днестру, в состав которых будут входить не только представители таможни....

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

La ordinea de zi. Aceasta e din altă operă. La ordinea de zi, vă rog.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Eu am două minute. Nu mă întrerupeți...

Domnul Igor Corman:

Două minute, dar la ordinea de zi.

Domnul Grigore Petrenco:

Значит, что будут созданы мобильные группы, куда будут входить представители пограничной полиции. Мы предлагаем вызвать господина Пуриче сегодня в Парламент, чтобы он ответил на наши вопросы. Ознакомился ли господин Пуриче с Декларацией Парламента Республики Молдова по Приднестровскому урегулированию? Знает ли господин Пуриче, где проходит восточная граница Республики Молдова и что собираются делать Пограничная полиция и что собирается искать на Днестре, в самой непосредственной близости с зоной безопасности?

Поставьте на голосование.

Domnul Igor Corman:

Asemenea solicitări – la Ora Guvernului, ultima oră a ședinței de joi.

Microfonul nr.4.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Solicit respectuos: proiectul nr.204 să fie transferat pentru săptămîna viitoare, numărul curent 3, pentru că Comisia nu are raport la ziua de astăzi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de replică pentru domnul Petrenco, vreau să îi aduc la cunoștință că dezbaterea liberă durează doar o oră la APCE, iar deputații care se înscriu cu luare de cuvânt au dreptul să depună discursul pentru protocol și procesele-verbale sînt înregistrate și intră în analele APCE. Pe de altă parte, am inițiat o declarație pe marginea escaladării situației în Transnistria, care, la ziua de ieri, era semnată de 50 de deputați APCE. Astăzi, o să vedem cîți au mai semnat pînă în seară, fiindcă am plecat în miezul sesiunii.

Iar domnului Petrenco: un sfat. Atunci cînd merge la APCE, trebuie să se solidarizeze cu restul deputaților din delegație și să nu facă figură aparte și să denigreze Republica Moldova de la toate microfoanele, fiindcă nu ne face față. Celelalte delegații au un comportament decent vizavi de imaginea statului, pe cînd Petrenco mereu are o atitudine diversionistă și subversivă. Și mai este încă și raportor pentru Albania. Ce fel poate să fie el, să dea sfaturi pentru democrație în Albania, dacă singur are un comportament pe care îl are. Și face parte din cel mai marginal grup politic la APCE – Stînga Unită, care nici nu contează la nivel european. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

La ordinea de zi.

Propun să fie incluse 2 proiecte de lege. Primul, cu nr.216, care completează Legea cu privire la activitatea Poliției și anume: asigurarea cu spațiu locativ a colaboratorilor Poliției prin compensarea cheltuielilor pentru chiria acestui spațiu.

Și al doilea proiect de Lege, cu nr.128, din 21 martie 2013, care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățămînt. Cunoaștem prea bine care sînt aceste procese, sînt binecunoscute. Nu mă voi repeta.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Vorbesc din partea Comisiei administrație publică și dezvoltare regională. Noi propunem să fie păstrată în ordinea de zi, dar pentru programul bisăptămînal,

proiectul cu nr.236, dar să nu fie examinat astăzi, deoarece nu am reușit să aprobăm raportul din cauză că majoritatea comisiilor nu au prezentat avizele la timpul potrivit.

Și încă o chestiune care, la fel, vizează ordinea de zi. Deci avem o situație destul de neplăcută. Vreau să vă zic că s-a regăsit în ordinea de zi a Parlamentului proiectul de Lege cu nr.260. Autorul este Guvernul Republicii Moldova. Fix cu acelaș conținut am mai avut un proiect de Lege, cu nr.119 care vizează achizițiile publice și care a fost înregistrat în luna martie. Practic, conținutul coincide.

Acest proiect de lege, adică s-a solicitat din partea comisiei noastre, la solicitarea Congresului autorităților locale din Moldova, suspendarea examinării acestui proiect de lege din cauza unor conflicte care trebuiau să fie discutate dintre diferite părți.

Domnul Igor Corman:

Vă referiți la proiectul nr.260, da?

Domnul Eduard Mușuc:

Eu mă refer la proiectul nr.260. Dar el, practic, coincide cu un proiect de Lege cu nr.119. S-a făcut, după părerea mea, o chestiune, o șmecherie. Știți cum, acel proiect a fost suspendat, a parvenit un nou proiect cu același conținut, dar cu un alt număr, și imediat a fost inclus în ordinea de zi a Parlamentului.

Noi, în primul rând, nu avem coraport aprobat la acest proiect de lege. În al doilea rând, drept urmare a discuțiilor cu reprezentanții Ministerului Finanțelor, Agenției Achiziții Publice, Congresul autorităților locale din Moldova, a decis ca proiectul de lege cu acest conținut să fie suspendat pînă la identificarea unei soluții acceptabile pentru toate părțile.

Reieșind din aceasta, propunem excluderea din ordinea de zi a proiectului de Lege cu nr.260.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Știrbate – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În ultimele ședințe, în plenul Parlamentului, avem parte de unele ieșiri necontrolate ale unilor membri, care încalcă flagrant Regulamentul Parlamentului. Și aici mă refer la batjocorile spuse, chiar xenofone: ”țigan” și alte cuvinte, care nu pot să îmi permit în public să le spun.

Luînd în considerare Regulamentul Parlamentului, și anume articolul 132, acolo unde ne vorbește despre faptul ce are voie deputatul să vorbească și să facă, din numele fracțiunii, conducîndu-ne de articolul 135, litera d), propun ca cetățeanul și deputatul Ghimpu, pentru calomniile aduse în plen, în ședința închisă care a avut loc, ultima ședință a Parlamentului, să fie lipsit de luare de cuvînt pe

termen de 3 ședințe. Eu vă rog, chiar dacă facem un precedent, dar trebuie odată și odată să punem capăt acestor bătăranisme care au loc aici, în Parlament.

Vă rog să fie supusă votului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, stimați colegi,

Eu cred că noi toți ar trebui să citim foarte atent Regulamentul Parlamentului și să îl respectăm.

Dacă vă referiți iarăși la Regulament, din câte eu știu, doar dacă este propunerea fracțiunii, se supune.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Ca o precizare, domnule Președinte.

Aceasta este opinia Frațiunii. Noi am discutat-o astăzi dimineață la ședință. Chiar și dacă injuriile în adresa deputatului Știrbate și la adresa altor deputați nu se fac, de obicei, la microfon, deoarece domnul Ghimpu este o persoană destul de prudentă atunci când știe că poate fi sancționat, ele au fost făcute în prezența multor martori. S-au folosit cuvinte de cea mai proastă speță.

Din cauza aceasta, pentru a crea odată și odată un precedent, atunci când bătăranii care au titlu de parlamentar trebuie să fie puși la respect, aceasta este propunerea noastră pe care o să rugăm să o puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Vladimir Vitiuc – Frațiunea PCRM:

Уважаемые коллеги,

Я думаю всем известно о той трагедии, которая произошла с военнослужащим молдавской армии. Кто не знает – он был найден повешенным за пределами воинской части. Двое, да.

Это в последнее время не последний случай. Я полагаю, это результат неуставных отношений и морально психологической атмосферы среди солдат, и поэтому прошу пригласить министра обороны, в частности, по этому вопросу конкретно и, в целостности, по ситуации в наших воинских частях и по отношениям между солдатами.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Șova:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Уважаемый господин председатель,

Есть предложение включить сегодня в повестку дня вопрос о выполнении второго пункта постановления Парламента от 21 июня о необходимости создания рабочей группы по выработке проекта постановления, связанного с конкретными мерами по нормализации ситуации в приднестровском регионе Республики Молдова.

Прошу поставить на голосование вопрос по формированию рабочей группы по разработке данного проекта постановления.

Пункт два, принятый 21 июня.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Vizavi de propunerea care a venit de la același microfon, vreau să vă spun că, dacă noi vom merge pe această cale că cineva, cumva, la un colț cuiva i-a spus ceva și au mai existat și alți martori, eu cred că aceasta depășește orice limite.

Apropo, la ultima ședință a Parlamentului, care era închisă, domnul Mocanu foarte insistent a cerut ca unor deputați comuniști să le fie interzis a vorbi câteva ședințe, pentru că ei au avut un comportament insolent.

Apropo, domnul Streleț a venit și foarte insistent l-a rugat să renunțe pe domnul... l-a rugat pe domnul Mocanu și dumnealui, pînă la urmă, a renunțat, ca să nu îi supere foarte mult pe comuniști, de care ei, din cînd în cînd, au nevoie unul de altul, ca să supraviețuiască politic.

Nu știu de ce de, această dată, noi am avut, de la microfoanele Parlamentului direct, injurii, s-a tras lumea de urechi, dar acum dumnealui spune că la o ședință închisă, undeva, într-un colț, cineva i-a spus cuiva.

Dacă se merge pe această idee și se pune la vot această propunere, eu cred că noi ne deplasăm foarte mult de la normalitate, pentru că, în situația în care ei spun așa, să creăm o comisie, să vedem acest lucru.

Cine a auzit? Domnul Știrbate poate să spună că i-am zis și eu ceva, dar nu am făcut acest lucru.

Noi știm că voi ați auzit, dar aceasta e cu totul altceva. Ar...

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu mi-aș...

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Am fost vizat, domnule Președinte. De aceea o să fac o precizare.

Din păcate, sîntem nevoiți să constatăm că limbajul folosit de domnul Ghimpu este de cea mai proastă speță în anumite circumstanțe.

Comparativ cu ceea ce comunică colegii din Frațiunea Comunistă, dînsul depășește orice limită: și morală și verbală. Acesta este limbaj pe care nici nu-l pot în nici un mod reproduce aici, dar dacă doriți să creați o comisie din martori, martori sînt suficienți care au auzit. Și aceasta nu a fost pe la colțuri, dar a fost iată aici, în această Sală de plen, adresată către doi deputați cel puțin într-o manieră, mă rog, cred că nici cele... nici lumea interlopă nu își permite foarte des asemenea expresii.

Domnul Igor Corman:

Da, rușine, stimați colegi, că trebuie să purtăm astfel de discuții în plenul Parlamentului.

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Președinte,

Luînd în considerație accelerarea lucrărilor la Blocul chirurgical al Spitalului Clinic Republican, deci proiectul încă început pe timpul guvernării comuniste, care demult deja trebuia să fie finalizat, și luînd în considerație oricare informații că aceste lucrări la acest bloc se efectuează în afara caietului de sarcini, solicităm: Curtea de Conturi să informeze plenul Parlamentului referitor la corectitudinea cheltuielilor financiare în legătură cu reconstrucția acestui bloc chirurgical și dacă lucrările sînt valorificate conform caietului de sarcini, care este necesar să fie, să conducă cu acest caiet de sarcini.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog foarte insistent ca astfel de solicitări să fie adresate la Ora Guvernului.

Să facem o regulă.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Спасибо.

Счетная палата не подчиняется Правительству. Счетная палата подчиняется Парламенту. Также как и Пуриче. Причем здесь Guvern.

Domnul Igor Corman:

Interpelări atunci.

Domnul Grigore Petrenco:

Реплика госпоже Гуцу.

Госпожа Гуцу, мы не собираемся с вами солидаризироваться не в Парламенте Республики Молдова, и, тем более, в Парламентской Ассамблее Совета Европы.

И мы требуем от Вас прекратить выходить без... просто агрессивными, провокационными инициативами в Парламентской Ассамблее Совета Европы, цель которых – нагнетать напряженность и развязать конфликт на Днестре.

Не забывайте, что вы председатель Комиссии по внешней политике Парламента Республики Молдова, и надо сопоставлять все свои инициативы и высказывания с теми декларациями которые... декларациями, которые принимает Парламент.

А в следующий раз, когда Вы свои черновики или пометки сдаете в секретариат ПАССЕ или выкидываете в мусорное ведро, не выдавайте их за своего, свои выступления в Парламентской Ассамблее.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai – *Fracțiunea PLDM:*

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, ca sugestie, v-aș ruga, pînă joia viitoare, de pregătit o notă informativă, ceea ce ține de folosirea transportului de serviciu al Parlamentului.

Și, vă rog, dacă e posibil, de constituit un grup de lucru, pentru că eu, personal, nu am luat cunoștință de Hotărîrea Biroului permanent nr.33 din 26 decembrie 2012.

Nu sînt mare boier, eu pot să mă deplasez la Cahul și cu „rutiera” și să vin tot așa. Însă e regretabil și indiscutabil faptul cînd Secretarul general al Parlamentului doamna Popescu deține transport de serviciu, șeful adjunct deține transport de serviciu.

Este mai regretabil faptul cînd antevorbitorii de la microfonul nr.5 îl apără pe domnul Ghimpu. Și eu aș sugera o idee și vă solicit ca, pe perioada anului 2012 și patru luni 2013, să se facă o evaluare de folosire a transportului de serviciu de către Mihai Ghimpu, care, pe perioada a 16 luni, a folosit transport de serviciu, doi șoferi și, mai mult ca atît, are peste 6 tone de benzină cheltuite, în jur la 100 de mii de lei.

Să le întoarcă domnul în bugetul Parlamentului, pentru că a folosit și a utilizat mașina neregulamentară.

Ceea ce ține de Curtea de Conturi, eu sînt de acord și aș solicita ca domnul Urecheanu, joia viitoare, să vină în Parlament să ne lămurească, căci am privit aseară o emisiune televizată unde a spus că, pe timpuri, se fura organizat, dar acum se fură haotic.

Și să vină dumnealui, ca instituție subordonată Parlamentului, să ne lămurească ce a avut în vedere.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Stimate coleg,

Noi am discutat cu dumneavoastră acest subiect. Eu chiar atunci am dat indicație Secretariatului să pregătească informația, fiindcă trebuie să stabilim niște criterii echitabile. Cahulul e una, Strășeniul e alta, cred că toți colegii înțeleg acest lucru.

Și eu rog Secretariatul, la următoarea ședință a Biroului permanent, să discutăm acest subiect. Să fie pregătită deja informația, ca noi să putem lua o decizie.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Eu sînt gata să îmi asum răspunderea numai în cazul în care se ridică stenograma și se demonstrează că eu am spus ceea ce spun ei. Eu nu am spus așa ceva. Acestea sînt invenții.

Doi. Ce ține de mașină. Eu am avut o mașină și un șofer. A doua mașină am avut-o așa cum a avut-o și Filat, și Lupu, și Timofti – mașina Serviciului de Pază, care aparține Serviciului de Pază, nu este a mea. Și nu inventați. Și, dacă să luăm, cel mai puțină benzină a cheltuit Ghimpu.

Căci eu nu am folosit mașinile și nici poliția rutieră cu bing-bongul acesta în față, de la toalet pînă la grădină și invers. Și nu umblați și vă lăudați.

Butmalai,

Tu mai bine răspunde pentru dosarele penale pe care le-ai avut înainte de Parlament și ai fugit în Parlament, ca să nu te închidă la pușcărie. Totdeauna o să fii închis. O să se termine mandatul tău și o să fii închis și nu umbla... Hoțul strigă: vine hoțul.

Mai potolește-te. Răspunde pentru dosarul penal. Du-te la judecată și răspunde acolo de ce ești hoț și nu umbla aici și învinui oamenii pe degeaba.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte...

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Mai mulți colegi din Frațiunea noastră astăzi au solicitat audieri, în special a Procurorului General, a Curții de Conturi.

Eu, așa, aș mai adăuga și Serviciul de Informații și Securitate, pentru că, deși Regulamentul prevede și colegii au solicitat ultimii 4 ani de zile nu au prezentat rapoarte anuale, deși Regulamentul prevede, dar dumneavoastră, la solicitările noastre, ați făcut referință la Ora întrebărilor, interpelărilor, ceea ce nu este corect.

Parlamentul dispune de împuternicirea de a controla executarea legilor.

Mai mult decât atât, Regulamentul prevede rapoarte anuale, inclusiv al Curții de Conturi, Procuraturii, Serviciului de Informații și Securitate și ale altor autorități.

De aceea, rugămintea și solicitarea noastră, domnule Președinte: să primiți solicitările noastre despre audieri ca atare ca solicitări de audieri, nu numai ca întrebări și interpelări și să formați agenda în executarea Regulamentului.

Să fie audieri făcute sau joia aceasta, sau joia viitoare consecutiv. Să nu scăpăm de aceste pîrghii de control.

Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Eu vreau să vă informez, deci personal mă ocup acum de acest lucru. Am dat indicație să fie contactate toate instituțiile care sînt sub controlul parlamentar. Unele, conform legii, este stabilită data cînd trebuie să vină cu raport în Parlament. Altele... nu este stabilit conform legii, dar putem noi să luăm această decizie. Și eu vă asigur că va fi creat cadrul normal. Aceste rapoarte să fie prezentate și cred că atunci vom avea și posibilitatea să organizăm aceste audieri.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Vreau să informez plenul Parlamentului că Curtea de Conturi prezintă în Parlament raportul privind executarea bugetului, la 15 iulie, el va fi examinat în următoarea sesiune.

Anul acesta noi vom examina, în plenul Parlamentului, așa a decis comisia, Raportul de activitate a Curții de Conturi și aceasta o vom face în cel mai scurt timp, unde vom lua cunoștință de toate cele o mie și 500 de controale efectuate de Curte pe la diferite instituții.

Și, totodată, pentru prima dată noi vom avea, am inițiat în comisie audiere privind executarea recomandărilor Curții de Conturi la instituțiile publice.

Lucrul acesta, din păcate, nu s-a făcut niciodată de cînd există Curtea de Conturi. Noi am inițiat această procedură. Va fi efectuată și, în cel mai scurt timp, în plen se va întîmpla acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu înțeleg campania care s-a pornit din partea partidului cel verde, la ordin, dar este o problemă.

Eu te rog, Streleț, mai taci și nu da din mână, că nu ești Lenin.

Deci, mai mult ca atît, în momentul în care se spune adevărul cu un ton ridicat, poate și nu ar trebui. Ar trebui într-un ton. Dar în momentul în care cu zîmbet pe față se spun minciuni, în momentul în care cu zîmbet pe față se face lobbyism pentru unii ca să facă bani, atunci cum îi pedepsim pe aceștia?

Poate îi scoatem pe toți din sală?

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

La ceea ce a spus colegul meu Artur Reșetnicov.

Domnule Președinte,

Solicitarea este ca să executăm Regulamentul Parlamentului, ca raport, rapoartele instituțiilor vizate obligate să prezinte informații în plenul... nu comisiilor sau Președintelui Parlamentului, dar în plenul Parlamentului.

Fiindcă practica vicioasă care a fost și este în ultimii 4 ani... de predecesorul dumneavoastră sau cum să-i spun, să nu fac trimitere la persoană, cu nume, deci veneau rapoartele, le arunca în masă și după aceasta Parlamentul rămînea fără cunoștință de cauză de aceste rapoarte.

De aceea, rugămintea este să executăm întocmai ca reprezentanții instituțiilor să vină în ședința de plen să informeze Parlamentul.

Și doi.

Domnule Președinte,

Aveți un buton care cronometrează timpul în care deputatul poate să își expună poziția la microfon.

Vă rog să respectați această normă și să nu permiteți liberalilor din partea stîngă a noastră să facă atacuri la o fracțiune politică și să aducă anume jigniri totalmente în... mai ales de genul ortodoximii.

Fiindcă, în 10 ani de guvernare liberal-democrată, de la '91 pînă la 2001, nu au reparat nici o biserică, dar noi, timp de 8 ani, am restabilit sute de biserici, mănăstiri și alte complexe ortodoxe.

Așa că, domnule Munteanu, stai liniștit și mai fă-ți cruce dimineața.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Această normă trebuie să fie respectată de la toate microfoanele din această sală.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile și acum le voi supune votului în ordinea în care au fost înaintate.

Deci prima propunere, a doamnei deputat Șupac, referitor la proiectul de Lege nr.217 privind camerele de filmat.

Deci propunerea a fost ca să fie introdus în ordinea de zi acest proiect de lege. Cine este pentru rog să voteze.

Număr insuficient de voturi.

Al doilea proiect, nr.271. Domnul deputat Reidman. Este vorba despre proiectul de Hotărîre privind prelungirea mandatului Comisiei de anchetă.

Dar eu vreau să vă întreb: acest subiect nu a fost discutat anterior? Nu este poate o poziție comună?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Noi am discutat în comisie și avem o poziție comună și o opinie comună.

Domnul Igor Corman:

Atunci, dacă nu sînt obiecții, o supun votului. Cine este pentru această propunere rog să voteze. Majoritatea voturilor. Propunerea este acceptată.

Mai multe propuneri ale domnului deputat Brega. Prima: referitoare la proiectul nr.940, construcțiile neautorizate. Cine este pentru rog voteze. Număr insuficient de voturi.

Proiectul nr.1712 privind vînzarea produselor agricole. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Proiectul nr.2354. Cine este pentru? Număr insuficient.

Proiectul nr.73. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și ultimul: proiectul propus de domnul Brega cu nr.260. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Deci doamna Domentî a propus crearea unui grup de lucru privind situația din domeniul ocrotirii sănătății.

Vreți să adăugați ceva?

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Grup de lucru care să analizeze implementarea parteneriatelor publice în sistemul de sănătate.

Noi înțelegem că e nevoie, poate, de un proiect de hotărîre a Parlamentului în acest sens, dar, de principiu, dacă fracțiunile sînt de acord și să înainteze persoane în acest grup de lucru. Și noi deja să „oformăm” acest proiect de hotărîre, inclusiv cu persoanele care vor participa în acest grup de lucru.

Domnul Igor Corman:

Dar cred că ar fi fost foarte bine dacă și ... ca și în cazul propunerii referitoare la Comisia de anchetă, deci prelungirea mandatului. Iarăși, dacă era o poziție anterior coordonată, fie în comisie, fie între grupuri parlamentare, poate era mai bine.

Doamna Oxana Domentii:

Nu, în principiu, am discutat cu unele grupuri parlamentare, unele acceptă.

Domnul Igor Corman:

Grupurile parlamentare,

Puteți să ne spuneți care este poziția dumneavoastră?

Supun votului, atunci, această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Următorul proiect de Lege nr.3106, Legea cu privire la ocrotirea sănătății. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Gorilă – proiectul de Lege nr.1485, ca să fie scos acest proiect din agendă, referitor la Tratatul cu România privind regimul de frontieră. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Doamna deputat Apolschi a propus pentru lectura a doua să fie introdus proiectul de Lege sub nr.176. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea a fost acceptată.

Domnul deputat Munteanu a propus introducerea proiectului sub nr.205 privind modificarea Codului electoral. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Și cea de a doua propunere a domnului Munteanu – proiectul sub nr.2733. De fapt, exact aceeași propunere a făcut-o și domnul deputat Ioniță, deci proiectul nr.2733 să fie transferat pentru următoarea perioadă. Deci supun votului această propunere.

Deci deosebirea este, prima propunere a fost ca să fie exclus în general, dumneavoastră ați propus. Eu supun votului, atunci. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Și propunerea domnului Ioniță a fost: să fie transferat. Dacă nu sînt obiecții, deci este transferat.

Domnul deputat Vremea – proiectul sub nr.1173 privind modificarea Legii egalitatea șanselor. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Ghimpu a făcut propunerea să fie exclus din ordinea de zi același proiect nr.1485 privind regimul de frontieră cu România. Cine este pentru rog să voteze. Număr ... (*Rumoare în sală.*)

Vă rog să fie anunțate rezultatele votului.

Deci, încă o dată repet, nr.1485 privind excluderea a fost suspus votului, da?

Domnul Sergiu Stati:

Da. Și vă rog încă o dată să puneți la vot cu egalitatea șanselor, fiindcă au mai fost niște mîini ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Lăsați-mă pe mine să-mi fac eu datoria ...

Domnul Sergiu Stati:

Eu îmi fac ...

Domnul Igor Corman:

... în calitate de Președinte al ședinței. Eu am supus votului, situația este clară. Eu v-am rugat să anunțați acum la microfon rezultatele pentru sectorul nr.1

Domnul Sergiu Stati:

– 29.

Și vă rog să nu mă învățați minte. Știu eu ce să spun.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră, vă rog, să ieșiți la microfon să anunțați rezultatele și să nu comentați acolo. Deci, însă o dată, numărul.

Domnul Sergiu Stati:

V-am spus: 29!

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc pentru tonalitatea foarte diplomatică.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 10.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 3 voturi.

Domnul Igor Corman:

Număr insuficient de voturi.

Următoarea propunere, a domnului deputat Mocan, vizează proiectul de Lege cu nr.1824 privind excluderea din ordinea de zi a Acordului în domeniul militar cu România. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Doamna deputat Ivanov a făcut două propuneri. Prima se referă la proiectul de Lege sub nr.2651, ca să fie exclus, privind parcul Orhei.

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte,

Eu nu înțeleg, de ce puneți la vot dacă ... Ca președinte de comisie, eu spun că nu avem raport. Ce puneți la vot? Ce o să discutăm? Bine, în cazul în care rămîne în ordinea de zi, ce o să discutăm, dacă nu-i raport?

Eu solicit amînarea pentru ...

Domnul Igor Corman:

Poziția dumneavoastră este clară.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Noi am discutat, ieri, la Birou subiectele acestea. Noi ne confruntăm cu o practică cînd în Comisia mediu și schimbări climatice o mulțime de proiecte sînt blocate: sau nu este raport, sau este raport negativ.

Noi am menționat ca să rămînă în ordinea de zi pentru examinare pe 4 și 5 iulie, iar la ședința de miercuri a comisiei se va insista ca aceste proiecte să fie incluse în ordinea de zi a comisei și să fie pregătit raportul.

Dacă pe 4 și 5 iulie se va constata absența acestui raport, atunci le vom exclude.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Sînteți de acord cu această abordare?

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte,

În Comisia mediu și schimbări climatice lucrează deputați foarte pregătiți, foarte conștienți din toate fracțiunile. Și faptul că proiectele se votează negativ unanim de toți deputații, aceasta înseamnă devotament și faptul că oamenii au grijă de mediu și de generația viitoare de copii, de nepoți ș.a.m.d. și de o utilizare durabilă a resurselor naturale.

Domnul Streleț are cu totul alte viziuni și are alte interese. Și spun cuvîntul „interese” foarte, foarte conștient.

Mulțumesc.

Atunci cînd va fi gata proiectul, în calitate de președinte de comisie, o să îl înaintez să fie propus. Atunci cînd domnul Streleț va fi președinte al Comisiei mediu și schimbări climatice dumnealui va propune ce o să dorească.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Aceasta este poziția dumneavoastră, propunerea pe care ați făcut-o. Altă propunere a fost ca să rămână pentru săptămîna următoare și dumneavoastră să discutați miercuri.

Doamna Violeta Ivanov:

Săptămîna viitoare ...

Domnul Igor Corman:

Pentru ce să-l scoatem? Îl lăsăm. Dacă nu ajungeți la compromis, nu găsiți soluția, atunci îl scoatem atunci joi.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte ...

Domnul Igor Corman:

Ce, să-l scoatem și să-l includem iar? Dacă noi îl putem lăsa și pe urmă ...

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte ...

Domnul Igor Corman:

Da.

Doamna Violeta Ivanov:

Deci cu data de luni, ce dată a fost, am semnat un demers către Ministerul Mediului și le-am dat termen pînă la sfîrșitul lunii viitoare. Dacă ei vin, fiindcă nu depinde acum de comisie, depinde de ministru și cu toți colaboratorii ministerului, dacă ei reușesc să modifice și să răspundă la toate obiecțiile înaintate de comisie, atunci noi venim și propunem săptămîna viitoare sau cînd va fi.

Domnul Igor Corman:

Bine. Dar dumneavoastră ați înțeles cum am abordat eu? Deci el este deja în agendă și dumneavoastră, dacă nu reușiți pînă joi, atunci propuneți și el va fi exclus joi, dacă nu va fi raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule Președinte,

El nu poate fi inclus în agendă, dacă nu este raport și dacă președintele comisiei nu l-a propus, conform Regulamentului Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Au dreptul și grupurile parlamentare să facă propuneri la ordinea de zi, nu doar președinții comisiei. (*Rumoare în sală.*) Deci, conform Regulamentului,

propuneri la ordinea de zi fac comisiile și grupurile parlamentare. Și eu aici mă confrunt cu o situație când președintele comisiei spune una, iar liderul unui grup parlamentar spune alta. Deci eu cum să procedez? Supun votului propunerea ca acest subiect să fie exclus din ordinea de zi. Așa cum dumneavoastră ați propus. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi. (*Rumoare în sală.*) O să ne confruntăm cred că și la următoarea ședință cu aceeași situație, dar atunci o să ne spunеți.

Și a doua propunere a doamnei deputat Ivanov – proiectul de Lege cu nr.2652. E aceeași situație?

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov:

Deci eu nu știu ce să mai spun, este aceeași situație, se încalcă flagrant și Regulamentul. Nu înțeleg, în ce bază domnul Streleț a propus? Adică, cum, eu intuiesc în ce bază. Dar vreau să spun că noi, în cadrul comisiei, o să examinăm foarte, foarte minuțios și atunci când va fi raportul, atunci îl vom prezenta.

Domnul Igor Corman:

Deci să supun votului propunerea sau deocamdată nu?

Doamna Violeta Ivanov:

Eu nu înțeleg, de ce supuneți votului? Fiindcă nu este raport. În cazul în care va fi vreun raport, noi putem propune sau scoate.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Propunerea a fost că mai aveți încă o ședință a comisiei miercuri și atunci va fi clar. De scos reușim oricând să-l scoatem. Supun votului? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Violeta Ivanov:

Ce vreți. Eu nu știu.

Domnul Igor Corman:

Dacă nu insistați nu mai supun votului, deci că e aceeași ...

Următoarea propunere, a doamnei deputat Mironic – proiectul de Lege cu nr.221. Cine este pentru vă rog votați. Număr insuficient.

Și a doua propunere a doamnei Mironic – proiectul cu nr.147. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Anghel – proiectul cu nr.52. Este un proiect de hotărîre, da? Și ați propus pentru săptămîna viitoare? Așa este? Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul deputat Mîndru – proiectul cu nr.216. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și a doua propunere a domnului Mîndru – proiectul cu nr.128. Cine este pentru? Număr insuficient.

Domnul Mușuc – proiectul de Lege cu nr.236, a propus pentru săptămîna viitoare.

Domnule Mușuc,

Așa ați propus? Sînt obiecții? Nu sînt obiecții.

Domnul Mușuc a propus ca proiectul cu nr.236 să fie transferat pentru săptămîna viitoare. Dacă nu sînt obiecții, rămîne pentru săptămîna viitoare.

Și a doua propunere a domnului Mușuc, referitor la proiectul cu nr.260. Deci propunerea a fost ca să fie scos, în general, din ordinea de zi.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Acest proiect de lege abia a parvenit în Parlament. Noi sîntem comisia care trebuie să aprobe coraportul. V-am dat informație că, la cerea insistență a reprezentanților autorului, Ministerului Finanțelor, Agenției Achiziții Publice, dar, în primul rînd, Congresului autorităților locale din Moldova, s-a solicitat suspendarea examinării acestui proiect de lege în plenul Parlamentului pînă la identificarea unor soluții acceptabile.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Noi am discutat acest subiect în cadrul Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova. Sînt o serie de obiecții, temeri din partea primarilor, care sînt puși în situația de a respecta întocmai Legea privind organizarea licitațiilor pentru achiziții. Firește, poate, există anumite temeri că sînt stabilite anumite sancțiuni pentru nerespectarea acestor reguli. Dar propunem să rămîna în ordinea de zi pentru 4 – 5 iulie. Pînă atunci Comisia administrație publică și dezvoltare regională să facă coraportul sau, cel puțin, să depună efortul necesar ca să facă acest coraport, audiind toate părțile implicate.

Deoarece raportul comisiei raportoare este, e pregătit, nu este doar coraportul comisiei. Și, în situația în care se va constata, pe 4 – 5 iulie, căci subiectul încă nu e finalizat, atunci vom examina problema excluderii din ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Eu supun votului propunerea pe care ați făcut-o.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Comisia noastră are programul său de activitate, noi avem audieri publice programate, le-am avut ieri, le vom avea și săptămîna viitoare, noi nu sîntem la

cheremul domnului Streleț. El dacă vrea și are interese la achiziții publice, noi trebuie, înțelegeți, să lucrăm zi și noapte numai pentru ca acest proiect de lege să fie aprobat. Dacă să deschidem parantezele, știm foarte bine că PLDM are interese în achiziții publice, sînt scheme, sînt chestiuni. Noi sîntem puși într-o situație cînd să lezăm interesele administrației publice locale doar din cauză că domnul Streleț dorește ca legea aceasta să fie aprobată.

Nu, nu se poate. Și cu comisia doamnei Ivanov aceeași situație. Vom fi nevoiți să deschidem toate parantezele aici, în plenul Parlamentului, să chemăm Procurorul General, Centrul Anticorupție, să vorbim despre interesele PLDM, ale domnului Streleț, în așa mod ca să nu fie atît de insistent aici, în plenul Parlamentului. Nu se poate așa. Legea ...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi ...

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

O secundă. Există procesul legislativ. Legea, o săptămîină în urmă, a parvenit în Parlament, noi încă nu am reușit să ne întrunim să o discutăm, să o dezbatem, de unde graba aceasta? De ce, astăzi, să fie examinat? De ce săptămîina viitoare?

Să o excludem din programul bisăptămînal, în mod liniștit să lucrăm cu reprezentanții Ministerului Finanțelor, Agenției Achiziții Publice, Congresul autorităților locale din Moldova, administrația publică locală, ne străduim, în cîteva săptămîni, să găsim numitor comun, dar nu în așa mod ca, sub dictatul domnului Streleț, să organizăm activitatea comisiei noastre.

Domnul Igor Corman:

Poziția dumneavoastră este clară.

Mulțumesc.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Faptul că a fost, iarăși, într-o manieră foarte populistă, vizat partidul pe care îl reprezintă, persoana mea, nu este nimic, decît o încercare jalnică de a masca interesele unor grupuri de lobbyism, care vin, din păcate, din partea primarilor, care sînt speriați de o serie de sancțiuni, care se introduc, pentru nepublicarea invitației de prezentare a ofertelor, anunțului de intenții și anunțului de atribuire a contractului, pentru divizarea achizițiilor publice ș.a.m.d.

Aici nu poate fi vorba de careva interese ale partidului sau ale altor entități, aici este vorba de a aduce o regulă în procesul de organizare a licitațiilor și de a stabili niște sancțiuni.

Firește că domnul Mușuc, poate, este interesat să trăgăneze acest proces la nesfîrșit, fiind un mare prieten al unor primari comuniști. Dar noi nu putem tolera în continuare acest proces. Din cauza aceasta, domnule Președinte, fără nici un fel de replici, propunem să puneți la vot menținerea în ordinea de zi a acestui proiect.

Căci comisia pe care o conduc comuniștii, comisiile, de regulă, târăgănează. Noi ne-am convins: și Comisia mediu și schimbări climatice, și Comisia administrație publică și dezvoltare regională. Și, în cazul acesta, de asemenea, au interes să târăgăneze. Nu știu care este situația.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Pozițiile sînt clare din ambele părți. Cred că este cazul să încetăm aici dezbaterile. Dar, în general, este bine ca aceste discuții să aibă loc în comisie, să nu le facem aici, în ședința de plen.

Eu supun votului propunerea ca acest proiect ... Propunerea așa cum a fost făcută, ca acest proiect să fie exclus din agendă. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

O altă propunere a făcut-o domnul deputat Pleșca referitor la proiectul cu nr.118. Propunerea a fost să fie transferat pentru săptămîna viitoare. Așa este, domnule Pleșca? Cine este pentru rog să voteze. Să fie inclus pentru săptămîna viitoare. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Propunerea a fost acceptată.

Și ultima propunere a făcut-o domnul deputat Șova, s-a referit la crearea unui grup de lucru, prevăzut de Declarația privind situația din Transnistria, pe care noi am adoptat-o săptămîna trecută în Parlament.

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Șova:

Уважаемые коллеги!

В рамках слушаний, которые были в Парламенте, все фракции выступили с целым рядом предложений. Мы договорились о том, что мы должны создать рабочую группу, все эти предложения обсудить и предложить их в рамках постановления Парламента. Тем более что есть решения Парламента по этому поводу. Поэтому просили бы продолжить работу и создать соответствующую рабочую группу для выработки этого проекта постановления.

Можете предложить в том же составе, который работал над обращением.

Domnul Igor Corman:

Grupurile parlamentare,

Sînt gata să facă propuneri privind crearea acestui grup de lucru?

Domnul Vasili Șova:

Или других предложить. Есть предложение в том же составе продолжить работу, если нет других предложений.

Domnul Igor Corman:

Deci propunerea este ca să fie păstrată componența grupului de lucru care a elaborat textul Declarației, pe care noi am votat-o săptămîna trecută.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Referitor la subiectul în discuție. Noi, firește, am convenit toți împreună ca să avem un proiect de hotărîre, prin care să fie expuse o serie de măsuri privind acțiunile pe care trebuie să le întreprindă guvernarea privind situația din regiunea transnistreană.

Aș vrea doar să știu: proiectul privind crearea grupului de lucru trebuie să fie formalizat acum? Are un număr? L-ați înregistrat în Parlament? Sau noi, printr-o înțelegere mutuală, delegăm în acest grup de lucru? Cum vedeți dumneavoastră procedura? Fiindcă următorul proiect va fi deja însuși proiectul de hotărîre.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Șova:

Уважаемый коллега,

Дело в том, что создавать, вернее, регистрировать новое постановление по выполнению пункта 2 предыдущего постановления не очень рационально.

У меня есть предложение, или предложить в том же составе, или кто-то хочет дополнить этот состав, который работал, чтобы мы продолжили работу. Но для этого нужно голосование в Парламенте, чтобы иметь соответствующие полномочия.

Domnul Igor Corman:

Deci o propunere este ca să supun votului decizia noastră ca acest grup, pe care noi deja l-am creat, să își continue activitatea în aceeași componență. Aceasta este o propunere.

Alte propuneri sînt?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte Corman,

O să am o rugăminte către dumneavoastră foarte respectuoasă: să vă comportați ca Președinte al Parlamentului, și nu ca Președinte al Coaliției nou-formate.

Pentru că eram la microfonul nr.4 și nu mi-ați dat cuvîntul, iar cînd a intervenit domnul Streleț ...

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Eu cred că, din contra, vă dau de prea multe ori dumneavoastră cuvântul. Fiindcă vorbiți nu doar cele două minute, conform Regulamentului, dar mult mai mult. Și vă rog să nu îmi dați lecții.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

În continuare.

Domnule Președinte,

Cu tot respectul, în situația în care eram la microfonul nr.4 și nu mi-ați dat cuvântul la subiectul care se discuta. Pentru că trebuia să vă spun ceva foarte și foarte important, și o să insist, privind Legea cu privire la achiziții publice.

În situația în care această lege, în mod discreționar, încearcă să pună toată sarcina pe primari și o scoate total de pe Agenția Achiziții Publice, patronată de către PLDM, nu este corect.

Pentru că acest lucru se încearcă să se facă și noi considerăm că trebuie să fie corect, pentru că ei încearcă să protejeze această Agenție și să o facă așa, ca un fel de regizori, și să... Voi aveți mai mulți primari decât noi și trebuie să vă gândiți la ei în mod normal, și trebuie să vă doară sufletul pentru ei, și nu pentru colegul vostru de partid de acolo.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Da, domnule Munteanu, mulțumesc și eu.

Aceste dezbateri, ele oricum vor fi aici, în plen. Atunci fiecare își va expune punctul său de vedere. De asemenea, atare dezbateri e normal să aibă loc în comisii. Eu am luat propunerile pe care le-au făcut grupurile parlamentare și am supus votului. Și noi acum nu votăm acest proiect de lege. Am vorbit despre ordinea de zi. Și acum, vă amintesc, sîntem în procedura de vot, încă nu am finalizat.

Dacă sînt, de procedură, deci.

Vă rog, microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deoarece au fost vizați iarăși primarii PLDM-iști și partidul.

În primul rînd, o dată ce un subiect a fost dezbătut, nu se mai revine la el. A fost introdus în ordinea de zi. Iar dacă Munteanu o să aibă propuneri prețioase pentru responsabilizarea Agenției Achiziții Publice în anumite situații, să le facă, în lectura a doua. Care e problema? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi...

De procedură? Dacă de procedură...

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să vă amintesc că am făcut de la acest microfon propunerea ca să fie invitată doamna Sandu aici, să ne povestească despre sustragerea de pe conturile școlare deci a banilor. Și a doua propunere a mea a fost ca să vină domnul Lazăr aici, ca să povestească despre Acordul cu privire la schimbul liber cu Uniunea Europeană. Și astăzi nu a...

Domnul Igor Corman:

Da, stimate coleg.

Toate propunerile de genul acesta, care se fac, sînt înregistrate automat de Secretariat, persoanele sînt anunțate, se vede disponibilitatea lor să vină, cînd să vină, cine este acasă, cine nu este acasă, deci aceasta funcționează oricum. Noi nu supunem votului propunerile respective. Deci ei sînt obligați, dacă dumneavoastră îi chemați, să vină cu informațiile respective.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu toată amabilitatea, totuși vreau să vă spun că dumneavoastră, în sensul acesta, nu sînteți consecvent. Adică, într-un caz, puneți la vot ca să fie cineva invitat, în alt caz, faceți referință la Regulament, care prevede altceva...

Domnul Igor Corman:

Nu am supus votului vreo propunere cu privire la invitațiile aici, în plen. Am supus votului doar propunerile cu privire la ordinea de zi.

Microfonul nr.3.

Domnul Sergiu Stati:

Уважаемый господин Председатель, я предлагаю все-таки завершить обсуждение предыдущей тематики по формированию группы, проголосовать этот вопрос. Есть предложение, чтобы количественный состав остался прежним. А если фракции хотят внести какие-то изменения, то они, пусть их внесут по персональному составу, а проект мы тогда предложим для работы, но сначала в рабочие группы.

Domnul Igor Corman:

Deci eu supun votului unica propunere făcută ca acest grup să își continue activitatea, rămînînd ca proiectul respectiv să fie înregistrat și îl vom vota ulterior, dacă, eventual, grupurile parlamentare vor face propuneri cu privire la componență.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – *Fracțiunea PCRM:*

Completare, da.

Domnul Igor Corman:

Corect.

Doamna Maria Postoico:

Domnule Președinte,

Este necesar ca, în cazul de față, dacă cineva din grupurile parlamentare vrea să modifice nominal pe cineva, atunci, în mod de lucru, să înainteze nominal altă candidatură. Dar componența... deci ca să rămână la același număr. Aceasta s-a avut în vedere.

Domnul Igor Corman:

Deci componența numerică...

Doamna Maria Postoico:

Da, da, numerică.

Domnul Igor Corman:

...așa cum a fost. Doar nominal, dacă vor fi schimbări...

Doamna Maria Postoico:

Da, nominal, dacă cineva are adăugător...

Domnul Igor Corman:

...ulterior.

Doamna Maria Postoico:

...adică să se modifice, are tot dreptul.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Regulamentul stabilește foarte clar: se supun votului proiecte de lege, proiecte de hotărîre.

În situația în care a existat un grup de lucru pentru elaborarea unei declarații, după aia am avut această declarație votată, grupul nu poate să mai continue și nu putem să supunem votului ceva care nu există. Respectiv, trebuie să se aștepte înregistrarea unui proiect de hotărîre nou, prin care va fi trecută în procedură parlamentară propunerea enunțată de la microfoanele nr.2 și nr.3. În situația în care noi votăm așa, pur și simplu, că s-a înțeles PCRM-ul cu PLDM-ul, nu merge

chestia aceasta. Trebuie să existe proiect de hotărîre semnat, înregistrat și după aia se formează acest grup de lucru, această comisie.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă propun... deci eu văd că există consens pe marginea acestui subiect. Eu vă propun să înregistrați proiectul de hotărîre și îl voi supune votului.
Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Aceasta a fost și propunerea. Dar pentru informarea grupurilor parlamentare: să se pregătească și să înainteze propunerile. Și mâine de acum se poate de votat acest proiect de hotărîre. Deci, la fel, noi sîntem de acord ca proiectul de hotărîre să fie înregistrat. Dar, nominal, grupurile parlamentare să prezinte că, da, sînt de acord cu aceleași nume de familii sau nu.

Domnul Igor Corman:

Bine. Toți sînt de acord cu această viziune și atunci vă mai aduc la cunoștință ultima propunere făcută. Ultima propunere deci...
Microfonul nr.4?

Domnul Vladim Mișin:

Спасибо, господин Председатель.

Сегодня в ходе нашего разговора прозвучала проблема солдата из села Булбоака и никто на эту проблему не обратил внимание, ее поднял наш коллега господин Витюк. Так вот, у меня есть сведения, которые поступили только что. Этого солдата привезли домой хоронить сегодня в Бричанский район и родители настояли вскрыть цинковый гроб, который вскрыть запрещали представители Министерства обороны. И они этот гроб вскрыли. И оказалось, что у этого парня поломана нога, поломана рука и на теле глубокие следы насилия.

Я обращаюсь к Генеральному прокурору немедленно возбудить уголовное дело и рассмотреть этот факт, который, боюсь, что будет хуже Пэдурия Домняскэ. Здесь сидит министр, который скрывает этот случай, и все руководство Министерства обороны, которая парня объявила самоубийцей, не имея на то никаких оснований. Еще раз повторяем, требуем, чтобы генеральный прокурор вмешался немедленно в эту ситуацию. Сейчас труп парня находится на родине, в Бричанском районе.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Ultima propunere făcută de Frațiunea Partidului Liberal Democrat privind lipsirea deputatului Ghimpu pentru 3 ședințe de dreptul de a lua cuvînt. Eu sînt obligat să supun votului această propunere, conform Regulamentului.

Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin – Frațiunea PCRM:

În acest context, oare mai trebuie pe cineva de convins, oare mai trebuie ceva de așteptat referitor la demisia așa-numitului ministru al apărării? Care vă este ”sovestea” dumneavoastră? Nu ca deputați, dar ca părinți. Ce sentimente aveți dumneavoastră față de această răstignire a acestui tânăr?

Domnul Igor Corman:

Referitor la ultima propunere. Trebuie să finalizăm exercițiul de vot. La aceasta doriți să vă referiți?

Microfonul nr.5.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Este de responsabilitatea dumneavoastră. În situația în care dumneavoastră trebuie să apreciați că au fost proliferate injurii sau cuvinte murdare sau nu, în situația în care nu există obiectul pentru care se pune... se pedepsește deputatul, eu cred că este o ineptie. Noi putem să spunem orice... una. Putea să spună cineva că eu am înjurat tot Parlamentul și nu am făcut nici o dată acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg...

Domnul Valeriu Munteanu:

Este...

Domnul Igor Corman:

...punctul dumneavoastră de vedere noi îl cunoaștem, l-am auzit.

Eu, în calitate de Președinte al ședinței, sînt obligat să supun votului propunerea făcută de un grup parlamentar, ceea ce și voi face.

Microfonul nr.4. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Dacă domnul Munteanu insistă, noi avem aici minimum 20 de martori care au auzit urletele domnului Ghimpu, dar ele nu au fost spuse în microfon. Eu pot să îi spun lui personal și să îi adresez cuvintele pe care le-a adresat Ghimpu unui coleg de al nostru. Și referitor la dorința... dacă doriți probe, iese pe rînd toți... fiecare deputat și poate să vă spună. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Și eu rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 se abține.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.2? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 13.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Igor Corman:

36 de voturi, număr insuficient.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile și acum supun votului, per ansamblu, ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Cine este pentru proiectul ordinii de zi rog să voteze. Majoritatea. (*Rumoare în sală.*)

De procedură.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Votul pe ultimul subiect demonstrează încă o dată că grupul Hadârcă este o anexă a PLDM-ului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acesta nu a fost de procedură și data viitoare am să mă gândesc, domnule Munteanu, când am să vă dau cuvântul.

De procedură?

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

По процедуре.

Господин Корман,

Мы требуем пересчитать голоса. Назвать четко, сколько человек проголосовало в каждом секторе. Наша фракция не голосовала за данную повестку дня. Мы видели, что и во втором и в третьем секторе часть не голосовала. Поэтому требуем, чтобы называли конкретное количество проголосовавших.

Domnul Igor Corman:

Rog să anunțați rezultatele pe sectoare.

Sectorul întâi?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 se abține.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2? (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Eu vă rog un pic de mobilizare și atenție. Bă finalizăm de acum subiectul cu ordinea de zi.

Sectorul nr.2,

Există claritate? Spuneți-ne rezultatele, cine au votat pentru proiectul ordinii de zi? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

– 26.

Voce din sală:

Unde 26?

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

52 de voturi este majoritatea, deci proiectul ordinii de zi este aprobat.

Stimați colegi,

Înainte de a trece la examinarea subiectelor, incluse pe ordinea de zi, eu vreau să vă aduc la cunoștință că în perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri Oleg Babenco și Anatolie Zagorodnîi. Îi felicităm și le dorim La mulți ani! Multă sănătate și succese în activitatea dumneavoastră. De asemenea, pe 23 iunie noi am sărbătorit Ziua Funcționarului Public. Cu această ocazie, adresăm tuturor funcționarilor publici, inclusiv celor din Secretariatul Parlamentului, felicitări și realizări frumoase în activitate.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Deci rezultatele anunțate pentru sectorul nr.2 nu corespund realității. Nu a votat Frațiunea noastră, nu a votat grupul Mișin și alții, din câte înțeleg, pentru

Acordul de cooperare militară cu România, de aceea nu au fost 52 de voturi pentru ordinea de zi.

Încă o dată, numărați corect, nu falsificați rezultatele votului. Nu aveți 26 de voturi în sectorul nr.2.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Primul subiect de pe ordinea de zi, pe care îl propun dezbaterilor, este proiectul sub nr.209. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Îl invit la tribună pe domnul deputat Ioniță. Dumneavoastră, da, prezentați proiectul?

Domnule Ioniță,

Proiectul nr.209.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Proiectul nr.209 îl prezint și în calitate de autor, și în calitate de președinte al comisiei care a examinat acest proiect de lege.

În calitate de autor, pot spune că acest proiect de lege vine pentru a îmbunătăți situația agenților economici în ceea ce ține de subiecți impozabili cu taxa pe valoarea adăugată atunci când ei, în procesul de administrare fiscală, trebuie să țină Registrul general electronic al facturilor fiscale. În procedura actuală existentă este un sistem, prin care cumpărătorii sînt într-o... au o obligație care, în principiu, nu ține de competența lor față de acțiunile vânzătorilor și pentru a scoate această lacună.

Propun ca această procedură de... a Registrului general al facturilor fiscale să fie simplificată în așa o manieră ca agenți economici de bună credință să poată să își desfășoare activitatea economică. Este un proiect de lege care, pe parcursul examinării, a fost discutat cu asociațiile de business. El este salutat de către tot mediul de afaceri. Rog Parlamentul să îl susțină pentru prima lectură, iar pentru a doua lectură vom veni cu îmbunătățiri și, mai mult ca atît, pe de o parte, vom simplifica procedura de ținere a acestui registru pentru agenții economici de bună credință și deja am identificat o soluție, pe care o vom prezenta sub formă de amendament, cum să stopăm așa-numitele posibilități de existență a firmelor-fantomă, de fapt, contra cărora și a fost instituit acest mecanism. Deci scopul nostru este ca acei de bună credință să își poată desfășura activitatea, iar cei rău intenționați să nu poată face acest lucru.

Comisia a examinat acest proiect de lege. Cinci votanți au votat ”pentru”, patru s-au abținut. Este de decizia plenului Parlamentului de a vedea: susține sau nu susține.

În calitate de autor, rog sprijinul Parlamentului pentru acest proiect de lege și orice propunere, orice amendament este binevenit pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către raportor?

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Dumneavoastră propuneți în proiect, articolul I, punctul 1 din proiect, să fie pus în aplicare, adică să intre în vigoare de la 14 septembrie 2012, dacă rămîne în vigoare așa cum propuneți.

Spuneți-mi, vă rog, efectul retroactiv, cum o prevedere poate să intre în vigoare cu termen... cu mai mult de un an în urmă? Plus mai decît, că anul financiar și fiscal a fost deja închis.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Noi am examinat acest lucru. (*Rumoare în sală.*)

Domnule deputat,

Noi am examinat acest lucru. El aduce o îmbunătățire pentru mediul de afaceri. Efectul acestei legi din septembrie, anul trecut, el poate apărea acum. Deci pentru unii poate apărea acum, de aceea, în această condiție poate fi posibil acest lucru și vreau să vă reamintesc aici, vreau să vă reamintesc că aceasta aduce o îmbunătățire a mediului de afaceri și noi deja avem o decizie a Curții Constituționale aproximativ la acest capitol și de aceea noi putem să examinăm în lectura a doua...

Domnul Artur Reșetnicov:

Într-adevăr, dacă vreo lege îmbunătățește situația anumitor subiecți...

Domnul Veaceslav Ioniță:

El îmbunătățește.

Domnul Artur Reșetnicov:

...atunci se poate de pus în aplicare cu data anterioară, însă am atras atenția că anul fiscal, anul financiar a fost închis. Cum va fi pusă în aplicare legea care spuneți că va intra în vigoare de la 12 septembrie...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi subiectul acesta...

Domnul Artur Reșetnicov:

...de la 14 septembrie 2012?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc.

Domnul Artur Reșeticov:

Cum vor fi corectate normele legale existente pînă acum? Nu există nici un mecanism în lege, iată care e întrebarea.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc.

Noi toate lucrurile acestea, în lectura a doua, în mod special, le vom discuta cu autoritățile vizate. Vor fi în comisie... Noi deja am avut discuții, au spus că este posibil, dar, încă o dată, în mod special, deoarece s-a ridicat întrebarea în plen, vom discuta. Scopul este să scoatem presiunea și efectul este pozitiv pentru agenții economici.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Председатель,

Этим законом Вы нагружаете экономических агентов несвойственными им функциями и тем самым облегчаете жизнь Налоговой инспекции. Беспорядок, который в Минфине, в Налоговой инспекции был, есть и пока еще не устранен, вы хотите положить на экономического агента. Здесь ясно сказано, что фактура фискалэ, которая включена в... eliberată în Registrul general electronic, da? Раз она выдана по этому регистру, значит она действительная. Furnizorul nu a înregistrat în mod stabilit. Dar cumpărătorul care e de vină... de dînsul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Pentru prima lectură, cînd am pregătit proiectul de lege, el simplifică. Acum, după ce am discutat, au fost, știți, și în comisie reprezentanții asociațiilor de business, Inspectoratul Fiscal, noi pentru a doua lectură pregătim amendament și vă rog să contribuiți, în general, să scoatem această normă și cred că va fi posibil, introducînd o altă normă, prin care noi facem clar separarea celui care este de bună credință și cel care nu. Dar acest lucru, în a doua lectură, noi deja lucrăm și am să...

Domnul Oleg Reidman:

Если мы это исключим во втором чтении, то этот закон будет пустой бумагой, потому что и сейчас так.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, el este... nu...

Domnul Oleg Reidman:

Если фактура в регистре числится, ее можно...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, domnule.

Domnul Oleg Reidman:

Зачислить на...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau să vă spun că, în prezent, situația este de următorul fel. Că agentul economic, cumpărătorul poartă răspundere pentru acțiunea vânzătorului. Lucru pe care noi îl scoatem. Prin această lege, scoatem, iar ceea ce rămîne deocamdată o variantă intermediară, este că el fiind, avînd acces la registru, în a cincea zi să informeze Fiscul. Și cred că va fi posibil nici acest lucru să nu îl facă.

Dar, în prezent, norma legală este că cumpărătorul poartă răspundere de acțiunea vânzătorului. Și noi scoatem această răspundere.

Domnul Oleg Reidman:

В законе такого нет, это в практике налоговой инспекции.

Domnul Veaceslav Ioniță:

El este.

Domnul Oleg Reidman:

А в законе нету.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Din cauza că legea era de așa natură că permitea astfel de interpretare. Noi simplificăm procedura și este un bine pentru agenții economici.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari – Frațiunea PCRM:

Господин Ионицэ,

Опять возвращаюсь к части десятой статьи 102. В той редакции, как вы ее предлагаете, нет смысла вообще в генеральном электронном регистре налоговых накладных, потому что если поставщик не зарегистрировал выданную декларацию, а покупатель имеет право на зачет, то зачем нужен этот регистр вообще? Во-первых.

Во-вторых. Мы все прекрасно знаем, что покупатели работают все время постоянно с одними и теми же поставщиками.

Никто просто так миллионные сделки с незнакомыми людьми не заключает. То есть, вы фактически вот этим, этой нормой поощряете фирмы-фантомы. Потому что фирма-фантома в течение трех месяцев быстренько

наштамповала накладные, нигде их не зарегистрировала, а покупатели имеют право на зачет.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu domnule deputat. (*Rumoare în sală.*)

Nu domnule deputat. Din contra, această lege nu favorizează. Mai mult ca atât, noi deja în lectura a doua vom veni, am pregătit mecanismul ca să nu discutăm aici foarte mult.

Vă solicit în comisie să lucrăm. Ca să evităm acest posibil... firme-fantome noi vom lucra, dar scopul acestei legi este foarte simplu. Nu trebuie cumpărătorul să poarte răspundere pentru acțiunea sau inacțiunea vânzătorului. Vânzătorul este o persoană independentă care trebuie să își poarte singur responsabilitate.

Din ce cauză eu, în calitate de cumpărător, de bună credință, trebuie să port răspunderea și în prezent așa este. De aceea, noi rezolvăm problema, nu punem pe povara unui om de bună credință responsabilitatea față de acțiunea altei persoane și în lectura a doua sînt gata pentru orice discuție suplimentară.

Această lege a fost salutată de toți acei care sînt vizați, mediul de afaceri. Plus, la prezentarea legii au fost reprezentanții Fiscului, care au adevărit că, într-adevăr, această lege îmbunătățește situația pentru agenții economici de bună credință, iar pentru cei de rea credință avem mecanismele și instrumentele suficiente, pentru ca să nu permitem existența firmelor-fantome.

Așa că vă rog foarte mult să participați la grupul de lucru ca o persoană care sînteți din acest domeniu.

Domnul Veaceslav Bondari:

Господин председатель, как говорят, благими намерениями выложена дорога в ад.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este intenție. Este...

Domnul Veaceslav Bondari:

Ничего хорошего в итоге это не даст и фирмы-фантомы, вы с ними ну никак не боретесь, вы только рождаете еще большее количество этих фирм.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dacă îmi dați voie, domnule deputat.

Dacă să vorbim la firmele-fantomă, cel mai mult ce apare e că ele dacă se duc să înregistreze să își vîndă cotele la Camera de Înregistrare, trebuie să aibă foaie de la Inspectoratul Fiscal că nu au datorii, dar dacă se duc pe notar, nu trebuie să aibă.

Și e de ajuns să introduci o normă în lege ca și la notar cînd vor să își vîndă cotele să dea de la Inspectoratul Fiscal. Notarul să nu aibă dreptul să facă modificările fără foia de la Inspectoratul Fiscal. Uitați-vă în instrument.

Și era bine, îl formulăm, îl dăm ca amendament și am rezolvat-o, pe de o parte, cu firmele-fantomă, dar aceasta nu înseamnă că noi putem cu firmele-fantomă să distrugem businessul normal.

De aceea, pe oamenii de afaceri de bună credință trebuie să îi susținem.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Este un proiect de lege judicios. Noi reparăm, într-un fel, o situație, care am atenționat-o în activitatea noastră anul trecut, la elaborarea politicii fiscale, și nu este un lucru rău când... dacă și facem un lucru și reparăm, fiindcă colegul nostru, de la Partidul Comunist, care spune de firmele fantome... sînt cu totul alte mecanisme care activează.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De a lupta cu ele.

Domnul Valeriu Guma:

Și contracarează acest fenomen.

Noi vorbim de cumpărători, de agenți economici de bună credință, care sînt puși astăzi într-o situație să nu își poată deduce TVA-ul, să plătească penalități ș. a. m. d. De aceea, trebuie de îmbunătățit pentru a doua lectură, dar pentru prima – de susținut.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc și sper că această inițiativă va fi sprijinită de Parlament...

Domnul Igor Corman:

Raportul, domnule Ioniță, l-ați prezentat împreună cu proiectul.

Deci alte întrebări nu mai sînt.

Supun votului proiectul de Lege cu nr.209. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Deci proiectul a fost aprobat în primă lectură.

Următorul subiect din ordinea de zi este proiectul sub nr.1054. Raportul anual al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2012.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Drăguțanu, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.

Vă rog.

Domnul Dorin Drăguțanu – Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

În cele ce urmează o să vă prezint pe scurt sumarul Raportului nostru anual. Sper că ați avut ocazia să-l studiați.

În linii mari, anul 2012 a fost un an dificil din punct de vedere economic, cu o presiune deflaționistă semnificativă, iar Banca Națională a depus eforturi susținute pentru a evita riscul de... pentru a diminua riscurile deflaționiste și pentru a nu permite contractarea economiei și mai mult.

În anul 2012, după cum știți, s-a consemnat o contractare de 0,8 la sută a produsului intern brut față de 2011, preponderent din cauza evoluției negative pronunțate în sectorul agricol, determinată de secetă, și a unei cereri interne modeste.

În același timp, mediul extern a fost mai puțin favorabil odată cu contractarea economiei europene, fapt ce a determinat o cerere externă moderată exporturile majorându-se doar cu 2,3 la sută în comparație cu anul trecut.

Consumul gospodăriilor populației în anul 2012 s-a majorat doar cu unu la sută, această evoluție fiind cu mult mai modestă comparativ cu anii 2010, 2011, ca urmare a temperării ritmului de creștere a venitului disponibil al populației.

Consumul final al administrației publice a considerat o majorare de 0,5 la sută.

În anul 2012, Banca Națională a creat condiții necesare pentru încadrarea inflației în intervalul de 5 la sută, plus, minus 1,5 puncte procentuale, obiectiv stabilit pentru anul 2012 în conformitate cu strategia politicii monetare pentru anii 2010 – 2012.

În acest fel, în luna februarie 2012, ritmul anual al inflației a intrat în coridorul respectiv, constituind 6,1 la sută.

În general, în ultimele 17 luni, inflația este în limita țintită de Banca Națională.

În același timp, în luna decembrie 2012, ritmul anual al inflației a fost cu 3,7 puncte procentuale inferior valorii de 7,8 la sută din luna decembrie 2011.

Pe parcursul anului 2012, ritmul anual al inflației de bază a cunoscut o traiectorie descendentă, în principal datorită tendinței de temperare a cererii interne.

Condițiile agrometeorologice secetoase din regiune, care au cauzat majorarea prețurilor la produsele alimentare, au constituit principalii factori care au exercitat presiuni inflaționiste pe parcursul anului 2012.

În același timp, sporirea prețurilor din cadrul IPC a fost favorizată și de efectele secundare generate de majorările de tarife din toamna anului 2011 și creșterea tarifului la energia electrică din luna mai 2012.

Totodată, pe parcursul anului 2012, principalii factori care au atenuat creșterea prețurilor a fost o cerere agregată mai redusă comparativ cu anii precedenți, determinată de temperarea ritmului de creștere a venitului disponibil al populației.

Cuantificând situația macroeconomică și tendințele, și estimările indicatorilor macroeconomici pe termen mediu, perspectivele inflației pe termen lung și mediu în condițiile eventualelor incertitudini și provocări, în scopul ancorării presiunilor inflaționiste, Banca Națională a promovat, pe parcursul anului 2012, o politică monetară cu caracter adaptiv în condițiile unei inflații joase, monitorizând și anticipând evoluțiile economice interne.

Astfel, pe parcursul anului 2012, Banca Națională a decis efectuarea a două diminuări consecutive ale ratei dobânzii de politică monetară câte două puncte procentuale în luna ianuarie și în luna februarie.

După această modificare, rata de bază a fost de 4,5 la sută, iar, după cum știți, deja în anul 2013, Banca Națională a continuat politica expansionistă monetară și a diminuat rata de bază de la 4,5 la 3... pînă la 3,5 la sută.

Sub influența unui exces sporit de lichiditate în anul 2012, activitatea de vărsare a lichidității a Băncii Naționale poate fi caracterizată drept una secundară, rolul principal analogic anului 2011 continuînd să revină operațiunilor de sterilizare. Și Banca Națională, prin vînzarea certificatelor Băncii Naționale, a sterilizat tot excesul de lichiditate de pe piață.

Banca Națională a intervenit pe piața valutară internă pe parcursul anului 2012 în calitate de cumpărător net de valută străină, în vederea asigurării încadrării ratei anuale a inflației în interiorul intervalului de puls, minus 1,5 la sută de la ținta de 5 la sută, precum și cu scopul asigurării consolidării rezervelor valutare.

Pe fondul unei cereri relativ reduse de valută străină din partea agenților economici, excesul de valută a fost generat de o ofertă netă de valută din partea persoanelor fizice.

Totodată, sporirea soldului conturilor curente și de depozit în valute străine ale persoanelor fizice și juridice a contribuit la creșterea volumului de lichidități în valută străină.

În contextul acestor evoluții, precum și în limitele politicii monetare, pe parcursul anului 2012, Banca Națională a absorbit surplusul de valută străină prin procurarea excesului de valută în sumă de 310 milioane dolari.

La finele anului 2012, rezervele valutare ale statului s-au cifrat la două miliarde 515 milioane dolari SUA, majorîndu-se cu 28 la sută față de finele anului 2011 și acoperind circa 4,7 luni de import. Spre comparație, în 2011, rezervele internaționale acopereau 3,6 luni de import. În același timp, rezervele internaționale acopereau 110 la sută din datoria totală pe termen scurt externă a Republicii Moldova.

Dacă să ne referim foarte pe scurt la situația din sectorul bancar, capitalul de gradul întâi din sectorul bancar a atins valoarea de șase sute nouă... 6 miliarde 924 milioane lei și s-a diminuat cu 6,4 la sută anul trecut.

Diminuarea capitalului normativ de gradul întâi, în principal, a venit din crearea de provizioane suplimentare la... pentru pierderile din credite în sumă de circa 980 milioane lei.

Media suficienței capitalului ponderat la risc, la 31 decembrie 2012, a băncilor se menținea în continuare la un nivel înalt de 24,4 la sută, minima fiind de 16 la sută.

Doar o singură bancă nu a corespuns acestui criteriu la sfîrșitul anului.

Și doar cîteva, încă puțină informație cu privire la bilanțul sectorului bancar. Activele totale au atins nivelul de circa 58 miliarde lei, majorîndu-se față de anul trecut cu 9 miliarde lei sau 18 la sută. Creșterea activelor a determinat atît de sporirea datoriilor sau a depozitelor cu 8 miliarde, 8,4 miliarde lei sau 21 la sută, cît și de capitalul, majorarea capitalului cu 608 miliarde, milioane lei.

Ponderarea creditelor neperformante în totalul creditelor s-a majorat în 2012 cu 1,6 la sută puncte procentuale și a atins nivelul de 14,5 la sută.

În luna mai, nivelul creditelor neperformante a scăzut la nivelul de 12,9 la sută.

Pentru anul 2012, rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalului a băncilor licențiate au înregistrat valoarea de 1,1 la sută și, respectiv, 5,6 la sută.

Această rentabilitate joasă arată că băncile au activat în niște condiții economice dificile anul trecut.

Lichiditatea pe sistemul bancar rămîne bună și a constituit 32,9 la sută la sfîrșitul anului, iar minima este de 20 la sută.

În 2012, Banca Națională a retras licența „Universalbank”, lichidarea băncii... retragerea licenței și lichidarea băncii au fost organizate bine, astfel încît nu s-a simțit nici o perturbare pe piața bancară, iar la această bancă... aproximativ 48 de persoane fizice o să-și încaseze depozitele la ea...

Aceasta a fost pe scurt prezentarea Raportului. Este destul de minuțios și voi fi bucuros să răspund întrebărilor dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Atît, domnule Guvernator?

Vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări? (*Rumoare în sală.*)

Da. Microfonul nr.2.

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин гувернатор,

Я хотел бы задать вопрос общего плана, поскольку отчет за двенадцатый год идет. Как Вы считаете: устойчивость банковской системы, всей целиком, достаточная на конец двенадцатого года была? И какая динамика в этом году: ухудшается, улучшается положение банковской системы целиком?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

La finalul... rezultatele pentru anul 2012 pe întreg sistemul bancar ar fi fost mult mai bune dacă o bancă de care cunoașteți foarte bine, nu ar fi tras datele, statisticile și ca profit, și ca activitate de creditare în jos.

Toate băncile, în afară de una, erau în corespundere cu cerințele față de capital și față de lichiditate și nu existau... din ce vedeam noi, nu exista nici un fel de tensiune sau probleme care ar putea să vină, în special, din partea portofoliului de credit.

În anul curent, noi observăm o oarecare ameliorare a situației în sensul că presiunea din partea creditelor neperformante scade, pentru că și activitatea economică este puțin mai bună decît am avut în 2012.

Situația la o bancă încă nu este definitivată, dar totuși pe primele 5 luni, toate băncile au generat un profit cu circa 100 de milioane de lei mai puțin decât anul trecut și aceasta, în principal, din cauză că băncile simt o presiune din partea pieței de a micșora ratele dobânzilor la credite și de a genera o marjă mai mică.

În linii generale, ca să spunem așa, sistemul este destul de stabil, dar există o necesitate de a ne concentra foarte mult atenția asupra rezolvării problemelor la o bancă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Microfonul nr.3, vă rog frumos.

Mersi.

Domnul Oleg Reidman:

Încă o întrebare, domnule Guvernator.

Мы знаем, что... вернее, по опыту уже исследования одного из банка здесь в Парламенте, мы знаем, что большую проблему составляет modul de creditare și credite neperformante.

Какова на сегодняшний день процентная доля неперформантных кредитов по всей банковской системе? Если Вам известно, это сейчас. Можете сказать?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Мне известно. Я могу часами говорить об этом.

Creditele neperformante este un rezultat atât al condițiilor economice în care activează banca...

Domnul Oleg Reidman:

Asta e.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...dar și a deciziilor.

Domnul Oleg Reidman:

Domnule Guvernator,

Cer scuze. Asta e clar...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu...

Domnul Oleg Reidman:

...care este ponderea.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu, ca să vă spun.

În vara anului 2010 creditele neperformante au fost 17,2 la sută în total credite. La sfârșitul anului 2012 au fost 14,5 la sută din total credite. Și la sfârșitul lunii mai 12,9 ponderea creditelor neperformante.

În luna aprilie au fost 12,6. Acum, în luna mai, puțin... au apărut unele credite neperformante.

Domnul Oleg Reidman:

Ну, то есть, можно сделать вывод, что, по крайней мере, по этому довольно опасному...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi oscilăm.

Domnul Oleg Reidman:

По этому довольно опасному параметру мы идем в положительном тренде.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Un trend, să spunem un trend de stabilizare. Încă ceea ce trebuie de văzut de comparat 12,9 la sută e mult aceasta sau e puțin.

În general, în regiune sînt țări care au probleme destul de grave cu calitatea portofoliului. De exemplu, în Kazahstan e peste 30 la sută...

Domnul Oleg Reidman:

Я так понимаю, что эта цифра 12 с чем-то неперформантных кредитов, это по объему, не по количеству кредитов.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Asta este.

Domnul Oleg Reidman:

Volumul.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...suma totală a creditelor neperformante.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Dorin Drăguțanu:

În total sold credite.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Guvernator,

Cîteva întrebări.

Și, domnule Președinte al Parlamentului,

Vă rog să fiu înscris cu o luare de cuvînt la acest subiect.

Din raportul prezentat, am văzut că a crescut esențial, și, apropo, am discutat acest lucru și în cadrul comisiei parlamentare, banii cheși, adică masa monetară a crescut esențial în anul 2012.

Cum explicați acest lucru și care a fost influența asupra sectorului real al economiei?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banii în circulație au crescut, în principal, și în urma intervenției Băncii Naționale pe piața valutară prin cumpărarea de valută, dar nu numai.

Deci noi, dacă am cumpărat 310 milioane în echivalentul... de dolari, în echivalentul nostru, aceasta a fost, să spunem, o introducere pe piață a circa 3,6 miliarde lei. Lucrul acesta, chiar și cu creșterea masei monetare, de fapt, a fost una din condițiile care a ajutat economia Republicii Moldova să nu intre într-o cădere economică mai mare, pentru că acești bani fiind pe piață cumva a stimulat consumul final, ceea ce a dat o oarecare susținere a activității economice care... deja și cererea internă era destul de slabă.

Acea creștere de circa 20, puțin peste 20 la sută a agregatului M2 pentru noi este o creștere satisfăcătoare. Avînd în vedere perspectivele joase ale unei inflații joase în următorii 2 ani, noi credem că lucrul acesta este mai degrabă sănătos.

Domnul Igor Dodon:

Da. La întrebarea aceasta, ca să fie foarte clar, fiind înregistrate unele tendințe de stagnare economică și în lipsa unor instrumente de motivare economică din partea Guvernului, Banca Națională, de fapt, a făcut un pas, din partea sa, a cumpărat 240 de milioane de dolari în perioada mai... septembrie anul trecut prin care a emis suplimentar 3 miliarde de lei.

Practic, datorită acestor emisii și s-a primit inflația la un nivel mai ridicat. Altfel putea să fie deflație.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Corect.

Domnul Igor Dodon:

Și a doua întrebare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi am făcut aceasta mai degrabă de a stopa deflația, decît de a ținti o creștere economică.

Domnul Igor Dodon:

Și a doua întrebare, domnule guvernator.

Vreau să mă refer la investițiile străine directe. Vedem că în anul 2012 ele au căzut dramatic față de anul 2011, sînt cu 40 la sută mai mici ca în 2011 și de cîteva ori mai puține ca în anul 2008. Am văzut că multe întreprinderi cu capital străin, de fapt, au achitat profituri sau dividende din veniturile anilor precedenți. În opinia dumneavoastră, aceasta ar putea fi explicată prin introducerea impozitului pe venit și prin schimbarea impozitelor și bazei fiscale în Republica Moldova?

De fapt, investitorii străini au început să își scoată banii din Republica Moldova, conform informației din raportul dumneavoastră din anul 2012.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Conform ... Deci noi nu avem și nu dispunem, și nu știu dacă cineva dispune de informația, de o analiză economică, care să spun că da, într-adevăr, creșterea mai înceată a investițiilor străine este cauzată de modificarea politicii fiscale și introducerea impozitului pe profit.

Ceea ce aș putea eu să spun, nu uitați că investitorii străini nu aveau dificultăți economice doar în Republica Moldova, ei, probabil, aveau dificultăți economice și acasă. Și atunci cînd ai nevoie ... acasă ai probleme, compania mamă cere lichidități. Și atunci achitățile acestea de dividende poate să fie și ca urmare a situației dificile economice din regiune.

Noi, astăzi, la Consiliul de administrație vom aproba balanța de plăți preliminară pentru primul trimestru al anului curent și acolo sînt unele semne pozitive, chiar și în ...

Domnul Igor Dodon:

Tendințele s-au schimbat?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Tendințele s-au stopat doar un trimestru. Deci încă nu putem spune că e o inversare, dar unele semnale încurajatoare o să fie și el va fi publicat zilele acestea, pentru că astăzi îl aprobăm.

Domnul Igor Dodon:

Eu vă mulțumesc.

Și luare de cuvînt.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule guvernator.

Și îl invit la tribuna centrală cu luare de cuvânt pe domnul deputat Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi deputați,

Onorată asistență,

Am audiat, împreună cu dumneavoastră, raportul Băncii Naționale pentru anul 2012. Vreau, din strat, să vă spun că este un raport întocmit profesionist, care arată anumite tendințe și principala concluzie pe care o putem face, arată unele deficiențe în activitatea Guvernului în ceea ce ține de motivarea și crearea condițiilor pentru dezvoltarea economică.

Eu vreau să mă refer doar la patru indicatori din multiplii indicatori examinați în acest raport și o să mă refer la inflație, la creditare, la caracteristicile calitative ale sistemului bancar și, evident, la investițiile străine.

Dacă e să vorbim despre inflație, și domnul guvernator a confirmat acest lucru de la tribuna Parlamentului, pentru anul 2012, grație politicilor incorecte economice și fiscale ale Guvernului, Republica Moldova a intrat în depresiuni.

Vreau să vă spun că, dacă Banca Națională nu intervenea și nu procura câteva sute de milioane de dolari de pe piața valutară, anul 2012 avea să fie un an cu deflație. Ce înseamnă deflație? Deflație înseamnă o situație gravă pentru dezvoltarea economică, o situație destul de ... care arată foarte clar că Guvernul este în incapacitate de a crea stimulente pentru agenții economici.

De aceea, în anul 2012, Banca Națională a cumpărat câteva sute de milioane de dolari, injectând în sectorul real, în sistemul bancar lichidități de peste 3 miliarde de lei, care au dus la creșterea masei monetare din Republica Moldova. Partea bună este că s-au creat condiții – lichidități, partea rea este că acești bani au plecat în economia tenebră.

Însă, în pofida faptului că inflația a fost la nivelul stabilit de către Banca Națională, putem să concluzionăm că obiectivul de bază nu a fost atins, deoarece o bună parte a prețurilor la mărfuri și servicii au crescut. Și avem aici la carne creșterea prețurilor medii anuale, anul trecut, a fost de 8 – 15%, la legume – pînă la 40%, la ouă – 48%, tarifele – în medii cu 11%, la gazele naturale și căldură, în lunile de iarnă, la începutul anului – cu 40 și respectiv 43 la sută.

Adică, practic, nivelul inflației, pe care l-a asigurat Banca Națională, este bun pentru indicatori macroeconomici, însă pentru populație, anul trecut, a fost un an dificil la capitolul „Creșterea prețurilor”.

Creditarea economiei. Și aici avem un moment destul de interesant. Guvernatorul Băncii Naționale spune că a crescut creditarea economiei și ne dă cifrele de 16%, dintre care 20% în lei și 11% în valută străină.

Însă, dacă o să ne uităm la creditele noi, nu recreditarea, creditele noi acordate pentru creșterea economică pentru sectorul real, ele sînt, de fapt, în scădere. Și o să vedem că creditarea s-a redus cu circa 10%, în special în valută, cu circa reducere cu 29,9 la sută. Ceea ce ne-a arătat că, în anul 2012, de fapt, sectorul real economic a fost într-o stagnare.

Dacă e să ne uităm la calitatea acestor credite, a fost menționat astăzi, și vreau să reconfirm încă o dată, că situația de la Banca de Economii și din alte bănci

a dus la creșterea portofoliului de credite neperformante. Și aici trebuie să ne alarmeze acest lucru, deoarece vedem o creștere a calității portofoliului de credite de la 7 pînă la 10,7 %. Cu cît este mai mare acest indicator, cu atît situația este mai proastă.

Și principalul sau unul din principalii indicatori care arată disponibilitatea investitorilor de a investi, de a crea baze pentru creșterea economică durabilă, sînt investițiile străine directe.

Uitați-vă ce avem aici, un indicator destul de interesant, în anul 2012 investițiile străine directe s-au redus cu 43%, în raport cu PIB acesta s-a situat la nivelul minim record începînd cu anul 1995. Sîntem la nivelul minim record, începînd cu 1995, al investițiilor străine directe, doar 2,2 % din PIB. Niciodată, stimați colegi, în ultimii 18 ani, așa indicator minim nu a fost înregistrat.

Vreau să vă mai spun că, comparativ cu anul 2008, investițiile străine directe au scăzut cu peste 4 ori. În 2008 erau peste 800 milioane de dolari investiții străine directe, în anul 2012 – puțin peste 150 – 160 milioane de dolari.

Ca rezultat. Ce am obținut noi ca rezultat în anul trecut? Datele balanței de plăți pentru anul trecut indică clar asupra creșterii îndatorării Republicii Moldova. În perioada guvernării Alianței datoria externă a crescut cu mai mult de 800 milioane de dolari. Este vorba despre datoria garantată de Guvern, a crescut cu 85%. La momentul actual, Republica Moldova, la situația sfîrșitul anului trecut, era datoare cu peste 1,5 miliarde de dolari, în creștere cu 85% față de septembrie 2009.

Datoria externă totală, nu doar garantată de Guvern, dar totală, este în creștere cu 2 miliarde de dolari, cu 50%. Practic, față de produsul intern brut, datoria totală este de 85%.

Vreau să vă spun că unele țări ca Grecia și altele, datoria garantată de stat, și au intrat în incapacitatea de plată, este de peste 130 – 140%. Da, sîntem 85 la sută datorie totală, aceasta nu trebuie să vă bucure căci mai avem unde să creștem. Dar dinamica accentuată în anul 2012 ne demonstrează că mergem într-o gaură de datorii, care este foarte periculoasă.

Stimați colegi,

Sînt convins că ceea ce a fost relatat în raportul Băncii Naționale ne demonstrează, de fapt, o problemă majoră, care deja devine critică. Actuala guvernare, actualul Guvern, majoritatea parlamentară face greșeli esențiale în politicile sale economice și fiscale. Și calitatea balanței de plăți, calitatea creșterii economice ne demonstrează acest lucru foarte clar.

De aceea, mesajul nostru către Banca Națională, vreau să fiu destul de sincer, în anul 2012, personal consider că Banca Națională a făcut față tuturor provocărilor și, practic, a rezolvat unele lacune ale guvernării în politicile economice și fiscale.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă aduc la cunoștință că în nota prezentată de Comisia economie, buget și finanțe se propune ca să se ia act de raportul Băncii Naționale a Moldovei pe anul 2012.

Și următorul subiect din ordinea de zi este ...

Da, microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

De procedură, domnule Președinte.

Eu înțeleg că, poate, doar spun așa că poate, nu este regulamentar, însă știrea este una extraordinară, o considerăm de importanță națională și eu am în vedere despre problema extrem de importantă pentru viitorul țării noastre. Este vorba de faptul că, acum am aflat, 42 la sută din absolvenții liceelor nu au susținut BAC-ul.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Eu vă propun să vă înscrieți cu o declarație la sfârșitul ședinței și o să ne aduceți la cunoștință tot ceea ce doriți, conform Regulamentului, în timpul prevăzut de Regulament.

Deci următorul proiect din ordinea de zi este proiectul de Hotărâre cu nr.271. Și îl rog pe domnul deputat Reidman să prezinte acest proiect.

Domnul Alexandr Petkov:

(Domnul Petkov a venit la tribuna centrală.) Rog să includeți microfonul. *(Domnul Petkov nu vorbește la microfon.)* Sau microfonul acela, sau microfonul acesta.

Domnul Igor Corman:

Dragă coleg,

Eu sînt obligat să asigur respectarea Regulamentului.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte ...

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog frumos să vă înscrieți cu o declarație la sfârșitul ședinței. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Alexandr Petkov:

Un minut la microfon.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reidman,
Vă rog la tribuna centrală. (*Rumoare în sală.*)
Domnule deputat,
Ca excepție, un minut. Așa cum ați spus.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Încă o dată spun: este o problemă de importanță națională, este vorba de viitorul țării. Astăzi, am aflat că 42 la sută din absolvenții liceelor nu au susținut BAC-ul.

Noi, din partea Frațiunii, dorim să cunoaștem răspunsuri de la Ministerul Educației, de la Guvern ce ar însemna aceasta? Ce politică urmărește Ministerul Educației? Unde se duc, potrivit Guvernului nostru, tinerii respectivi, după ce le-a fost prăvălit BAC-ul? Astfel, noi solicităm, din partea Frațiunii, ca mâine, la prima oră, în plen să fie convocat ministrul educației Maia Sandu cu raportul referitor ...

Domnul Igor Corman:

Propunerea dumneavoastră a fost înregistrată. Din partea Frațiunii ați făcut această propunere, așa am înțeles, da?

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Deci mâine la prima oră doamna ministru Sandu să vină în Parlament cu raportul despre ce se urmărește mai departe, ce urmează a face mai departe Ministerul Educației cu acești tineri, cu acei pedagogi, cu toate școlile. Deci dumneaei ne-ar da un semnal că școlile în Moldova și educația în Moldova nu este de o calitate. Respectiv, solicităm, mâine, la prima oră, ministrul educației Sandu să fie în Parlament cu raport.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reidman,
Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемые коллеги,

Я от имени Комиссии по расследованию ситуации в Банка де Економий și din domeniul financiar-bancar al republicii, eu propun proiectul nr.271, care presupune prelungirea mandatului comisiei pînă la 10 iulie 2013.

Этот проект, который я представляю сегодня – это шаг чисто формальный и технический. Тем не менее, в нашей комиссии мы обязаны это были сделать, поскольку второй рапорт еще не представлен. Но обсуждая эту тему в составе нашей комиссии, мы пришли к выводу, что, и это

подтверждает вот сегодняшний отчет Национального Банка, в принципе, расследовать на сегодняшний день в целом в банковской системе – нет предмета для расследования.

Поэтому мы предложили бы заменить вот этот второй рапорт заслушиванием Национального Банка относительно ситуации specială în sectorul financiar-bancar и устойчивости банковской системы и сделать это до 10 июля.

Поэтому если Парламент настаивает на том, чтобы этот был рапорт нашей комиссии, то он будет ничто иное, как повторение отчета Национального Банка.

Domnul Andrian Candu:

Deci care este propunerea dumneavoastră? Care-i propunerea dumneavoastră?

Domnul Oleg Reidman:

Propunerea: этот проект отклонить и заменить его на слушание банка и комиссию закрыть.

Domnul Igor Corman:

Domnule Candu,
Vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Предложение нашей комиссии: комиссию закрыть и вторую часть этой задачи, которая была поставлена, заменить заслушиванием Национального Банка относительно устойчивости системы financiar-bancar.

Domnul Igor Corman:

Aceasta este propunerea comisiei.

Domnul Oleg Reidman:

Da.

Domnul Igor Corman:

Sînt alte propuneri? La subiect?
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Preşedinte,

Domnul Reidman a prezentat un proiect de hotărîre care prevede prelungirea termenului comisiei. În situația în care Parlamentul, plenul Parlamentului va respinge această hotărîre, urmează ca să fie elaborat un alt proiect despre ce ne vorbeşte cu propunerea pe care a făcut-o domnul Reidman sau cu altă propunere.

Noi nu putem, în cadrul propunerii, pe care a făcut-o dumnealui, care se referă, să schimbăm obiectul de studiu al ... sau de investigație, de anchetă al comisiei.

De aceea, în situația în care dumnealui renunță la aceea ce ne prezintă astăzi, Parlamentul urmează să ia o Hotărîre privind încetarea activității Comisiei de anchetă și să hotărască altceva. Noi nu putem în baza acestei propuneri, pentru că nu este ...

Domnul Oelg Reidman:

Коллега,

Этот проект был составлен в комиссии в тот момент, когда возник новый шум, так сказать, в отношении одного из участников банковской системы, который сегодня, практически, сведен на нет и управляется Национальным Банком нормально и в нем, по сути дела, нет необходимости.

Domnul Valeriu Munteanu:

În situația în care considerați că comisia nu are obiect de studiu sau nu merită să activeze, înseamnă că se încetează activitatea comisiei, dar prin alt proiect de hotărîre, pentru că acesta are cu totul alt spectru de acțiune.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Este un proiect de hotărîre unic, care poate să fie, astăzi, discutat împreună în plen și raționamentul este următorul. În momentul în care comisia lucra, noi, la Comisia economie, buget și finanțe, am examinat proiectul Băncii Naționale. Decizia la comisie a fost ... deoarece proiectele, pînă în 2012, se examinau doar în comisie, noi, în acest an, am decis ca el să fie examinat în plenul Parlamentului, să fie discutate subiectele legate de sistemul bancar.

În cazul de față, fiindcă acest subiect a fost discutat deja, astăzi, în plenul Parlamentului, este domnul guvernator, care a prezentat informația, toate întrebările puse. De aceea, aici, sub formă de articol nou, sub formă de amendamente din partea deputatului Ioniță, susținut de toată lumea, decidem încetarea activității comisiei. Argumentarea este clară, că s-a prezentat subiectul asupra sistemului bancar de către Banca Națională pentru prima dată aici, în plenul Parlamentului, se încetează activitatea. Și dacă va fi necesar, în toamnă, noi vom decide crearea unei comisii speciale pe un subiect clar, dar aceasta va fi în toamnă. Acum, ca să închidem întrebarea, închidem comisia și cu aceasta am terminat discuțiile.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci propunerea a fost ca acest proiect de hotărîre să fie respins. Obiecții nu sînt. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte al ședinței,

O precizare la ceea ce a fost prezentat, din numele Frațiunii Partidului Comuniștilor, de deputatul Petkov. Deci în raportul așteptat, de mâine, care urmează să îl prezinte ministrul educației Maia Sandu, în mod special să fie reflectate cauzele situației pe care o avem în cadrul examenelor de BAC și, în special, sub aspectul psihologic, având în vedere circumstanțele în care s-a desfășurat BAC-ul: percheziții, camere de luat vederi, teroare generală etc.

Și doi. Foarte important. Calitatea procesului instructiv-educativ, care a adus la un asemenea rezultat. Și vreau să specific că în asemenea condiții, în țările membre ale Uniunii Europene, în circumstanțe mult mai ușoare, orice ministru al educației își dă demisia.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la îngrijorările exprimate de către opoziția comunistă, care ar fi fost bine să fie exprimate în perioada guvernării lor, la halul în care s-a ajuns în sistemul de educație astăzi, fiți absolut siguri că acțiunile pe care le întreprinde actuala guvernare pentru a redresa situația din sistemul educației, vor aduce și rezultate foarte pozitive într-un viitor apropiat.

Doamna ministru Sandu... (*rumoare în sală*) doamna ministru Sandu este absolut deschisă pentru a veni mâine să se discute în Parlament acest subiect. Dînsa se pregătește. De aceea, ca să... în cazul în care se pune la vot acest subiect, să știți că este un subiect care poate fi introdus cu titlu de subiect extraordinar în ordinea de zi. Dumneaei va prezenta un raport despre maniera cum a fost organizată sesiunea de BAC, care sînt rezultatele, care sînt acțiunile care urmează să fie ulterior întreprinse. Așa că, din numele Frațiunii, vă anunțăm că putem pune la vot acest subiect.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:

Cu titlu de replică domnului Streleț.

Eu vă reamintesc că actuala guvernare deja de 4 ani răspunde de procesul educațional și instructiv din întreaga țară și a schimbat deja 3 miniștri în domeniul respectiv. Rezultatele pe care le avem noi astăzi în privința BAC-ului denotă o calitate proastă în domeniu, evident. În 4 ani, dacă dumneavoastră pretindeți că încercați să schimbați ceva, ați fi putut să schimbați multe, dar aveți ceea ce aveți.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Спасибо.

Господин Стрелец,

Вместо того, чтобы защищать госпожу Санду, лучше бы разобрались в ситуации. Мы требуем от Министерства образования прекратить гестаповские методы, прекратить издеваться над детьми, над выпускниками. 42% не сдали экзамены. Разве это вина детей? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi...

Domnul Grigore Petrenco:

И...

Domnul Igor Corman:

Deci eu văd că, prin consens, practic, există disponibilitatea grupurilor parlamentare să introducem mâine în ordinea de zi acest subiect. Și atunci vom face și dezbaterile. O să aveți posibilitatea să vă expuneți. (*Rumoare în sală.*) Să încetăm dezbaterile la acest subiect. Doar de procedură, dacă sînt precizări. De procedură.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman;

Noi cunoaștem că doamna Maia Sandu nu este specialist în domeniul învățămîntului, este economist de profesie. De aceea, o să solicităm, vizavi de... nu vă supărați, fiți atenți.

De aceea, o să solicităm ca mâine, în audierile de mâine, să nu ne prezinte date relative în... procentuale, cum ne-a prezentat, pentru că copiii noștri nu sînt procente. Ci să ne prezinte cauzele adevărate care au dus la această situație. Pentru că sub cele 42 la sută sînt copii. Copii vii, care au părinți acasă, care au viitor și să vedem foarte exact ce s-a întîmplat de anul trecut pînă anul acesta că avem o astfel de problemă, foarte și foarte îngrijorătoare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

De procedură, dacă mai sînt.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Dacă se decide ca mâine să vină doamna ministru, vine și discutăm. Astăzi închidem subiectul, iar faptul că unii cândva au reușit să susțină BAC-ul, au absolvit și facultatea, vedem cu ce se termină când ajung în Parlament.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci a fost propunerea grupului parlamentar PCRM. Am auzit poziția grupului liberal-democrat. Frațiunea Democrată nu are obiecții.

Dar supun votului această propunere cu titlu excepțional, de fapt.

Conform Regulamentului, nu ar trebui să discutăm astfel de subiecte acum, dar, cu titlu de excepție, supun votului propunerea ca mâine, în cadrul ședinței, să fie invitată doamna ministru să răspundă la întrebările pe care le-ați formulat.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Următorul...

De procedură.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

I-aș sugera doamnei Maia Sandu să scrie astăzi cererea de demisie.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Următorul subiect din ordinea de zi este sub nr.282. Proiectul de Hotărîre pentru modificarea componenței nominale a Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Îl rog pe domnul Diacov să ne prezinte informația.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Eu am ieșit, deși este decizia Frațiunii parlamentare de a propune ca domnul Solcan, care de săptămîna trecută este deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în locul deputatului Vasile Botnari, care a fost delegat în Guvern în calitate de ministru, să fie propus ca membru al Comisiei agricultură și industrie alimentară. Astfel se modifică Hotărîrea Parlamentului nr.3 din 12 ianuarie 2011 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente. Poftim, domnule Președinte, de supus votului.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări? Întrebări nu sînt.

Supun votului propunerea de a adopta acest proiect de Hotărîre. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul de Hotărîre cu nr.282 a fost adoptat.

Următorul subiect din agendă, sub nr.1037, este Raportul Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru anul 2012.

Deci invit la tribuna centrală raportorul, doamna Jurmînschi, președintele Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Vă rog.

Doamna Veronica Jurmînschi – *președintele Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Doamnelor și domnilor deputați,

Onorată asistență,

Vă aduc la cunoștința dumneavoastră că Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar activează, în baza Legii Republicii Moldova nr.575–XV din 26 decembrie 2003, ca o entitate juridică de drept public, avînd drept scop asigurarea garantării depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar.

Organul de conducere și supraveghere a Fondului este Consiliul de administrație al Fondului, compus din 5 membri, care sînt aprobați de către Parlamentul Republicii Moldova, întrunindu-se în ședințe nu mai puțin decît o dată pe lună.

Organul de control este efectuat de către Comisia de cenzori, formată din 3 membri, care sînt aprobați de către Consiliul de administrație al Fondului. De asemenea, membrii Comisiei de cenzori participă la toate ședințele Consiliului de administrație al Fondului.

Organul administrativ al Fondului este reprezentat de către Directorul general executiv. Fondul de garantare a depozitelor din sistemul bancar și-a început activitatea în iulie 2004. Pe parcursul acestei perioade, Fondul a elaborat și pus în acțiune baza normativ-juridică a Fondului, care reglementează raporturile și acțiunile participanților la sistemul de garantare a depozitelor.

Țin să menționez că, pe parcursul activității Fondului, a crescut numărul deponenților ale căror depozite sînt garantate, de la 1,7 milioane persoane pînă la 2,5 milioane persoane, înregistrînd o majorare de 800 mii persoane. Totodată, numărul deponenților ale căror depozite sînt integral garantate în limita plafonului de garantare, alcătuita, la începutul activității Fondului, 93,3% din numărul total al deponenților ale căror depozite sînt garantate. La finele anului 2012, acest indice a scăzut și constituie 88,4%.

Dacă să evaluăm creșterea depozitelor în sistemul bancar în perioada de acțiune a Fondului, ele au crescut de 3,8 miliarde lei pînă la 25,6 miliarde lei, înregistrînd o creștere de 6,7 ori. De asemenea, la rîndul său, au crescut și depozitele garantate, care au crescut de la 740 milioane lei pînă la 2,4 miliarde lei, înregistrînd o creștere de 3,2 ori.

Pe parcursul anului 2012, au crescut atît depozitele persoanelor fizice, cît și depozitele garantate ale persoanelor fizice. Depozitele persoanelor fizice în sistemul bancar au crescut cu 4,9 miliarde lei, o creștere de 24 la sută, iar depozitele garantate au crescut cu 253 milioane lei sau o creștere de 11,8%. Ca

rezultat al creșterii depozitelor garantate, au crescut și mijloacele acumulate în Fond, destinate garantării depozitelor persoanelor fizice.

La finele anului 2012, în total, pe toată perioada de activitate a Fondului, au fost acumulate resurse financiare în sumă de 193,9 milioane lei, din care 131,5 milioane lei sau 67,8% constituie contribuțiile băncilor. În jur de 61,6 milioane lei, ceea ce reprezintă 32,8%, constituie veniturile din activitatea investițională a Fondului, și doar 0,8 milioane lei sau 0,4% sînt economiile, acumulate pe parcursul activității din mijloacele destinate întreținerii Fondului.

Totodată, în această perioadă, au fost achitate depozitele garantate la două bănci comerciale, cărora le-a fost retrasă licența, în sumă de 50,1 milioane lei, din care 48,1 milioane lei au fost achitate deponenților de la "Investprivatbank", achitate în 2011 prin intermediul Băncii de Economii și 2 milioane lei, achitate în 2012 prin intermediul băncii-mandatar pentru depozitele garantate la "Universalbank". Astfel, la finele anului 2012, soldul mijloacelor, depozitelor... mijloacelor financiare, destinate garantării depozitelor, alcătuia 143,8 milioane lei, ceea ce reprezintă 6% din volumul total al depozitelor garantate în sistemul bancar.

După cum am menționat, partea cea mai consistentă a încasărilor în Fondul de garantare – depozitele, sînt contribuțiile băncilor, formate din două tipuri de contribuții: contribuții inițiale, în valoare de 1% de la suma totală a depozitelor garantate, care sînt achitate de bănci la momentul inițial, cînd banca devine membru al Fondului, și contribuții trimestriale în valoare 0,25%.

O altă sursă... Să continui?

Domnul Igor Corman:

Doamnă raportor,

Continuați cît considerați dumneavoastră că trebuie să ne spuneți.

Doamna Veronica Jurminschi:

O altă sursă foarte importantă de formare a Fondului de garantare a depozitelor sînt veniturile din activitatea investițională. După cum știți, mijloacele acumulate în Fond sînt investite în hîrtii de valoare de stat și certificatele băncilor... Băncii Naționale. Ca rezultat, pe parcursul activității Fondului, acesta a încasat venituri din activitate investițională de 61,6 milioane lei, din care 14 milioane în anul 2012.

E important de menționat că anul 2012 a fost primul pas de achitare a depozitelor garantate conform prevederilor legii, urmînd toți pașii prevăzuți în lege: au fost achitate depozitele "Universalbank". Dacă la 25 februarie banca... i s-a tras licența de activitate a "Universalbank", Fondul îndată a publicat comunicat informativ despre plata depozitelor garantate și metoda de aplicare, pentru a primi aceste depozite garantate în două zile de circulație națională, pe pagina electronică a Fondului, cît și a plasat avizuri la toate sediile băncii "Universalbank" și ale băncii-mandatar.

Astfel, pe parcursul anului 2012, banca-mandatar achita 2 milioane lei pentru achitarea depozitelor "Universalbank", ceea ce constituie în jur de 84% din suma totală a depozitelor garantate. Întreținerea aparatului Fondului se efectuează

din contul vărsămîntului obligatoriu anual, pe care îl fac băncile comerciale, în raport față de suma totală a depozitelor garantate. Pentru anul 2012 acest raport a constituit 0,064%. Bugetul Fondului se aprobă, conform legii, de către Consiliul de administrație, iar îndeplinirea bugetului și eficiența utilizării mijloacelor Fondului se efectuează de către Comisia de cenzori și, anual, de către o companie de audit independentă, care este angajată de către Fond în bază de concurs.

E important de menționat că Fondul informează publicul des, prin intermediul băncilor comerciale, plasînd avizuri și pliante la băncile comerciale. De asemenea, se schimbă permanent informația pe pagina electronică a Fondului, cît și, cîteodată, prin intermediul presei.

Mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către doamna raportor.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă președinte,

Vă felicit pentru prezentarea raportului.

Într-adevăr, acest Fond garantează cetățenilor că vor primi banii. Vreau doar să vă rog ca să pregătiți... noi de acum... 40 la sută din banii pe care îi acumulăm sînt, de fapt, să zicem așa, din dobînzile primite, deci presiunea asupra sistemului bancar se reduce. Vreau să calculați ce s-ar întîmpla, dacă vom majora suma garantată nu 6 mii, dar 10 mii. În două – trei săptămîni să prezentați Comisiei și poate vom veni cu modificarea legislației, ca să garantăm nu 6 mii cetățenilor, dar 10 mii de lei, deoarece am impresia că presiunea asupra sistemului bancar nu va crește.

Nu este necesar acum să dați un răspuns.

Doamna Veronica Jurmînschi:

Eu vreau să vă spun în legătură cu aceasta că Fondul monitorizează permanent posibilitatea modificării plafonului de garantare. În privința aceasta a fost elaborat un Regulament, în care au fost stabiliți indici care se evaluează trimestrial.

De exemplu, chiar la finele anului... primului trimestru 2013, toți indicii erau în limita normativului, dar din motiv că Banca de Economii nu avea suficiență de capital, aceasta este un indice, aprobat în acest Regulament, noi nu am putut înainta o propunere de majorare. Noi cerem de la bănci, trimestrial, informație care este valoarea depozitelor pînă la 6000, pînă la 9000, pînă la 15000, pînă la 20000, și evaluăm care este presiunea asupra sistemului bancar, dacă noi am fi majorat acest plafon.

Această informație noi putem să o prezentăm Comisiei economie, finanțe și buget sau Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Deci comisia, în nota informativă, de asemenea, a arătat că trebuie să luăm act de acest raport .

Vă mulțumesc, doamna raportor.

Vă rog să luați loc.

Și următorul subiect din ordinea de zi este proiectul de Lege sub nr.1485 pentru ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul Frontierei de Stat, colaborarea și asistență mutuală în probleme de frontieră.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Ursachi, viceministru al afacerilor interne.

Domnul Dumitru Ursachi – viceministru al afacerilor interne:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint spre examinare proiectul de Lege privind ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul Frontierei de Stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră, semnat pe 8 noiembrie 2010 de către Republica Moldova și România.

Proiectul Tratatului este încheiat în conformitate cu prevederile Legii nr.215 din 2011 cu privire la Frontiera de Stat a Republicii Moldova și articolul 11 al Legii nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, și stabilește regimul Frontierei de Stat dintre statele semnatare, precum și alte aspecte ce țin de cooperarea și asistența în domeniul frontierei, inclusiv conform Programului de activitate a Guvernului pe această problemă 2009 – 2013.

Tratatul este compus, respectiv, din 9 capitole care prevăd noțiuni generale, procedura de respectare a regimului de frontieră. Totodată, analiza aplicării tratatului se va face de către serviciile respective – Poliția de Frontieră a Republicii Moldova, și respectivul serviciu – Inspectoratul General de Poliție de Frontieră a României.

Ținînd cont de importanța prezentului proiect, în contextul dialogului și cooperării cu partea română, precum și al dialogului cu privire la liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, este strict necesară ratificarea acestui tratat.

Inițierea negocierilor asupra proiectului tratatului a fost dispusă în 2003 prin decret prezidențial.

Acest proiect de lege a fost aprobat prin hotărîre de Guvern.

Majoritatea comisiilor permanente parlamentare au oferit aviz pozitiv.

Propun susținerea acestui proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Acordul pe care îl propuneți, de fapt, după consecutivitate, trebuie să fie între... în cooperarea sau între state trebuie să fie la treilea la număr. Pentru că, inițial, trebuie să fie acordul de bază dintre state, apoi acordul de delimitare a frontierei și, în finalitate, acordul de regim, de administrare a frontierei.

Dumneavoastră încercați, cel puțin reprezentați Guvernul, ar trebui să reprezentați Guvernul și încercați să puneți căruța înaintea cailor.

Cum puteți să reglementați regimul sau administrarea propriu-zis, inclusiv colaborarea pe segmentul de frontieră, dacă nu aveți și nu ați insistat să fie semnat Acordul de delimitare a frontierei care, propriu-zis, stabilește frontierele dintre două state.

Deoarece, dacă nu există delimitarea frontierei, nu poate să fie și regimul de administrare a frontierei. Este prima întrebare.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci noi, deci Guvern... aceste acțiuni au fost realizate în baza actelor normative, decretul respectiv al Președintelui. Deci semnarea de către ambele părți a acestui tratat.

Republica Moldova, ca stat suveran, are nevoie de proceduri de colaborare între țările vecine, cum ar fi România și Ucraina. De aceea, noi avem nevoie de un mecanism, de niște proceduri de colaborare în sensul intrării în țară și ieșirii din țară a cetățenilor, a mărfurilor, procedurile de conclucrare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru...

Domnul Dumitru Ursachi:

Vedeți, după acest.

Domnul Artur Reșetnicov:

Cu tot respectul față de dumneavoastră, eu v-am întrebat de una, dumneavoastră ne povestiți... să înțelegeți că sînteți totuși în forul legislativ și aici sînt deputați, da nu povestiți cursanților care nu vor pune nici o întrebare, la Academia de Poliție.

Deci întrebarea este: cum poate fi semnat și să intre în vigoare Acordul de administrare sau al regimului de frontieră dacă nu este delimitată frontiera?

Domnul Dumitru Ursachi:

Întrebarea...

Domnul Artur Reșetnicov:

Și eu văd că nu aveți răspuns, și eu trec la a doua întrebare.

Partea română, de fiecare dată, a evitat să finalizeze procesul de demarcare a frontierei. Cum considerați: din ce... care este motivul că partea română evită și este stopată, practic, blocată activitatea comisiei mixte care avea în sarcină să demarceze frontiera?

Care este cauza acestei poziții a părții române?

Domnul Dumitru Ursachi:

Domnule deputat,

Eu am înțeles întrebarea.

Vreau să vă spun că Academia de Poliție nu este cea mai rea instituție de învățământ, dar...

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu vă rog, la întrebare.

Domnul Dumitru Ursachi:

Dar eu reprezint Guvernul. Guvernul a emis hotărâre. Deci este avizul pozitiv al comisiilor respective, sînt tratate, este tratatul semnat de ambele părți. Propun deci ratificarea acestui document pentru colaborarea dintre serviciile noastre, de care are nevoie și Republica Moldova.

Apropo, noi sîntem în măsură de 85 – 90% de marcarea traseului cu frontiera moldo-ucraineană și sperăm că, dacă reușim pînă la sfîrșitul anului, probabil că, și după aceasta, vom avea nevoie, necesitatea de un tratat ratificat și cu Ucraina.

De aceea, acesta este un mecanism de conlucrare între serviciile noastre, în interesul cetățenilor.

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

Dacă nu vă supărați, eu o să vă ajut aici un pic, inclusiv în virtutea ocupațiilor mele anterioare, cînd eram președintele comisiei. Deci noi am discutat acest subiect în cadrul comisiei.

Deci la prima întrebare, domnul Reșetnicov. Republica Moldova a devenit parte... ca rezultat al succesiunii URSS, a devenit parte la Tratatul de pace de la Paris, semnat în '47, Tratatul privind regimul de frontieră, semnat la Moscova '45, Convenția privind reglementarea conflictelor și incidentelor la frontieră în '49 și altele.

Deci frontiera de stat moldo-română este demarcată clar și bine. De cînd sîntem noi independenți, modificări nu au intervenit.

Prin urmare, noi avem nevoie doar de un tratat-cadru tehnic privind regimul de frontieră.

Și, adițional, vă mai aduc la cunoștință că exact astfel de tratate a semnat România și cu alte țări vecine. Cu Ucraina – în 2003, cu Ungaria – în 2005, cu Bulgaria – în 2006.

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule raportor,

În articolul 16 punctul 5 este indicat că, citez: în scopul prevenirii modificării albiilor râurilor de frontieră, malurile acestora trebuie să fie consolidate acolo unde autoritățile competente ale părților contractate, de comun acord, consideră necesar.

Și a doua. Executarea acestor lucrări și suportarea cheltuielilor revin părții contractate căreia îi aparține malul.

Deci aici am două întrebări.

Prima întrebare. Probabil, dumneavoastră cunoașteți că, conform efectului Coriolis, în emisfera nordică, așa-numiții curenți marini sînt deviați spre dreapta. Deci, ca rezultat, în cazul nostru, noi avem deteriorarea râului Prut pe teritoriul Republicii Moldova.

Ce se întîmplă dacă partea română nu va da acordul pentru consolidarea malului care aparține Republicii Moldova? Și de ce dumneavoastră propuneți solicitarea acestui acord? De ce vă trebuie sintagma „de comun acord”?

(Rumoare în sală.)

Domnul Dumitru Ursachi:

În cazul în care tratatul respectiv va fi ratificat, este prevăzută o comisie mixtă, care are obligațiunea, o dată în 5 ani de zile sau după caz, să verifice traseul de frontieră între state.

Și, în cazul în care apare necesitatea, acest traseu poate fi modificat.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule raportor,

Eu...

Domnul Dumitru Ursachi:

...în rezultatul calamităților sau altor situații.

Doamna Violeta Ivanov:

Eu propun ca această sintagmă „de comun acord” să fie exclusă. Deoarece dumneavoastră cunoașteți, pămîntul se rotește și atunci cînd... în perioada rotației deci din cauza că suprafața pămîntului se rotește cu o viteză mai mare spre Ecuator, decît spre poli, forța respectivă este mai slabă spre Ecuator și mai puternică peste... pentru poli.

Și de aceea, dumneavoastră vedeți că toate râurile și în Republica Moldova, și nu numai, partea dreaptă este supusă erodării.

De aceea, eu cred că sintagmă aceasta „de comun acord” este de prisos.

Și a doua întrebare. Dumneavoastră propuneți aici, în partea a doua, citesc din articol: executarea acestor lucrări și suportarea cheltuielilor revin părții contractate căreia îi aparține malul.

Spuneți, vă rog, ce facem în cazul „Nodului hidraulic Costești – Stînca” unde, dumneavoastră, probabil, cunoașteți, efectele economice aparțin atît părții moldovenești, cît și părții române?

În cazul în care ei nu vor suporta cheltuieli pentru erodarea malului, iarăși mă refer la efectul Coriolis, ce se va întîmpla? Hidrocentrala va funcționa mai rău.

De ce dumneavoastră nu insistați aici ca cheltuielile să fie suportate aici de comun acord, dar vă asumați ca partea contractată, adică Republica Moldova, să suporte toate cheltuielile.

Eu vă sugerez să vă gîndiți la articolul acesta, fiindcă este în defavoarea Republicii Moldova.

Domnul Dumitru Ursachi:

Bine. Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Anatolie Arhire:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu aș vrea, doamnă Ivanov, să vă explic dumneavoastră următoarele.

În perioada în care dumneavoastră erați ministrul mediului și Partidul Comunist era la guvernare pe șenalul navigabil al râului Prut au avut loc cele mai mari extracții de nisip anume din partea Republicii Moldova.

În contextul acesta, dacă dumneavoastră încercați undeva să induceți în eroare și raportorul, și plenul, pentru că cel mai mare prejudiciu îl va avea partea română și nu își respectă garanțiile.

...puțin gîndurile și amintiți-vă ce ați făcut în perioada cît ați fost ministrul mediului. Și vin și cu cifre importante, dacă este cazul. Așa că mai moderați-vă puțin chestia aceasta.

Mulțumesc frumos.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doamnă Ivanov,

Ceea ce dumneavoastră puneți la îndoială, întoarceți placa și vedeți că același angajament are și Republica Moldova față de malul celălalt. Așa că nu spălați acolo unde nu trebuie spălat.

Eu am o întrebare, așa. Dumneavoastră ați făcut referire, domnule viceministru, la decretul președintelui Voronin, da? Așa?

Spuneți-mi, vă rog, cum se numește decretul Președintelui? În ce Președintele a dat voie ca puterea executivă să inițieze semnarea unui tratat?

Domnul Dumitru Ursachi:

Decretul și se numește „Inițierea negocierilor privind regimul frontierei de stat”.

Domnul Mihai Ghimpu:

Privind...? Citiți.

Domnul Dumitru Ursachi:

...regimul frontierei de stat.

Domnul Mihai Ghimpu:

Aveți decretul?

Domnul Dumitru Ursachi:

Nu-l am. Cu mine nu-l am, dar...

Domnul Mihai Ghimpu:

...regimul frontierei de stat? Auziți ce spun comuniștii? Ei vorbesc de acord, tratat de frontieră și apoi regim. Cum putea să fie Voronin, să semneze regimul de frontieră dacă ei insistă la tratat?

Deci tratatul, decretul lui Voronin, înseamnă tratat de frontieră, dar nu regim de frontieră. Și cum atunci dumneavoastră... Președintele vă dă un drept, dar folosiți altul?

Nu, despre aceasta o să vorbesc la luare de cuvânt.

Să veniți altă dată cu toate documentele aici, în fața Parlamentului, vă rog frumos.

Domnul Dumitru Ursachi:

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Decretul semnat de Președintele de pe atunci reflectă exact deci și denumirea pe care o vedem și în tratatul pus astăzi în discuție. Eu aceasta vă spun cu toată siguranța. Puteți să verificați.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

De procedură, inițial. Eu vă rog: atunci când expun întrebarea și aud răspunsul, am dreptul regulamentar la comentariu și să nu îmi închideți microfonul, pentru că dumneavoastră acum comentați și, într-un fel, și comentariile dumneavoastră pot fi comentate. Aceasta e una.

Acum, decretul semnat de Voronin avea cu totul alt aspect juridic, pentru că dumneavoastră ați sustras o parte din acel decret și încercați să mergeți pe o cale absolut greșită și politic, și juridică.

Și, ca să vă dovedesc că frontiera nu a fost demarcată, vă rog, domnule raportor, să deschideți articolul 4 din tratat, punctul 1 litera d), care scrie că documentele de demarcare, anexele și completările la acestea pot fi încheiate pe perioada de valabilitate a prezentului tratat.

Adică, chiar în proiectul tratatului este scris că, ulterior, vor fi demarcate frontierele. Cum dacă nu este stabilită frontiera de stat, dumneavoastră propuneți regimul de administrare a frontierei?

Este o cale absolut greșită și care contravine intereselor naționale ale Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu cred că...

Domnul Igor Corman:

Aveți ceva de...

Doamna Violeta Ivanov:

Cu drept de replică.

Domnul Igor Corman:

...completat?

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu cred că nu sînt persoana care pot să dau apreciere juridică actelor normative, cum ar fi hotărîrea de Guvern, acestui act normativ...

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Ursachi:

...consider eu.

Doamna Violeta Ivanov:

Deci eu am vrut să îi spun domnului Arhire că infractori au existat, practic, în toate timpurile: și mai înainte, și pe timpul nostru, și acum sunt. Numai că diferența este că noi luptăm atunci cu infractorii, au fost calculate prejudiciile aduse atît mediului, cît și economiei naționale și persoanele respective au achitat prejudiciile respective.

Dar acum, domnule Arhire, ministrul dumneavoastră liberal reformator propune legalizarea acestor extrageri în proporții deosebit de mari, deoarece acolo s-a creat un business bine pus la cale pe care dumneavoastră îl acoperiți.

Deci este o diferență foarte mare și vă rog să fiți foarte atenți atunci când veniți. Vorbiți, vă rog, cu cifre, cu date concrete.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

În primul rând, am așa o întrebare: unde sînt reprezentanții Ministerului de Externe?

Cine a negociat tratatul? Grupul de negociatori care a fost? Au fost și reprezentanți ai Ministerului de Externe sau nu au fost?

Se discută un asemenea Acord important cu privire la regimul frontierei de stat și nu sînt reprezentanții Ministerului de Externe. Ce înseamnă aceasta?

Noi avem întrebări către ei.

Domnul Igor Corman:

Domule raportor,

Răspundeți la întrebare: cum s-a negociat, cine a negociat?

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci acest tratat a fost semnat în baza comisiilor mixte; din partea română și moldovenească, care au pregătit proiectul acesta de tratat. Evident că Ministerul de Externe a lucrat asupra acestui proiect.

Domnul Grigore Petrenco:

Și cine a făcut parte din grupul de negociatori din partea Republicii Moldova?

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu nu am acum lista cine a negociat. Eu am documentul care a fost semnat de ambele părți. Dar în ce măsură a participat Ministerul de Externe eu nu pot să vă spun. Poate să vă răspundă doar... Ministerul de Externe.

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Corman,

De procedură.

Propun să amînăm discutarea acestui subiect pentru data viitoare. Să vină reprezentanții Ministerului de Externe. Sînt mai multe întrebări către ei și revenim la acest subiect data viitoare.

Deci noi nu avem întrebări către raportor ca atare. El nu știe. El nu este la curent cum au avut loc negocierile, ce s-a discutat. Sînt multe subiecte foarte sensibile.

De pildă, domnule raportor, acest acord este un acord interstatal sau interguvernamental?

Domnul Dumitru Ursachi:

Tratatul dintre Republica Moldova și România.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci este un acord.

Domnul Dumitru Ursachi:

Interstatal.

Domnul Grigore Petrenco:

Interstatal. Atunci de ce a fost semnat de Prim-ministru și cine l-a împuternicit să semneze acest acord?

Domnul Dumitru Ursachi:

Dumneavoastră....

Domnul Grigore Petrenco:

Și din partea română – de ministrul de externe.

Sînteți raportor, răspundeți la întrebare.

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu sînt raportor, dar nu sînt persoană care pot să apreciez de ce a fost de către Prim-ministru semnat, și nu de altă persoană. Eu cred că nu sînt persoana căreia dumneavoastră îi puteți adresa această întrebare.

A fost, la nivel de Prim-ministru a fost semnat. Aceasta a fost decizia. Credeți că eu pot să dau apreciere de ce așa și nu a fost invers? Nu cred.

De aceea, eu...

Domnul Grigore Petrenco:

În mod normal, conform legislației în vigoare, un acord, un tratat interstatal se semnează de Șeful Statului. Sau Șeful Statului împuternicește Prim-ministrul să semneze un asemenea acord.

Deci nici primul caz, nici al doilea nu a fost, deci nu e cazul acum să... Nu știu, poate domnul Ghimpu atunci era interimar și l-a împuternicit pe domnul Filat să semneze acest acord. Dar, din cîte cunoaștem, nu.

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu, domnule deputat.

Domnul Grigore Petrenco:

Mai mult decît atît, în partea română a semnat ministrul de externe. Nici Prim-ministrul nu a semnat, nici Șeful Statului și cunoaștem declarațiile lor la acest subiect, că nu vor semna, că nu vor ratifica acest tratat.

Și e o întrebare logică: cine a împuternicit Prim-ministrul să semneze un acord interstatal?

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Bine.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Вас коммунистов не поймешь. Voi ani de zile ați spus despre faptul că noi trebuie să avem o frontieră de stat cu România.

Președintele Republicii Moldova, pe atunci domnul Voronin, a emis un decret. Eu sînt aproape sigur că și domnul Reșetnicov a lucrat asupra acestuia sau a vizat acest decret. Pe atunci lucra la Președinție.

A fost semnat acest acord. Da. De acolo ministrul de extreme, la noi Prim-ministrul. Nu are importanță. El intră în vigoare după ratificarea de către Parlament. De către Parlamentul Republicii Moldova.

De aceea, domnule Președinte, Comisia politică externă și integrare europeană să prezinte raportul, la vot și am plecat.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Dacă întrebări nu mai sînt, vă mulțumim.

Și invit...

Mai sînt întrebări, da.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Am fost, în special, vizat de domnul Diacov și îi voi explica că în Republica Moldova sau Republica Moldova, de exemplu, a încheiat și a ratificat cu Ucraina în 2003, Acordul privind frontiera de stat și acum negociază Acordul privind regimul frontierei de stat.

Cu România noi nu avem Acord privind frontiera de stat, deoarece partea română refuză să purceadă la demarcarea frontierei de stat.

Iată care este deosebirea, Dmitri Gheorghevici, trebuie să cunoașteți. Pentru că ați lucrat al București și cunoașteți care este poziția Bucureștiului.

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule deputat Reșetnicov,

Dumneavoastră știți foarte bine că noi cu Ucraina nu am avut frontieră. A fost o frontieră administrativă în perioada Uniunii Sovietice. De aceea, a fost nevoie întâi să avem Acord privind frontiera și după aceasta, așa cum ați spus, corect, Acordul privind regimul de frontieră.

Iar în legătură cu România, v-am spus: noi prin succesiune am moștenit frontiera. Aici întrebări nu sînt. Avem nevoie doar de Acordul privind regimul de frontieră.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu vă explic. Republica Moldova, într-adevăr, cu Ucraina a avut frontieră administrativă în cadrul Uniunii Sovietice și a încheiat în 2003 Acordul privind frontiera de stat, purcedînd la demarcare.

Dar cu România a avut Acord privind frontiera de stat și regimul frontierei de stat, Uniunea Sovietică cu Republica Populară Română și, ulterior, cu Republica Socialistă Română, și nicidecum Republica Moldova nu a avut aparte Acord cu Republica Socialistă România.

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Sînteți jurist, știți foarte bine, prin succesiune noi am moștenit această frontieră cu acte în regulă.

Alte întrebări, dacă mai sînt?

Eu nu văd alte întrebări.

Vă mulțumesc.

Invit comisia.

Doamna Ana Guțu:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Tratatul dintre Republica Moldova și România privind regimul frontierei de stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră, potrivit alineatului (1) al articolului 11 din Legea nr.595-XIV din '99 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Tratatul, semnat la 8 noiembrie 2010 la București, se înscrie în categoria acordurilor-tip tehnice privind regimul frontierelor și are ca scop definirea regimului juridic al frontierei dintre Republica Moldova și România în conformitate cu principiile dreptului internațional și standardele Uniunii Europene.

Tratatul descrie traseul frontierei de stat și modul de marcarea pe teren a acestuia, reglementează întreținerea și gestionarea comună a frontierei și cooperarea dintre autoritățile de frontieră, stabilește normele privind soluționarea problemelor referitoare la construirea obiectivelor comune la frontieră ș.a.m.d.

Pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din tratat, părțile vor constitui o Comisie mixtă pentru verificarea traseului frontierei de stat și întreținerea semnelor de frontieră. Comisia va funcționa în baza unui Regulament, aprobat de guvernele statelor contractante.

Tratatul vine să completeze pachetul de documente juridice, politice și sectoriale, încheiate între Republica Moldova și România, actualizând cadrul juridic bilateral și înscriindu-se în cursul ascendent al relației Chișinău–București în ultimii ani. Ratificarea tratatului este importantă în contextul cooperării statului nostru cu Uniunea Europeană, în special din perspectiva consolidării credibilității în procesul negocierilor privind liberalizarea regimului de vize.

Majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea tratatului. Comisia juridică, numiri și imunități și Comisia mediu și schimbări climatice au propus acest proiect spre dezbateri în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice a concluzionat în avizul său că Tratatul dintre Republica Moldova și România privind regimul de frontieră de stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră poate fi ratificat doar după semnarea unui document bilateral de demarcare a frontierei moldo-române. În acest sens, este de remarcat faptul că Republica Moldova a devenit parte, ca rezultat al succesiunii URSS la Tratatul de pace de la Paris, semnat la 10 februarie '47, Tratatul privind regimul frontierei, semnat la Moscova în noiembrie 1945, Convenția privind reglementarea conflictelor și incidentelor la frontieră din noiembrie 1949 și altele.

Conform acestor acte juridice și în baza documentelor de demarcare din 1948 și de redemarcare ulterioară, frontiera de stat moldo-română a fost bine și clar demarcată. Având în vedere faptul că, după proclamarea independenței statului nostru, nu au intervenit modificări ale liniei frontierei de stat cu România, semnarea unui acord de redemarcare nu este necesar.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a formulat obiecțiile vizavi de conținutul articolului 6 alineatul (1) și alineatul (2) și articolul 25 din tratat, susținând că acestea sînt în contradicție cu legislația internă.

În legătură cu observațiile Direcției generale juridice menționăm următoarele. În ceea ce privește obiecțiile referitoare la articolul 6 al tratatului, acestea nu mai pot fi luate în considerare, deoarece au la bază prevederile Legii nr.108 din 17.05.1994 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, care, în prezent, nu mai este în vigoare.

La 4 noiembrie 2011, a fost adoptată o Lege nouă, nr.215, care oferă Republicii Moldova și statelor vecine dreptul de a conveni de comun acord schimbarea traseului frontierei de stat pe sectoare navigabile și nenavigabile ale apelor de frontieră.

Cu referire la articolul 25 din tratat, constatăm că nu există nici o contradicție între prevederile acestuia și articolul 26 alineatul (4) din Legea nr.215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Deși forma de expunere a reglementărilor este diferită, sensul normei juridice este același de a

stabili distanța limită de 20 de metri dintre frontiera de stat și zona de efectuare a lucrărilor de prospectare și exploatare a subsolului.

În contextul celor spuse, cu votul majorității membrilor (6 voturi – „pro” și 3 – „abțineri”, exprimate de către deputații Victor Mîndru, Grigore Petrenco și Sergiu Stati), Comisia politică externă și integrare europeană a decis să propună aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Tratatului dintre Republica Moldova și România privind regimul frontierei de stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă Guțu,

Vreau să vă întreb următoarele. Deci este cunoscut faptul că România nu recunoaște frontiera de stat cu Republica Moldova, că a renunțat de mai multe ori și a făcut declarații în public referitor la aceea că ea nu consideră ... Bucureștiul nu consideră necesar să fie semnat un tratat de frontieră. Și atunci este foarte paradoxal cazul și situația în care o parte, deci semnatară, renunță să recunoască frontiera de stat și, în același timp, insistă asupra semnării unui document, care, în sensul acesta, nu are nici o valabilitate juridică, deoarece nu poate fi calificat sau stabilit un regim al unui obiect care nu este recunoscut de o parte contractantă.

Și, în acest context, vreau să vă întreb: cum dumneavoastră calificați, de fapt, această situație și, respectiv, acest document din punct de vedere politico-juridic?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Stati,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

După cum ați văzut, și în raportul comisiei am menționat că România recunoaște frontiera dintre Republica Moldova și România în baza tratatelor semnate anterior între Uniunea Sovietică și Republica Sovietică Socialistă România, Tratatul de la Paris din '47, alte tratate din '49, '76, '61 pentru demarcarea frontierelor acvatice. Și de aceea nu aveți dreptate. Îmi permit să vă spun că nu aveți dreptate afirmând că România nu recunoaște frontiera dintre Republica Moldova și România.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Dacă îmi permiteți ...

Doamna Ana Guțu:

Iar acest tratat, ca să continui ...

Domnul Sergiu Stati:

Eu am înțeles.

Doamna Ana Guțu:

Acest tratat este mai mult unul tehnic, care reglementează managementul frontierelor. Și avem nevoie de el ca Serviciul de Grăniceri să își poată îndeplini ...

Domnul Sergiu Stati:

Eu am înțeles. Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Ana Guțu:

... onorabil funcțiunile.

Domnul Sergiu Stati:

Pur și simplu, ca să nu trag din timp, o remarcă doar. Nu știu, probabil cunoașteți că România a semnat cu Ucraina un tratat de frontieră și, în același timp, în cazul Republicii Moldova se vorbește cu glas tare, cu voce tare de la București că nici nu este vreo necesitate ca să fie semnat un tratat de frontieră în cazul în care există Tratatul de la Paris din '47. Adică, sînt niște standarde duble în această situație.

Și momentul numărul doi. Deci acest document, pe care dumneavoastră îl prezentați ca un document tehnic, se numește tratat. Probabil, ați citit adică și ați studiat Legea cu privire la tratatele internaționale, care este adoptată de Parlamentul Republicii Moldova, în care este dată foarte clar noțiunea de tratat internațional. Și, în acest caz, cînd dumneavoastră prezentați un acord, care, de fapt, conform statutului său, este un acord, și nu un tratat, adică sînt niște chestii de manipulare aici, inclusiv cu prezentarea în mass-media și cu realizarea unui concept, care, de fapt, nu tinde sau nu ține de tratat.

Doamna Ana Guțu:

A fost o luare de cuvînt, așa să înțeleg?

Domnul Sergiu Stati:

Nu, nu, adică vă întreb pe dumneavoastră: cum apreciați această situație?

Doamna Ana Guțu:

Aceasta nu a fost o întrebare. Eu nu o apreciez, nu a fost o întrebare, a fost un comentariu și nu fac comentarii la comentarii, vă rog.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Doamnă Guțu,

Cu toate că dumneavoastră sînteți un filolog bine cunoscut în țara noastră, am cîteva întrebări la dumneavoastră, dar nu în calitatea dumneavoastră de filolog.

Deci este bine cunoscut faptul că unul din cele mai importante și fundamentale elemente, pe care se bazează subiectul de drept internațional, sînt trei acorduri, le numesc în ordinea priorităților: primul este Tratatul politic de bază, al doilea este Acordul de frontieră și doar după primele două vine așa-numitul Acord tehnic de regim de frontieră.

Întrebarea mea este: în această ordine de idei, bine cunoscută chiar și de dumneavoastră, de ce dumneavoastră nu insistați asupra încheierii unui acord politic ... unui tratat politic de bază, în primul rînd? Și a unui acord de frontieră cu România, adică dintre Republica Moldova și România? Mai cu seamă în condiții cînd țările vecine ale României, alte țări au asemenea acorduri.

Ca exemplu. Ucraina a încheiat cu România și Tratatul politic de bază, și Acordul de frontieră și are și un Acord tehnic cu privire la regimul de frontieră. Cu Rusia, cu care România nu are frontiere, România a încheiat Tratatul politic de bază.

De ce dumneavoastră nu insistați asupra punerii unui punct în acest proces de 20 de ani, ca, în sfîrșit, să avem un Tratat politic de bază cu România și un Acord de frontieră? Și după aceasta să purcedem la așa-numitele tratate sau acorduri tehnice, inclusiv respectivul pe care îl prezentați astăzi. De ce nu insistați ca cetățean al Republicii Moldova?

Doamna Ana Guțu:

Domnule deputat Muntean,

Am să vă explic în calitate de economist, precum sînteți, că actuala guvernare nu a făcut decît să asigure continuitatea tuturor demersurilor, inclusiv diplomatice, pe calea încheierii tratatelor, acordurilor ș.a.m.d.

În această mapă am mai mute avize datate cu anul 2003 ale tuturor serviciilor, de grăniceri și alte servicii, Ministerul de Externe, care erau pozitive în acea perioadă, zece ani în urmă, domnule Muntean.

Noi nu am făcut decît să asigurăm continuitatea acestui tratat, acestui demers și să îl propunem, în sfîrșit, pentru semnare și ratificare. A fost semnat, acum îl ratificăm.

Domnul Iurie Muntean:

Doamnă Guțu,

Eu îmi cer scuze, eu nu v-am întrebat despre avizele pe care le aveți dumneavoastră în mapă din 2010. Eu v-am întrebat ...

Doamna Ana Guțu:

Din 2003, domnule Muntean.

Domnul Iurie Muntean:

Din 2003.

Doamna Ana Guțu:

Din 2003. Exact.

Domnul Iurie Muntean:

Eu v-am întrebat: de ce dumneavoastră începeți de la sfârșit, nu o luați de la început, cunoscînd foarte bine acest element fundamental pe care se bazează calitatea de subiect al dreptului internațional, pe care îl deține Republica Moldova ca un stat independent și suveran? Iată aceasta vă întreb.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Muntean ...

Domnul Iurie Muntean:

Avizele nu sînt relevante.

Doamna Ana Guțu:

Eu cred că motivele au fost suficiente și expuse în raportul comisiei și eu cred că întrebarea dumneavoastră să insistați în continuare pe un fel de manipulare nu are rost. Mă scuzați.

Domnul Iurie Muntean:

Care manipulare?

Doamna Ana Guțu:

Asta este.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Iurie Muntean:

A doua întrebare.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare. Să am iertare.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Eu vreau să fac, să vă explic un lucru. Să știți că prin faptul că dumneavoastră renunțați la încheierea Tratatului politic de bază și a Acordului de frontieră și purcedeți la Acordul tehnic, dumneavoastră, într-un fel, dar într-un fel foarte vădit, promovați situația pe care am avut-o aici, în Moldova, din 1918 pînă

în 1940, cînd pe Prut era frontiera vamală între așa-numitul Regat Vechi și așa-numita Basarabie, frontieră vamală. Dar acolo totul e clar.

Însă noi, astăzi, sîntem, un stat independent și suveran și, în mod normal, dumneavoastră, ca și cetățean al Republicii Moldova și președinte al Comisiei de specialitate din Parlament, trebuie, în primul rînd, să insistați asupra încheierii Tratatului politic de bază și a Acordului de frontieră. Și nu faceți referire la Acordul de la Paris din 1947. Pentru că acest acord de la Paris foarte mult deranjează establishmentul din București, care încearcă în fel și chip să facă jocul unor cercuri din Uniunea Europeană, pentru ca să torpileze acest acord și să oprească procesul de formare a Uniunii Eurasiatice prin Moldova, care este o verigă vulnerabilă. Și noi știm de aceasta foarte bine.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

E o declarație, o luare de cuvînt. Înscrieți-vă cu luare de cuvînt și o să vă expuneți punctul de vedere.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă Guțu,

Atunci cînd acest proiect, de fapt, stă aproximativ trei ani pe polițele Parlamentului, atunci cînd erați în Frațiunea Partidului Liberal susțineți alături de noi, apropo, foarte vehement că acest acord nu trebuie să fie ratificat, pentru că legiferează o graniță între două state românești, care, în mod natural, nu ar trebui să existe.

Acest acord nu lasă loc, dacă vreți, ...*(Rumoare în sală.)*

Doamna Ana Guțu:

Vă rog întrebarea.

Domnule Munteanu ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu lasă loc deschis pentru ...

Doamna Ana Guțu:

Întrebarea și foarte succint.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu vă iritați.

Doamna Ana Guțu:

Întrebarea și foarte succint.

Domnul Valeriu Munteanu:

Foarte succint.

Mulțumesc.

Vă iritați. Aceasta demonstrează că am dreptate.

Acest acord nu lasă loc pentru o viitoare eventuală opțiune istorică, pe care trebuie să o aibă neamul nostru românesc. Spuneți-ne, vă rog frumos, ce s-a întâmplat cu dumneavoastră și cu ceilalți colegi, care v-au urmat, între timp, că v-ați schimbat atât de repede opțiunea și ați renunțat la lupta noastră națională?

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Munteanu,

Vreau să nu induceți în eroare Parlamentul. Niciodată nu am optat împotriva ratificării acestui tratat, îndeosebi după ce oficialii europeni au făcut presiuni asupra domnului Ghimpu să îl convingă de faptul că este un tratat tehnic, și nu este un tratat de frontieră. Niciodată nu am insistat. A fost opțiunea domnului președinte și atunci, demonstrând solidaritate, am încercat să fiu alături de el.

Ceea ce spuneți dumneavoastră nu contravine unei ulterioare sau viitoare, sau posibile opțiuni istorice a poporului românesc. Nu încercați să induceți în eroare Parlamentul și alegătorii.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Doamnă raportor,

Totuși, acest tratat este un tratat interstatal, interguvernamental sau, cum spuneți dumneavoastră, tehnic? Și ce înseamnă tehnic? Unde este în legislația noastră, care este în vigoare, legislația moldovenească, asemenea noțiune ca „tratate tehnic?” Este un tratat interstatal sau interguvernamental?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Petrenco,

Ținând cont de faptul că, inclusiv hotărârea Președintelui Parlamentului din 2011, prin care se însărcinează Serviciul Grăniceri să fie responsabil de semnarea acestui tratat și de punerea lui în aplicare, acest tratat poate fi considerat ca un tratat interguvernamental. Fiindcă a fost semnat de domnul Filat și de domnul Baconschi, pe atunci ministru de externe al României.

Definind sau metaforic utilizând termenul de „tehnic”, am avut în vedere că acest tratat, într-adevăr, pune în valoare anumite prevederi de care are nevoie Serviciul de Grăniceri, pentru a-și asigura buna funcționalitate.

Domnul Grigore Petrenco:

Atunci eu aș propune ca să vă apreciați. Domnul raportor din partea Guvernului spune că este un acord, tratat interstatal, dumneavoastră spuneți că este un tratat interguvernamental și tehnic. Trebuie să știm ce ratificăm.

Și a doua întrebare. Totuși de ce nu este nici o referință în textul acestui acord sau tratat la Acordul de pace din Paris din 1947? De ce s-a omis această prevedere?

Doamna Ana Guțu:

Sînt referințe la alte tratate de demarcare și redemarcare a frontierelor din '49, din '76, din '61. În articolul 4 aveți toate aceste referințe.

Domnul Grigore Petrenco:

La care tratate vă referiți? La tratate româno-sovietice.

Doamna Ana Guțu:

Dintre fosta Uniunea Sovietică și Republica Socialistă România.

Domnul Grigore Petrenco:

Dar granița a fost reconfirmată pe Prut prin Tratatul de pace din Paris din 1947. Tratat semnat nu doar de Uniunea Sovietică și România, dar și de Statele Unite, Marea Britanie, Franța. De ce nu este referință la acest tratat în acord?

Doamna Ana Guțu:

Așa au convenit părțile contractante și acei care au purtat negocieri s-au pus de acord asupra textului. Și acum chiar nu sînt eu cea care trebuie să vă dau răspuns de ce nu a fost făcută referință la Tratatul de la Paris din '47?

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneanu:

Mulțumesc.

Eu, doamnă Guțu, vreau să citesc pasajul din raport, pe care dumneavoastră l-ați omis: tratatul descrie modul de gestionare a apelor de frontieră, a podurilor, căilor ferate, șoselelor și a altor instalații de comunicații care traversează frontiera de stat.

De asemenea, documentul se referă la regimul desfășurării la frontieră a unor activități precum pescuitul, vânătoarea, silvicultura, exploatarea subsolului, protecția mediului, precum și la modul de cercetare și soluționare a încălcărilor regimului de frontieră. Și tratatul vine să completeze pachetul de documente cu Uniunea Europeană. Și, de fapt, este un document de ascendență în relațiile dintre Republica Moldova – România și Uniunea Europeană aici.

Cît privește speculațiile care se fac de la comuniști. Noi știm că pe dînșii îi irită tot ce vine să normalizeze niște relații, mai ales cu România. Dacă acolo noi am declara că mine ridicăm un mare zid chinezesc, să fie cît mai înalt și impenetrabil, atunci ei ar fi bucuroși. Fiindcă aceasta îi unește pe dînșii și-i ține în picioare – ura față de tot ce ține de România și de relațiile noastre frățești.

Iar speculațiile domnului Munteanu, Valeriu Munteanu, de aici că doamna Guțu face cutare lucruri antinaționale. Noi știm că atunci, când domnul Ghimpu, în 2010, a reacționat negativ la semnarea acestui tratat, de fapt, dînsul a pierdut alegerile atunci, fiindcă a fost o mare, o mare prostie, da. Fiindcă ...(*Rumoare în sală.*)

Da, iată, acum dînsul mă insultă în public, dar aberații ați făcut dumneavoastră atunci, fiindcă Partidul Liberal ...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi ...

Domnul Vladimir Saharneanu:

... a pierdut, cel puțin, 10 mandate atunci cu ...

Domnul Igor Corman:

Vă rog dacă mai sînt întrebări. Dar văd că nu mai sînt întrebări la raportor.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Vă anunț că avem și trei luări de cuvînt la acest subiect. Primul s-a înscris...
De procedură?

Microfonul nr.5.

Domnul Anatolie Arhire:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Eu ... cu titlu de sesizare, mult n-o să vă plictisesc. Bunul nostru coleg Iurie Muntean, din ceea ce a relatat cotidianul „Timpul”, în anii ‘90 a cîntat „Hai să dăm mîna cu mîna cei cu inima română”.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Parcă ne-am înțeles. Eu v-am întrebat: dacă este de procedură? Nu este de procedură. Nu vă supărați, domnule deputat Arhire.

Deci la tribuna centrală l-am invitat cu luare de cuvînt pe domnul deputat Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și fostul nostru bun Arhire a cîntat tot „Hora Unirii”, dar astăzi cîntă ceastuște. Ce să-i faci? Mai bine de acum ca Muntean, decît ca Arhire.

Stimați colegi,

Doamnelor și domnilor,

Iată pentru ce a fost dezbinată Frațiunea Partidului Liberal: pentru a trăda țara, mama, casa și pămîntul. E adevărat, cît am fost împreună, m-au susținut și erau împotriva ratificării. Și observați ... de cînd sîntem noi în Parlament după semnarea acestui tratat? Slavă Domnului timp.

Acum povestea acestui tratat. Prim-ministrul de atunci Vlad Filat, așa cum îi plăcea lui să hotărască și în numele Președintelui Republicii, și în numele Parlamentului cu Legea ceea cu privire la Acordul social de 130 de lei, și cu „draiderul”, cum se mai chema atunci, cu băncile, cu raiderul ... care acum Banca de Economii a fost „raiderată”, arătînd cu degetele la unii și luînd cu ambele mîini, a forțat, s-a dus și a început să sîcîie, să forțeze oficialii europeni că Republica Moldova are nevoie de acest tratat, fără ca Președintele de atunci să cunoască acet lucru.

Domnule miliționar,

Miliția era atunci și îmi pare rău că este și astăzi, în capul vostru.

Ce spune legislația, Constituția? Articolul 86: ”Președintele Republicii Moldova poartă tratative și ia parte la negocieri, încheie tratate internaționale în numele Republicii Moldova și le prezintă, în modul și în termenul stabilit prin lege, spre ratificare Parlamentului”.

Legea cu privire la tratatele internaționale. Articolul 10. ”Reprezentarea fără depline puteri”: ”în conformitate cu dreptul internațional și Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova, în calitate de șef al statului, reprezintă Republica Moldova în relațiile internaționale, poartă tratative și ia parte la negocieri, încheie tratate internaționale în numele Republicii Moldova fără prezentarea deplinei puteri. Și eu întreb atunci: domnilor, cum, adică, Prim-ministrul semnează tratate interstatale, dacă nu are dreptul? Mie îmi spun (Ministerul de Externe, am avut discuții și în cadrul Consiliului Alianței, peste tot) că Prim-ministrul are dreptul, conform Legii cu privire la tratate și Convenției de la Viena. Vă dau citire, fiți atenți. Același articol: în conformitate... alineatul (2)... cu dreptul internațional și în virtutea funcțiilor lor, stabilite de legislație, Prim-ministrul și ministrul afacerilor externe pot exercita orice acte referitoare la încheierea tratatelor. Fiți atenți: în virtutea funcțiilor lor, stabilite prin legislație. Deci nu este stabilit. Doar Președintele este unica autoritate care semnează tratate interstatale.

Sigur că aici cine putea să spună ”hîr” împotriva șefului lor – președinte de partid și încă Prim-ministru? Eu vreau să vă spun că mai avem încă un articol 4 al Constituției, care spune clar și am discutat subiectul acesta nu o dată: ”Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate, în care Republica Moldova este parte”. Fiți atenți, încă o dată: ”Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului...”, doar acestea prevalează acordurile, tratatele interstatale, internaționale, dar nu toate. Așa că trimiterea la Convenția de la Viena că poate semna și Prim-ministrul, și ministrul de externe, pot, dar ținînd cont de atribuțiile pe care le prevede legea. Că trebuie acest tratat, avem noi nevoie, n-avem nevoie, lăsăm istoria într-o parte. Toată lumea știe că acest teritoriu a fost ocupat... a fost ocupat în 1940, 28 iunie, apoi în '44, la sfîrșit de război și nimeni nu poate impune România să recunoască acest hotar. Și bine face, fiindcă nici un tată sau o mamă care recunoaște... renunță la copilul lui, înseamnă că nu-i mamă și nu-i tată. Și dumneavoastră știți foarte

bine, dar faceți politică. Mă rog, politica e politică, dar inima rămîne inimă, de mamă și de tată.

Problema este de ce s-a umblat cu torba prin Bruxelles, prin toată Europa, ca să avem acest regim de frontieră? Iată încă o dovadă că Vlad Filat este omul Rusiei. Așa cum a semnat... a citit astăzi doamna deputat de la comuniști, Acordul cu privire la Victoria în Marele Război pentru Apărarea Patriei, semnat la 5 decembrie anul trecut la Alma-Ata, așa cum a dat Drapelul de Stat și Stema, profanînd simbolurile statului, așa și acest Tratat de regim de frontieră l-a semnat tot la indicația Rusiei politice. Și, aici, îmi pare rău că nici Partidul Liberal Democrat, nici Partidul Democrat, nici alegătorii dumneavoastră nu iau atitudine față de un om care vinde Republica Moldova.

Spuneți-mi, vă rog, ce fel de regim de frontieră? Douăzeci de ani de zile există Republica Moldova ca stat independent. Sînt probleme? Singura problemă știți care este, domnule Diacov? Că trebuie viză și era bine fără viză. Și gata. Care e problema? Eu consider că Parlamentul nu este în drept să ratifice acest tratat, fiindcă este neconstituțional. Vlad Filat, ca Prim-ministru, nu a avut dreptul să semneze acest tratat. Și, ca să vă bucur, odată ce o să-l votați, eu sesizez Curtea Constituțională.

Mulțumesc. O zi bună vă doresc. (*Rumoare în sală.*) (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Următorul vorbitor, dar mai întîi dreptul la replică, da? Deci la antevorbitorul precedent, pînă am început procedura luărilor de cuvînt. Bine.

Microfonul nr.3. Scurt, vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Foarte pe scurt. Avînd în vedere că am fost vizat de un oarecare Arhire, vreau să mărturisesc că, din naștere, nu am fost în stare să cînt, capacitatea de a cînta nu face parte din talentele mele și vreau să spun, la sigur, că, dacă eu aș fi cîntat ceea ce a spus el, atunci sau mai tîrziu, toată haita aceasta care se numește... de respectivii ”Mișcare națională locală”, toată haita aceasta pro-românească, avea să se rășchire, să apuce dealurile, să nu mai apară în vecii vecilor în Moldova. Vă asigur. Dacă eu aș fi cîntat ceva.

Domnul Igor Corman:

Următorul vorbitor este domnul Gorilă.

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Anatiolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Stimați deputați,

Onorat Parlament,

Colegii mei au pus tare multe întrebări, tare multe comentarii au făcut la acest proiect de lege, care se propune astăzi pentru ratificare, pentru acest tratat. Eu am hotărît să ies încă o dată în fața dumneavoastră, știind că rezultatul o să fie

zero. Eu am ascultat cum domnul Diacov a spus: am votat și «вперед». Da, iată așa, cu părere de rău, și o faceți.

Vreau să atrag atenția asupra unui aspect al acestui tratat, al acestui moment pe care astăzi noi îl discutăm. De ce acest tratat a apărut astăzi în discuție? Fostul Prim-ministru a semnat, acest tratat în 2010. Au trecut trei ani. Trei ani el nimănui nu îi trebuia, trei ani el, să mă scuzați de așa cuvânt, se tăvălea nici nu în safeu, dar într-un ”șcaf” fără uși. Nimănui nu îi trebuia. Astăzi, avînd în vedere că a apărut această situație neplăcută cu Transnistria, apare acest document pentru ratificare. Cine este cointeresat în acest document? Eu vă pun întrebare dumneavoastră.

Pe data de 11... și vă răspund deodată... pe data de 11 noi am auzit cuvîntarea, Conferința domnului Președinte Timofti, care a comentat Decretul lui Șevciuc și a spus deschis că... de situația aceasta, care a apărut între Chișinău și Tiraspol, este vinovată opoziția.

Stimați colegi,

Dați să vă dau răspuns și la această întrebare, și la această declarație a domnului Timofti. V-am pus la început întrebarea. Cine este cointeresat, de ce a apărut acest document astăzi, acum, cînd situația e destul de rea între Chișinău și Tiraspol? Găsiți acea persoană, acel grup de persoane care au inițiat ca să fie discutată această problemă, această întrebare astăzi. Și iată acela și este vinovatul. Luați ordinea de zi de astăzi și uitați-vă cine este inițiatorul, unde scrie negru pe alb: Președintele Republicii Moldova. Iată, clarificați-vă cu dînsul. Iată, cine este cel mai mare provocator în situația de astăzi.

Da, au fost multe întrebări către noi. S-au apropiat și mulți colegi de mine, de ce noi sîntem împotriva acestui tratat?

Stimați prieteni,

Trei ani el nu a trebuit nimănui. Trei ani toți au uitat de dînsul. Da, noi l-am elaborat. Și eu am participat, este și domnul Vasiloii aici, vicedirector la Poliția Frontieră, care am participat. Da, noi nu l-am semnat. Am pus o condiție tare serioasă României: recunoașteți frontiera cu Republica Moldova. Facem demarcarea și după aceasta noi îl semnăm. Nu au vrut. Au spus deschis și acum spun că nu recunosc. De fapt, este un paradox în ziua de astăzi. Dacă numiți cineva din dumneavoastră alte două țări care nu recunosc frontiera, dar au așa tratat, o să îmi cer scuze în fața dumneavoastră. Nu o să numiți și nu este unicul paradox în țara noastră. Numiți altă țară, unde colaboratorul Poliției de Frontieră trăiește în alt stat și vine la lucru în alt stat. Eu vă numesc țara – Moldova, unde colaboratorul Serviciului Vamal locuiește la București și vine la Cahul să lucreze; unde polițistul locuiește la Galați și lucrează la Giurgiulești. Cu părere de rău, așa este. Și la ce o să ajungem mai departe, eu nu știu.

Domnule Diacov,

Acesta e răspunsul la întrebarea dumneavoastră. Am votat și «вперед».

Votați, stimați prieteni. În limba rusă, de fapt, ceea ce ne propune nouă astăzi se numește «измена Родине». Cineva – pentru un pașaport român, cineva – pentru o cetățenie a României... românească, a altui stat, vinde astăzi țara. Vindeți-o, dar o să vină timpul cînd cineva va trebui să răspundă pentru aceasta.

Două cuvinte. Dați să ne aducem aminte și să ne întoarcem oleacă înapoi. Cine i-a împins fostului Prim-ministru acest document pentrusemnare? Roibu și Revenco. Cei mai mari specialiști în domeniul pazei frontierei de stat. Vă dau altă întrebare: dar unde sînt ei acum? Unul – cu dosare penale, altul – cu vînătoarea în ”Pădurea Domnească”, cu ce se ocupă el. Iată acestei persoane și noi îi credem.

Al doilea tratat de astăzi ține de domnul Marinuța. Ați auzit ce a spus domnul Mișin despre poziția ministrului apărării și noi le credem pe aceste persoane. Aceste persoane, care au furat și nu au făcut mai mult absolut nimic, și care o fac și în ziua de astăzi.

Și ultima ce vreau să vă spun. Aduceți-vă aminte de situația în Georgia, cu Osetia, care a fost. Este similară seamănă ea cu ceea ce e în ziua de astăzi la noi în Moldova și ce s-a petrecut acolo. Fix așa au fost declarații ale conducerii țării, provocatoare, fix așa nu au vrut să asculte opoziția, fix așa ministrul apărării se bătea cu pumnul în piept că o să cîștige războiul. Cu ce s-a terminat, știți tare bine. Și unde este în ziua de astăzi ministrul apărării? Și e posibil că și al nostru o să se ducă în direcția ceea, unde s-a dus ministrul apărării de acolo. Un regiment rusesc a distrus jumătate de armată a Gruziei. De aceea, că nu s-au gîndit ce fac. Era numai «вперед» și la vot. Iată cu ce s-a terminat.

Noi am propus la început și vă propun încă o dată: stimați prieteni, stimați deputați, dați să amînăm, nu este timpul astăzi să discutăm această problemă, să o ratificăm. Trei ani nu i-a trebuit nimănui, o să mai stea trei luni undeva pe poliță. Dați să liniștim spiritele acestea, dați să hotărîm problema care este astăzi, care a apărut între Chișinău și Tiraspol. Dacă nu, să vedeți mîine ce tratat o să facă și o să semneze Transnistria. Și o să fiți vinovați dumneavoastră.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim. Următorul este invitat la tribună domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги,

Мы не в первый раз обсуждаем... обсуждаем данный вопрос. Наша партия всегда выступала за то, чтобы государственная граница между Молдовой и Румынией была установлена посредством межгосударственного трактата, со всеми необходимыми ссылками на советско-румынские соглашения о границе и протоколами к ним. За трактат о государственной границе они... о режиме на границе, тот, что нам сегодня предлагается, подписанный и ратифицированный в соответствии с действующим законодательством Республики Молдова. Но ратификации договора о государственной границе, ратификации должно предшествовать подписание базового договора о дружбе и сотрудничестве между Республикой Молдова и Румынией, а не наоборот. Где между... где межгосударственный базовый договор? Почему Румыния отказывается его подписывать? Потому что вообще она вообще отказывается подписывать любые межгосударственные

договора с Республикой Молдова и хочет подписывать только межправительственные. Так и в этом случае.

Возникает естественный вопрос: что нам предлагают сегодня ратифицировать – межгосударственное соглашение или межправительственное? По тексту, оно межгосударственное. По сути и по составу подписантов – межправительственное. Почему с молдавской стороны его подписал не глава государства, а премьер-министр? А с румынской стороны – министр иностранных дел, без соответствующих, кстати, полномочий? Это принципиальный вопрос, так как румынская сторона уже ставит под сомнение правомочность премьера Молдовы и министра иностранных дел Баконски подписывать подобного рода документы. Румынская сторона не ратифицировала этот трактат и будет использовать этот предлог для затягивания этой процедуры. Как нужно не уважать собственную страну, чтобы приравнять должность премьер-министра суверенного, независимого государства, члена Организации Объединенных Наций, к должности министра иностранных дел другого члена ООН. Вы еще раз, тем самым, подтвердили, что являетесь здесь просто наместниками, наместниками Бухареста.

Далее, где ссылки соглашения в трактате на второй... на второй раздел, который звучит красиво "Frontierele de stat", где ссылки на Парижский мирный договор 1947-го года, согласно которому была изменена, в том числе, и советско-румынская граница. Этот международный трактат подписан не только Советским Союзом и Румынией. Это не двухстороннее соглашение. Он был подписан и Соединенными Штатами Америки, Великобританией, Францией. Благодаря ему Румыния вернула себе право быть суверенным государством и была подтверждена советско-румынская граница по Пруту. Где упоминание о Парижском мирном договоре 1947-го года? Его нет. Нет, так как румынская сторона продавила этот вопрос. Хочу напомнить чинушам и «великим» (в кавычках) дипломатам из МИД-а, участникам переговорного процесса, что парижский мирный договор 1947-го года в силе. Его никто не отменял. Со стороны тех, кто вел переговоры с молдавской стороны, это просто предательство национальных интересов Республики Молдова. Не упоминание в тексте соглашения Парижского мирного договора.

Конечно же, ратификация подобного рода соглашений при выполнении всех вышеперечисленных условий должна была быть синхронной. Но мы видим, что нет никакой синхронности. Мы видим, что в Бухаресте это далеко не приоритет. Более того, вы прекрасно знаете, что этот трактат рискует не вступить в силу вообще, так как румынская сторона его не собирается ратифицировать. Зачем же тогда вам нужна сегодня эта ратификация, которая ни к чему не приведет?

Ответ прост – чтобы замылить глаза молдавскому обществу и международного сообществу, умыть руки и, фактически, вам и эта граница по Пруту не нужна, также как и румынской стороне. Вы это делаете для галочки сегодня, ратифицируете подобного рода соглашения. Мы не

собираемся голосовать за «Филькины грамоты», подписанные Филатом непонятно с кем. Мы выступаем за подписание базового договора между Республикой Молдова и Румынией о дружбе и сотрудничестве. За договор о государственной границе и в дальнейшем – за подписание и ратификацию подобного соглашения о режиме на границе, а не за сомнительные соглашения спорного содержания.

Спасибо за внимание. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov:

Stimați colegi,

Eu de câteva ori am fost pomenit aici de la tribună și vreau să vă spun că, în comparație cu ceea ce spun comuniștii și cu liberalii, eu vreau ca noi între Republica Moldova și România să avem o frontieră legiferată. (*Rumoare în sală.*) Pe mine mă miră... pe mine mă miră de ce comuniștii care au avizat, iată, eu am în mână aici documentul. Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe, din 2003, au avizat toți... (*rumoare în sală*) toate aceste ministere acest document. (*Rumoare în sală.*) Pentru prima dată... de ce voi, când ați fost la guvernare, atunci când România adera la Uniunea Europeană, nu ați pus problema semnării unui Acord bilateral? Voi sînteți aici trei președinți de Comisie politică externă și integrare europeană. Nu bateți capul, eu vă rog frumos. Dați-ne voie și, domnule Președinte, puneți la vot, fiindcă chestiile acestea cu extremele... (*rumoare în sală*) , da. Voi nu aveți... voi nu doriți ca noi să avem frontieră cu România, și unii, și alții. Dar noi dorim ca să avem frontieră legiferată. Și nu bateți capul aici.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Ați fost și dumneavoastră vizat? Personal?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dați-mi voie.

Eu regret că astăzi se proliferază... nu că amenințări, dar la adresa noastră sînt vorbite asemenea lucruri. Eu vreau să vă spun, domnule Diacov, că noi, cu adevărat, nu ne dorim acest lucru, pentru a nu îngreuna viitoarea opțiune românească a națiunii noastre. În situația în care noi votăm astăzi în Parlament o graniță, un hotar, atunci ce o să ne spună acei care vin din urma noastră? În situația în care noi, prin votul nostru, punem o graniță între frați? Noi considerăm că astfel de documente nu trebuie să existe, domnule Diacov și domnule Streleț.

Votați, văd că sînteți nerăbdători să votați din alte considerente decît ceilalți.

Domnul Igor Corman:

Și ultimul vorbitor, care s-a înscris cu luare de cuvânt, domnul Muntean. (*Rumoare în sală.*) Ultima luare de cuvânt despre care eu sînt informat. V-ați înscris.

Domnule Muntean,
Da, vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Da.

Onorat Parlament,

Eu foarte bine înțeleg că această luare de cuvânt, pînă la urmă, nu va produce nici un efect în sensul votării de către actuala majoritate parlamentară, însă, totuși, o să încerc să fac apel la rațiunea dumneavoastră și la patriotismul dumneavoastră.

Acest Acord, pe care dumneavoastră intenționați să-l ratificați, la fel ca și Acordul de cooperare în domeniul militar cu România, pe care, la fel, intenționați să îl ratificați. Aici, apropo, eu vă atenționez. Este vorba despre un acord de cooperare în domeniul militar cu o țară neutră (eu vorbesc despre Republica Moldova, al cărei statut drept o țară neutră este consfințit prin Constituție).

Dumneavoastră, ca reprezentanți ai poporului, pregătiți pentru acest statut, trebuie să vă dați seama că aceste două acorduri, pe care intenționați să le ratificați, sînt sau fac parte dintr-un plan bine chibzuit, bine pus la punct de torpilare a acordului de la Paris din 1947.

Și, în această ordine de idei, în special pentru liberali și cei reformatori, și cei conservatori, eu vreau să vă spun că România, în cadrul acestui efort, este folosită ca o unealtă ieftină și primitivă, de genul unei sape.

Pentru că în cadrul acordului de la Paris, care a stabilit hotarele, actualele hotare în Europa, este un punct vulnerabil. Este Moldova cu care România nu a încheiat acordul, tratatul politic de bază și acordul de frontieră. Și acum dumneavoastră veniți cu niște șiretlicuri cu care încercați să substituiți aceste două acorduri.

Apare întrebarea: unde e legătura dintre aceste două acorduri și revizuirea hotarelor în Europa, prin care o întreprinde în fel și chip Uniunea Europeană în persoana unor cercuri, unor grupuri de interese?

Chestiunea că Uniunea Europeană, la fel ca și Statele Unite ale Americii, sînt foarte mult deranjate de formarea Uniunii Vamale și despre dezvoltarea începînd cu anul o mie nouă... 2015, Uniunii Eurasiatice, care reprezintă un concurent foarte mare ca și producător, ca și sferă de investiții pentru actuala Uniune Europeană, aflată într-o criză profundă financiară și economică, precum și pentru colegii săi de peste ocean.

Prin aceste acorduri, ei fac primul pas pentru a revizui hotarele și pentru a stabili noul hotar pe Nistru.

Următorul pas va fi Ucraina, situația în care va fi destabilizată prin revizuirea hotarelor și mai departe în Est, astfel ca nici Ucrainei, nici altor țări din fosta Uniune Sovietică, cum se spune în popor, să nu le fie a Uniunii Vamale și a Uniunii Eurasiatice.

Deci scopul final este încetinirea, în fel și chip, a acestui proces firesc și obiectiv, care deja reprezintă o amenințare mare pe calea dezvoltării și colonizării Estului de către Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii.

Eu mă adresez către dumneavoastră, să înțelegeți un singur lucru: dumneavoastră acum faceți un joc străin, un joc murdar și un joc foarte periculos, ale cărui reguli nu le cunoașteți, joc care poate să vă distrugă, pînă la urmă, pentru că dumneavoastră sînteți niște unelte și mai mărunte decît România.

Și, în această ordine de idei, eu vă atrag atenția că provocările pe care le organizează guvernarea vizavi de raioanele de pe malul stîng al Nistrului, provocarea recentă, inspirată și bine organizată de criminali, repet, criminali, foștii autorități, fostei autorități criminale din anii '90 în Găgăuzia cu colectarea de semnături. Deci eforturi inspirate de guvernare și, în special, de Partidul Democrat, în frunte cu Plahotniuc, se înscriu în această schemă: revizuirea frontierei, distrugerea Moldovei și divizarea țării.

Faceți jocuri străine, jocuri periculoase, care nu vor fi iertate de generațiile următoare, pentru că o să înțeleagă și o să cunoască foarte bine.

Noi solicităm, din numele Frațiunii, să scoateți de pe ordinea de zi aceste acorduri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,
A fost ultima luare de cuvînt.
Dreptul la replică.
Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Nu odată aud eu aici, în Parlament, conservatori și reformatori. Din doctrina conservatoare. Conservatorul nu acceptă idealurile, considerîndu-le simple utopii, posibilități, potențialități absolut incerte.

Conservatorul este implicat, împăcat cu viața pe care o trăiește, el crede că convinge, că în convingerea, în soarta destinului de azi. Nu vrea nimic nou.

Liberalii sînt acei care vor evoluții, schimbări în toată viața. Nu există liberali reformatori. Liberalii, prin cuvîntul... prin esență, sînt reformatori.

Acum, ce ține de Frațiunea Partidului Comuniștilor. Am înțeles astăzi că dumneavoastră doriți refacerea Uniunii Sovietice.

Обойдетесь!

Domnul Diacov a uitat să spună, noi, Rusia vrem hotar între Republica Moldova și România.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și ultima replică, una scurtă.
Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Foarte scurtă.

Mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rând, nu cunosc pe cine reprezintă domnul Ghimpu aici, în Parlament. Dar asta e altceva.

Stimați colegi,

În primul rând, vreau, fiindcă a fost vizată fracțiunea, să îi dau un soi de replică domnului Diacov.

Domnule Diacov,

Dumneavoastră induceți în eroare opinia publică și Parlamentul.

Făcînd referință la anul 2003, pot să vă spun, cu toată certitudinea, în această perioadă lucram la Ministerul de Externe și abordarea în rezolvarea problemelor de frontieră cu România, deci abordarea era una în pachet și, respectiv, avizele la care dumneavoastră vă referiți țineau de un segment foarte îngust de aceste relații sau de negocieri cu România, care se făceau dat fiindcă partea română atunci, în acea perioadă, în 2003, acceptase să fie negociat tratatul de bază, să fie negociat acordul de frontieră.

Și partea a treia a acestui pachet ținea tocmai de regimul de funcționare a frontierei de stat.

De aceea, eu cred că nu sînt foarte corecte sau, cel puțin, dumneavoastră încercați să induceți în eroare opinia publică privind poziția noastră sau evoluția poziției noastre în relațiile cu România.

Eu cred că noi am fost și vom rămîne acei care sîntem și optăm pentru niște relații foarte clare și transparente în raporturile cu Bucureștiul.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Înainte de a supune votului în primă lectură acest proiect de lege, eu vreau să fie anunțată prezența în sală.

(Rumoare în sală.) Pe sectoare.

Sectorul nr.1?

Domnul Sergiu Stati:

Noi avem 23 acum.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 29.

Domnul Igor Corman:

Deci în sală sînt 77 de deputați.

Și acum supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1485. Cine este pentru rog să voteze.

Și rog să fie anunțate rezultatele, pe sectoare.

Domnul Sergiu Stati:

Sectorul nr.1 categoric împotriva.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 22.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Domnul Igor Corman:

Deci, cu 39 de voturi, este majoritatea deputaților prezenți în sală.

Proiectul de lege este adoptat în primă lectură. (Rumoare în sală.)

Deci 45 de voturi. Rectificare pentru Secretariat. Este majoritatea deputaților prezenți în sală.

Deci proiectul de lege este aprobat în primă lectură.

Și acum invit la tribună raportorul, pe marginea proiectului de Lege cu nr.1824 privind ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar.

Domnul Marinuța, ministrul apărării,

Vă rog.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

O chestie importantă, de procedură. Totuși au fost anunțate 22 de voturi în sectorul nr.2 și 25 de voturi în sectorul nr.3.

47 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Deci 47.

Domnul Valeriu Streleț:

...șapte, nu 45.

Domnul Igor Corman:

47 de voturi.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Sectorul nr.3 – 24 de voturi, nu 25.

Dar, oricum, număr suficient pentru prima lectură.

Domnul Igor Corman:

Da, dar pentru stenogramă este bine să fie numărul exact.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Exact, de aceasta am precizat – 24.

Domnul Igor Corman:

Deci nu 47, 46, ultima rectificare.

Deci proiectul de lege este aprobat.

Domnule ministru,

Vă rog să prezentați.

Mai aproape de microfon, domnule ministru.

Domnul Vitalie Marinuța – ministrul apărării:

Funcționează?

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Prin prisma aspirațiilor europene ale Republicii Moldova, precum și în scopul aprofundării relațiilor bilaterale cu statele membre ale structurilor europene, la 20 aprilie 2012 a fost resemnat Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar.

Acordul de colaborare actual dintre Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării Naționale al României, încheiat în 1992, a stabilit un cadru de colaborare.

Actualmente, condițiile geopolitice din regiune s-au schimbat esențial față de cele din 1992.

România, între timp, a devenit țară membră a Uniunii Europene și NATO, ceea ce impune și revizuirea cadrului de cooperare bilaterală.

Totodată, acordul precedent nu acoperea tot spectrul de aspecte ce ar prezenta un interes pentru dezvoltarea Armatei Naționale.

Mai mult, acordul semnat stipulează detaliat activitatea Comisiei bilaterale mixte responsabile de organizarea și coordonarea acestei cooperări.

Formele de cooperare vor fi consultări și reuniuni de lucru, vizite reciproce, exerciții militare în comun, schimb de ofițeri între instituțiile militare de învățămînt etc.

În baza prevederilor acordului semnat, se vor întocmi planuri de cooperare bilaterală care vor stabili activități pe domenii concrete.

Toate cheltuielile ce vor surveni în urma activităților prevăzute în acord din partea Republicii Moldova vor fi suportate din contul și în limita bugetului aprobat al Ministerului Apărării.

Din punct de vedere al conținutului, acordul nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prezentul acord este încheiat pe o perioadă de timp nedeterminată.

Este necesar de menționat că Republica Moldova, la momentul actual, mai are încă un șir de acorduri semnate în acest domeniu.

În așa mod, cu țările NATO, România – 1992, Statele Unite ale Americii – 1995, Bulgaria – 1995, Ungaria – 1997, Polonia – 1998, Franța – 1998, Turcia – 1998, Grecia – 2003, Germania – 2003, Slovacia – 2005, Marea Britanie – 2006, Lituania – 2006, Letonia – 2006, Italia – 2006, Estonia – 2011.

De asemenea, Republica Moldova are așa fel de acorduri semnate cu: Ucraina – în 1993, Belarus – în 1993, Federația Rusă – 1997, Kuweit – 2004 și China – 2002.

În contextul celor expuse, solicit ca dumneavoastră să susțineți ratificarea acestui acord.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Două întrebări către ministrul războiului, domnul Marinuța.

Deci, domnule ministru,

Dumneavoastră cunoașteți, deși nu respectați, articolul 11 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că Republica Moldova este un stat neutru și nu participă la careva coaliții militare, politico-militare.

În acest sens, este prima mea întrebare, pentru că dumneavoastră aici ați încercat să faceți, așa, un compot, să arătați acordurile pe care le are Ministerul Apărării, bilaterale, care au cu totul alt conținut, alt nivel și alt scop, să le... să demonstrați, prin aceste acorduri ministeriale, că, iată, venim cu alt acord, care urmează să fie ratificat de Parlament și are aceeași valoare.

De aceea, prima mea întrebare. Ceea ce propuneți dumneavoastră, acordul de cooperare militar cu România, contravine articolului 11 din Constituție, pentru că statul vecin România este membru al blocului militaro-politic NATO.

Este un bloc militar, are... cunoașteți conținutul și scopul acestui bloc, iar Republica Moldova, conform articolului 11 din Constituție, este stat neutru.

Neutralitatea presupune cel puțin abțineri de la orice cooperare la nivel militar cu blocuri militare.

Deci cum vedeți dumneavoastră faptul că propuneți un acord care contravine principiului neutralității Republicii Moldova?

Prima întrebare.

Vă rog.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Vă mulțumesc pentru întrebare.

Vreau să spun, din start, că întrebarea nu are sens, fiindcă începând cu 1994, Republica Moldova este parte componentă a Programului de parteneriat cu NATO.

Noi sîntem în cadrul Programului parteneriat pentru pace și pe parcursul acestor ani nici o dată nu s-a pus sub semnul întrebării.

Începînd cu 2006, la inițiativa domnului Voronin, a fost acceptat Planul individual de parteneriat „Moldova – NATO”, unde un capitol întreg este acordat anume cooperării militare în domeniul militar.

De asemenea, vreau să menționez că statutul de neutralitate nu înseamnă darea mîinilor în jos și lipsa... sau lipsa capacităților de autoapărare sau de dezvoltare a unor parteneriate atît cu vecinii, cît și cu partenerii strategici.

În acest context, vreau să vă spun că chiar în două săptămîni, la Bălți, în brigada întîi, va fi o aplicație de nivel pluton cu vecinii noștri, cu Ucraina, după 5 ani de întrerupere.

De asemenea, săptămîna aceasta s-a încheiat o altă aplicație în domeniul forțelor speciale cu Statele Unite.

Anul acesta am avut altă aplicație, pe teritoriul Germaniei.

Una alteia nu încurcă. Important este ca noi, ca țară neutră, să nu fim implicați în misiuni militare.

Dar în ceea ce ține de cooperare, nimeni nu ne încurcă și participarea în operațiuni de menținere a păcii, sub egida Națiunilor Unite, de asemenea, dumneavoastră cred că știți foarte bine.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru al războiului,

Eu vă rog să fiți exact cînd faceți aprecieri, pentru că depinde de conținutul acordului. Da, noi am avut parteneriat cu unele structuri, dar ele țineau mai mult de altă natură.

Dumneavoastră, în proiectul pe care îl propuneți, propuneți comandamente comune, propuneți infrastructuri.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu, comandamente comune nu sînt propuse, aici sînt propuse unități comune...

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci...

Domnul Vitalie Marinuța:

...pentru participarea în operațiuni de menținere a păcii.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu citesc din articolul 2 din acordul pe care îl propuneți. Eu regret că nu l-ați citit pînă la sfîrșit, în care propuneți comandament comun, infrastructuri militare comune.

Nu, bine. Scopul este clar.

A doua întrebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu, domnule Reșetnicov,

Aici așa ceva, în articolul 2, nu este, este managementul resurselor umane, politici de apărare, topografie, infrastructuri militare. Nu sînt comandamente. Așa că dumneavoastră induceți în eroare, cu regret, atît Parlamentul...

Domnul Artur Reșetnicov:

Litera...

Domnul Vitalie Marinuța:

Cît și cetățenii Republicii Moldova.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Citiți-o, vă rog, litera h). (*Rumoare în sală.*)

Eu sper că ați ajuns pînă la litera h). Iată, citiți-o în voce aici. Dacă spuneți că... Să nu induceți în eroare sau să mințiți Parlamentul.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu... în eroare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Citiți litera h).

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, eu o citesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

În voce.

Domnul Vitalie Marinuța:

Organizarea comandamentelor la nivelul operațional și teritorial și funcționarea statelor majore, uitați-vă în domeniul operațiilor de menținere a păcii.

Domnul Artur Reșetnicov:

Exact. V-am prins cu o minciună.

Domnul Vitalie Marinuța:

Care sînt... mai departe.

Domnul Artur Reșetnicov:

V-am prins cu o minciună. Eu cred că nu aveți nici dreptul moral.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Reșetnicov,
Dumneavoastră aveți dreptul să...

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu trec la a doua întrebare, pentru că...

Domnul Vitalie Marinuța:

...ce doriți.

Domnul Artur Reșetnicov:

Cu prima e clar.

Domnul Vitalie Marinuța:

În cadrul Parlamentului.

Domnul Artur Reșetnicov:

În general, eu consider că nu aveți dreptul moral să îl prezentați, dar aceasta rămîne pe sovestea dumneavoastră.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Să alegem mai întîi cuvintele. Etichetările le lăsăm la o parte și dacă aveți întrebări referitoare la proiectul prezentat. (*Rumoare în sală.*)

Două întrebări ați formulat.

Domnul Artur Reșetnicov:

A doua întrebare. Exact. Pentru că la prima a mințit.

A doua întrebare.

Spuneți-mi, vă rog, luînd în considerare conținutul pe care l-am discutat și pe care îl propuneți acestui acord, care este interesul național al Republicii Moldova?

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu consider că interesul național al Republicii Moldova în acest acord este anume dezvoltarea cooperării cu statele vecine în domeniul militar. Asigurarea unui climat anume de pace pentru viitor.

Și a doua este participarea, la fel ca și a altor parteneri strategici, la dezvoltarea capacităților noastre, în special de instruire a militarilor.

Mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Eu totuși regret că vă pregătiți de război.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă aduc la cunoștință că Ministerul Apărării se numește Ministerul Apărării al Republicii Moldova, dar nu ministerul de război și cred că un deputat ar trebui să cunoască aceasta.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Am citit cu multă atenție o lucrare de a dumneavoastră de masterat, în care scriați că România agresoare ne-a ocupat, iar Rusia, pentru care, probabil, nutriți anumite sentimente de simpatie, ne-a eliberat.

Spuneți-ne, vă rog frumos, cum dumneavoastră veniți și ne prezentați un acord de cooperare în domeniul militar cu o țară pe care o considerați agresoare și pe care o considerați că ne-a atacat și ne-a ocupat?

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Consider că nu este relevant subiectului actual. Noi putem să ne întâlnim în dezbateri televizate la emisiuni unde să punem acest subiect în discuții.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Deci considerați...

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte

Domnule ministru,

Spuneți-ne, vă rog, Rusia face parte din platforma NATO, ca observator?

Eu aș vrea să concretizez.

Domnul Vitalie Marinuța:

Rusia cooperează foarte bine cu NATO.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci ea participă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Au comitet aparte.

Domnul Gheorghe Brega:

Ca observator la NATO.

Pentru acei care socot și, mai mult ca atât, au o platformă comună cu NATO, după câte cunosc eu. Așa că nu-i nimic.

Microfonul nr.2.

Domnul Mihail Mocan:

Господин министр,

Хотелось бы понять и сроки действия данного договора.

Domnul Vitalie Marinuța:

Este pe un termen nedeterminat.

Domnul Mihail Mocan:

Приглашаемые румынские военные приходят к нам на какое-то оговоренное время, или умышлено преследуется цель закрепить их военное присутствие надолго или навсегда?

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Este pe un termen determinat, nedeterminat, așa cum sînt multe dintre aceste acorduri. Cred că prezența, este altă prezență pe teritoriul Republicii Moldova, deci cea pe care noi o discutăm astăzi.

Domnul Mihail Mocan:

Значит навсегда, да?

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu nu pot să mă expun, în momentul de față, asupra celor ce afirmați dumneavoastră. Este o afirmație a dumneavoastră personală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Atunci cînd, la 9 mai, o parte din coriștii Corului Alexandru din Moscova au cîntat la Chișinău pe Piață, colegii dumneavoastră liberali au făcut gălăgie în Parlament, precum că se încalcă principiul constituțional al neutralității permanente în cazul că au fost prezenți ostași ai unei armate străine.

Și acum cînd dumneavoastră spuneți că ostași ai unei armate străine înarmați vor participa la aplicații în Republica Moldova, nu se încalcă același principiu al neutralității. Cum să înțelegem? Cum apreciați dumneavoastră aceste duble standarde?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, eu vă mulțumesc.

Cred că în orice țară există lege și legea trebuie să fie respectată. Prezența militarilor în cadrul aplicațiilor se desfășoară în conformitate cu unele acorduri, în conformitate cu unele înțelegeri, planuri, aprobate la nivel corespunzător. Ceea ce a fost pe 9 mai, dumneavoastră cred că destul de bine cunoașteți și de aceea nu mă voi referi.

În baza acestor acorduri și noi plecăm peste hotare, în baza acestor acorduri, dacă ați uitat, în 2003, 2004, 2005, 2006 în Irak au fost militarii noștri, în cadrul operațiunii de menținere a păcii. Și nu văd nici o problemă că dacă este o lege ea să fie respectată, ea trebuie să fie respectată și în baza acestor legi să se îndeplinească măsurile convenite.

Domnul Gheorghe Anghel:

E clar că nu aveți un răspuns concret la întrebarea pe care v-am pus-o.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu nu văd cum mai concret aș putea să vă răspund.

Domnul Gheorghe Anghel:

Acum a doua întrebare.

Dumneavoastră știți cît este de complicată situația în regiunea transnistreană. Ea este complicată inclusiv în urma declarațiilor făcute de către dumneavoastră. Acum, în situația în care noi, adică dumneavoastră doriți și acest acord astăzi să-l ratificați, nu credeți dumneavoastră că se va tensiona și mai mult situația din

regiunea transnistreană? De ce este nevoie acum de tensionat situația? Ori anume acesta și este scopul pe care îl urmăriți dumneavoastră?

Domnul Vitalie Marinuța:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Consider că acest acord este un acord care trebuie să fie ratificat, la fel ca și cu alți parteneri strategici și cu Ucraina, Rusia, Belarus noi îl avem deja. Și cred că este scopul unor mișcări, nu aș spune care, care doresc anume să tensioneze nu a noastră, a guvernării actuale, care dorește anume să fie pace și în Republica Moldova să predomine legea și, totodată, noi să mergem înainte, așa cum ne-am propus.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc

Nu știu unde mergeți înainte, dar am câteva întrebări la articolul 5 din acord „Comisia militară mixtă”: copreședinții Comisiei militare mixte au dreptul să antreneze, în modul stabilit, în calitate de experți și consultanți, specialiști din ministerele apărării, precum și din alte instituții ale părților. „Alte instituții ale părților” cine este, pe cine aveți în vedere?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, domnule Petrenco,

Aici este un punct care menționează și colaborarea în domeniul soluționării problemelor sau situațiilor excepționale. Avem în vedere calamitățile naturale, unde, atât la noi, cât și la Ministerul Apărării Naționale al României, nu este misiunea de bază, dar sîntem ca formațiune auxiliară. De aceea, nefiind experți în acest domeniu, dar fiind antrenați, clar lucru va fi necesitatea și a altor specialiști.

Domnul Grigore Petrenco:

Și unde este garanția că nu vor fi antrenați și specialiști din servicii secrete speciale SI ș.a.m.d.? Alte instituții, înseamnă că partea română poate să includă orișicine în această Comisie militară mixtă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu, vreau să vă spun că, în funcție de necesitate, în funcție de scopurile pe care ni le propunem, în special cele de instruire a militarilor, cele de participare în operațiunile de menținere a păcii, alte scopuri noi nu ne propunem. De aceea și antrenarea specialiștilor va fi anume în domeniile prioritare pentru noi, pentru Armata Națională.

Acolo mai este un punct că „agenda și-o face fiecare parte și ea este responsabilă.”

Mulțumesc.

Domnul Grigore Petrenco:

Și a doua întrebare. Referitor la exercițiile militare, deci prevederile cu privire la exercițiile militare, de fapt, ocupă jumătate din spațiul acestui acord, dar unde sînt prevăzute termenele pentru exerciții militare?

Domnul Vitalie Marinuța:

Poftim?

Domnul Grigore Petrenco:

Cine stabilește acest termen? Și nicăieri în acord nu există asemenea prevedere referitor la termenele acestor exerciții militare. Și, suplimentar la această întrebare, încă una. Aceste exerciții militare pot avea loc pe teritoriul Republicii Moldova. Corect?

Domnul Vitalie Marinuța:

Inclusiv al Republicii Moldova.

Domnul Grigore Petrenco:

Inclusiv al României și Republicii Moldova.

Domnul Vitalie Marinuța:

Corect.

Domnul Grigore Petrenco:

Pe ambele maluri?

Domnul Vitalie Marinuța:

Păi, inclusiv al Republicii Moldova, și al României.

Eu vreau să menționez, să știți, așa ca și în Acordul cu Ucraina, și v-am dat exemplul că în două săptămîni avem aplicații la nivel de pluton. Cinci ani în urmă am avut și cu Rusia aici, la Cahul. Poate că vor fi începute, iarăși, în dependență de necesitatea statului. Avem aplicații cu Statele Unite, avem aplicații cu Germania. Eu nu văd de ce problema este ridicată anume în aplicațiile cu România? Va fi elaborat ...

Domnul Grigore Petrenco:

Este un subiect sensibil.

Domnul Vitalie Marinuța:

Se elaborează în fiecare an un plan.

Domnul Grigore Petrenco:

În procesul de reglementare transnistreană este un subiect foarte sensibil participarea României nemijlocit în apropiere de zona de securitate. Este un subiect foarte sensibil.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să menționez că noi în Armata Națională menținem relații de cooperare, colaborare foarte bune atât cu România, cât și cu Ucraina, cu vecinii noștri, pe care nu îi considerăm ca inamici.

De aceea, eu, în calitatea mea de ministru al apărării, promovez și voi promova o bună cooperare, inclusiv prin desfășurarea exercițiilor militare. Și dacă va fi posibil atât în Ucraina, cât și în România, dar și la noi, pe teritoriul Republicii Moldova, ...

Domnul Grigore Petrenco:

Totuși referitor la temă.

Domnul Vitalie Marinuța:

... în conformitate cu Constituția Republicii Moldova.

Domnul Grigore Petrenco:

Asta e demagogie. Termenele? Cine stabilește termenele?

Domnul Vitalie Marinuța:

Încă o dată vreau să vă aduc la cunoștință că, conform acordului, în fiecare an va fi elaborat un plan de activitate bilaterală. Acest plan va fi coordonat în Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării Naționale al României și va fi coordonat pe fiecare an aparte.

În funcție de necesitatea de alocări financiare și planul pregătirii de luptă a Armatei Naționale vor fi și aceste exerciții, durata lor și alte nuanțe. Adică, este, în special, Marele Stat Major al Armatei Naționale din partea noastră.

Domnul Grigore Petrenco:

Care poate fi durata acestor exerciții? Vă întreb direct: durata acestor exerciții? Un an ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Petrenco,

Încă o dată vreau să vă răspund.

Domnul Grigore Petrenco:

... jumătate de an, trei luni?

Domnul Vitalie Marinuța:

Durata exercițiului poate să fie diferită. Poate să fie trei zile, poate să fie o zi, poate să fie două săptămâni, exercițiul nu durează ani și ani.

Eu, în principiu, nu sînt acel care mă vîr în specialitatea pe care nu o cunosc. De aceea, cred că dacă aveți nevoie de o consultație, sînt în Frațiune, eu singur pot să vă dau consultație ce înseamnă exerciții, cum se desfășoară ele. Dar nu în plenul Parlamentului.

Domnul Grigore Petrenco:

Noi avem nevoie de răspunsuri concrete la întrebări.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu v-am răspuns concret în dependență ...

Domnul Grigore Petrenco:

Deoarece nu sînt prevederi clare în acord referitor la termenele și durata acestor exerciții militare.

Domnul Igor Corman:

Întrebarea a fost pusă, răspunsul a fost dat.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Eu mă uit la întrebările halucinante, pe care le născocesc, le sug comuniștii din deget. Vine vorba, iarăși, de un tratat normal între două țări și care pune problema normalității și în domeniul militar.

Niciodată nu i-am auzit iritîndu-se, cel puțin, de faptul că Rusia ține sub ocupație partea de est a Republicii Moldova, niciodată. Oameni buni, măcar de ochii lumii arătați că vă deranjează ceva. Nu fiți coloana a cincea chiar atît de agresivă și de pornită împotriva unei țări, care este o țară normală, care are relații foarte bune cu noi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule Saharneau,

Vă recomand să plecați la București.

Ce vreau să-l întreb pe domnul ministru?

Domnule ministru,

Spuneți-mi, vă rog, iată este un punct în acest acord, care ține de gestionarea crizelor. Deci, din cîte înțeleg eu, și vă rog să comentați această situație, aceasta este vorba voalată despre acordarea asistențelor în caz de război, conflicte ș.a.m.d.

Domnul Vitalie Marinuța:

Este vorba anume despre acele alte acțiuni decît războiul. Noi avem deja nu un exemplu, nu două, cînd am fost asistați de către organele specializate din România, cît și din Ucraina în cazul situațiilor excepționale, calamităților naturale. De aceea și în acord este stipulat anume că noi vom contribui împreună la gestionarea acestor feluri de crize.

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Stati:

Aceasta este ... dumneavoastră dați acum descifrarea noțiunii „crize”, da? Din câte înțeleg eu.

Domnul Vitalie Marinuța:

Dumneavoastră m-ați întrebat: ce am avut noi în vedere în acordul ...

Domnul Sergiu Stati:

Aceasta. Tocmai aceasta am vrut să aflu.

Domnul Vitalie Marinuța:

... în cauză și ce planificăm? De aceea, eu v-am răspuns.

Domnul Sergiu Stati:

În caz în care apare un conflict militar pe Nistru, atunci, respectiv, România urmează, deci conform prevederilor acestui tratat, ca să vină să acorde asistență dumneavoastră în cazul de față.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Aș propune să nu instigăm la violență și așa situația nu este ușoară.

Domnul Sergiu Stati:

Nu, Doamne ferește, eu nu sînt pacifist, adică. Și eu sper că noi, totuși, o să menținem situația. Dar vreau și pe dumneavoastră să vă avertizez în sensul acesta, ca să fim calmi, deci să păstrăm calmul pe malurile Nistrului.

Și acum a doua întrebare. Deci un moment care persistă în textul acestui tratat și cu desăvîrșire lipsește, spre exemplu, în tratatul cu Ucraina, care ține de îndeplinirea bugetului. Deci dumneavoastră presupuneți că o să vină experți de la București ca să vă învețe pe dumneavoastră să formulați bugetul Ministerului Apărării. Sau care este subiectul acestui punct?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vreau să vă mulțumesc.

Noi așa fel de programe de educație avem cu marea majoritate a statelor cu care cooperăm, anume în domeniul gestionării finanțelor publice, în domeniul planificării bugetului de apărare.

La momentul actual, vreau să vă aduc la cunoștință, chiar câteva luni în urmă, s-a întors unul dintre specialiștii noștri din Statele Unite ale Americii, care a învățat un an jumătate la masterat anume cum se planifică bugetul militar. Nu demult avem cursuri finalizate de trei luni în Germania. Avem, de asemenea, și cu alți parteneri strategici.

Nu este o noutate în cadrul militar de a avea anume acel transfer de experiență și de cunoștințe de la o parte cu mai multă experiență la Armata

Națională. Am făcut-o aceasta începînd din '94 încoace, inclusiv în perioada guvernării comuniste.

Domnul Igor Corman:

Și ultima întrebare.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea:

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, cine și cînd a elaborat proiectul Tratatului suspus, astăzi, ratificării?

Domnul Vitalie Marinuța:

Asupra acestui acord a lucrat comisia din cadrul Ministerului Apărării cu consultare și cu prezența Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, a fost negociat de noi, de către militari, și, clar lucru, din partea României au fost prezenți reprezentanții Ministerului Apărării Române.

Domnul Igor Vrenea:

Dar cînd?

Domnul Vitalie Marinuța:

Adică, au lucrat specialiști.

Domnul Igor Vrenea:

Cînd, cînd?

Domnul Vitalie Marinuța:

În anul 2011. 2010 – 2011. Și a fost, practic, semnat în 2012.

Domnul Igor Vrenea:

Dar vedeți că, conform hotărîrii Guvernului, a fost dispusă inițierea negocierilor abia în 2011, dar dumneavoastră deja în 2010 aveți acordul. În ce bază a fost pregătit el?

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă spun că proiectul acordului a început să se negocieze încă prin 2007, 2006, în cadrul Ministerului Apărării. Acel proiect, pe care l-am avut noi în 2009, cînd am preluat Ministerul Apărării, era de acum în discuție.

De aceea, formalizînd procesul în cauză, în 2010, în 2011 am primit, așa cum este legislația Republicii Moldova, și acceptul necesar de la Guvern.

Domnul Igor Vrenea:

Dumneavoastră ați avut împuterniciri abia din 2011, pînă atunci nu ați avut împuternicirile de rigoare ca să purtați astfel de discuții.

Domnul Vitalie Marinuța:

Discuții noi putem să purtăm la nivelul ministerelor, fără a avea împuterniciri, în funcție de necesitățile ministerelor. Când ne formalizăm o idee deja, cred că dumneavoastră cunoașteți destul de bine, că mergem la Guvern și propunem soluționarea problemelor.

Domnul Igor Vrenea:

Dumneavoastră, în 2010 încă, deja ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu nu cred că aceasta este o problemă de bază.

Domnul Igor Vrenea:

În 2010, în septembrie, dumneavoastră ați solicitat tuturor ministerelor să se expună deja asupra unui acord integrat. Adică, nu era vorba de inițierea a cărorva discuții asupra anumitor condiții, dar deja vi s-a pus pe masă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Dumneavoastră destul de bine cunoașteți procedura care a fost, fiindcă a fost discutată și în Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, când dumneavoastră erați acolo. Și aceasta este, eu consider, nerelevantă la subiectul actual.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu cred că s-au pus deja suficiente întrebări, ascultăm comisia și mai avem posibilitatea să mai punem întrebări. Frațiunea propune să terminăm.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, domnule ministru.

Comisia.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Vă rog să prezentați raportul comisiei. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Un grup parlamentar a propus, conform prevederilor Regulamentului, să supun votului propunerea de a încheia dezbaterile. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Doamnă președinte,
Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele. Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, potrivit Legii nr.595-XIV privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Acordul a fost semnat la Chișinău la 20 aprilie 2012 în scopul creării cadrului juridic pentru încurajarea, facilitarea și dezvoltarea cooperării în domeniul militar între cele două state.

Domeniile de cooperare vizate sînt: politica de apărare, controlul armamentelor, pregătirea personalului și managementul resurselor umane, planificarea și executarea bugetului apărării, organizarea comandamentelor și funcționarea statelor majore, sisteme de armament și echipamente militare ș.a.m.d.

Colaborarea va fi realizată prin intermediul: vizitelor reciproce; studiilor, cursurilor în instituțiile militare de învățămînt; întrunirilor cu caracter științific; congreselor; inspecțiilor, conferințelor, seminarelor, simpozioanelor; schimbului de reprezentanți ai statelor majore; schimbului de ofițeri între instituțiile militare; exercițiilor militare comune; schimbului de documentație; menținerii continue a relațiilor dintre structurile militare cu responsabilități în domeniul managementului crizelor.

În scopul implementării prevederilor acordului părțile vor institui o Comisie militară mixtă, care se va responsabiliza de organizarea cooperării bilaterale în domeniul militar.

De menționat că ministerele apărării își asumă responsabilitatea să protejeze toate informațiile clasificate/atribuite la secretul de stat, la care au acces în cadrul acordului.

În ceea ce privește partea financiară, cheltuielile legate de implementarea prezentului acord vor fi suportate de către părți în baza principiului de reciprocitate.

Comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțîndu-se pentru ratificarea acordului.

În rezultatul dezbaterilor în cadrul Comisiei politică externă și integrare europeană, în favoarea proiectului de lege au votat 5 membri ai comisiei, 2 membri ai comisiei s-au abținut.

În aceste condiții, decizia cu privire la adoptarea proiectului de Lege privind ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar urmează a fi luată de către plenul Parlamentului.

Și, pe această cale, solicit Frațiunii Partidului Democrat să delegheze încă un membru supleant în Comisia politică externă și integrare europeană, ca să avem funcționalitatea comisiei pe viitor.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Noi toți cunoaștem că, conform Constituției, articolul 11, Republica Moldova este un stat neutru. Mai mult decât atât, avem probleme și în plan intern – conflictul teritorial înghețat, e vorba de raioanele de est, Tiraspolul, adică regiunea transnistreană.

Pe de altă parte, avem vecin, cu care propuneți să încheiem acord militar – România, care este membră a Blocului militar NATO. În aceste circumstanțe, spuneți-mi, vă rog: care este interesul? Pentru că domnul ministru al războiului Marinuța nu a răspuns la întrebarea: care este interesul național al Republicii Moldova, interesul de stat de a semna și a executa astfel de acorduri militare cu România? Pentru că interesul României este clar, dar care este interesul Moldovei?

Doamna Ana Guțu:

Interesul național, domnule Reșetnicov, este cel al securității cetățenilor Republicii Moldova. Și șirul de acorduri absolut similare semnate începând cu anul '92 și pînă în prezent, cu alte state, inclusiv Ucraina, Rusia, Belarus și Statele Baltice, statele europene ș.a.m.d., nu contravine interesului național din punct de vedere militar, fiindcă este asigurarea securității cetățenilor Republicii Moldova.

Domnul Artur Reșetnicov:

Țările Baltice sînt membre ale Blocului NATO, ca să cunoașteți, și sînt tot state europene.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov...

Domnul Artur Reșetnicov:

Care este interesul Moldovei?

Doamna Ana Guțu:

Da, exact. Domnule Reșetnicov, vreau să vă întreb și eu pe dumneavoastră, fiind atunci la guvernare...

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, aici eu întreb. Dumneavoastră răspundeți.

Doamna Ana Guțu:

Dumneavoastră ați inițiat colaborare și ați avut Planul de acțiuni ”Republica Moldova – NATO”. Nu am făcut decît să asigurăm continuitatea acțiunilor Guvernului dumneavoastră.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu... eu de ce vă întreb? Pentru că acolo nu exista așa conținut, cum este în Acordul militar, cum sînt ”comandamente unice”, ”managementul comun al unităților militare”, care este posibil gestionarea crizelor, inclusiv militare. Cu forțe militare care se vor afla, Doamne ferește, în Republica Moldova pe un termen nedeterminat. Eu vorbesc în contextul care ar fi interesul Republicii Moldova, nu în zadar. Pentru că ministrul războiului nu a răspuns la această întrebare.

Mai mult decît atît, cînd faceți trimitere la acordurile din... începînd cu anul 1993, vreau să vă spun că Constituția Republicii Moldova a fost în vigoare din 1994. Acolo s-a prevăzut statul neutru al Republicii Moldova. Mai mult decît atît, acele acorduri au fost între ministere, sînt acorduri ministeriale și nu conțin astfel de prevederi periculoase, pe care încercați să le promovați acum în detrimentul interesului național al Republicii Moldova. Și nu în zadar v-am întrebat care este oportunitatea în situația în care avem conflict intern teritorial nesoluționat. Ar fi bine ca această comisie pe care o reprezentați să se gîndească din punctul de vedere al interesului poporului Republicii Moldova, dar nu al altor interese geopolitice.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Reșetnicov,

Eu consider că ar fi o straniețate să nu avem un acord de colaborare militară cu România, care nu este doar un stat vecin, este un stat cu care împărtășim un spațiu civilizațional și istoric comun și nu văd de ce, atunci cînd este vorba de orice colaborare din România, dumneavoastră sînteți atît de înfricoșat.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Parte a așa-numitui spațiu civilizațional și culturologic este și următoarea frază: frate, frate, dar brînza-i pe bani.

Să nu uităm că trăim în state suverane și independente. Acum, îmi pare rău, doamna Guțu că dumneavoastră sînteți... veți fi nevoită să răspundeți pentru antevorbitorul dumneavoastră, dar, avînd în vedere că și dumneavoastră ați făcut referire la aceste acorduri, vreau să vă întreb.

Dumneavoastră ați spus că noi avem... precum că avem asemenea acorduri cu Belarus, cu Ucraina, cu Țările Baltice etc. Dar, subliniez, aceste acorduri, la care dumneavoastră v-ați referit, au fost încheiate, ceea ce a spus și colegul meu, la nivel interministerial. Ba, mai mult ca atît, este vorba de state care nu pun la

îndoială existența Republicii Moldova și viitorul acesteia. Plus la aceasta, este vorba de state cu care Republica Moldova are tratate politice de bază.

Dumneavoastră acum insistați asupra încheierii unui acord cu un stat care nu are cu noi tratat politic de bază, care neagă existența noastră. Un stat care pretinde să încheie un asemenea acord la nivelul unui acord interstatal. De ce dumneavoastră insistați ca acest acord să fie încheiat la nivel interstatal, dar nu conform practicii deja formate, la nivel interministerial.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Munteanu,

Eu cred că dumneavoastră v-ați uitat pe textul acordului și ați văzut că este semnat de ambii miniștri ai apărării: din Republica Moldova și din România. În ceea ce privește tirada...

Domnul Iurie Muntean:

Acordurile interministeriale nu cer...

Doamna Ana Guțu:

Îmi permiteți?

Domnul Iurie Muntean:

... ratificare în Parlament.

Doamna Ana Guțu:

Eu nu v-am întrerupt, domnule Munteanu. Îmi permiteți să finalizez fraza.

În ceea ce privește necesitatea încheierii unui atare acord, vreau să vă aduc la cunoștință că, în pofida acordului pe care îl avem politic cu Rusia, ea își menține trupele în stînga Nistrului și atunci nu văd unde este garanția unui asemenea acord? Deci noi trebuie să fim în bună vecinătate cu statele care ne înconjoară. În cazul de față, România și Ucraina. Și buna cooperare, pe toate dimensiunile, inclusiv cea militară, se impune. Chiar dacă Republica Moldova este un stat neutru, noi trebuie să asigurăm securitatea cetățenilor și să le dăm certitudinea că statul, în orice moment, va fi în stare să le ia apărarea, dacă vor surveni anumite crize, inclusiv militare.

Domnul Iurie Muntean:

Știți ce e interesant? Vorbind de România, România poate și nu are trupe aici, dar pretinde să le aibă, prin intermediul acestui acord. Dar ceea ce e mai grav, România are aici, în această sală, și în Guvern, zeci și zeci de cetățeni. Și în Curtea Constituțională are 6 din 6. Ce e mai rău, spuneți-mi? Ce e mai rău?

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Ați pus două întrebări...

Doamna Ana Guțu:

Și un comentariu.

Domnul Igor Corman:

...ați primit două răspunsuri.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc.

Doamnă președinte al comisiei,

Vreau să înțeleg mai... să explicați mai clar, iată, când spuneți... și dumneavoastră, și domnul ministru ați spus că armata națională încheie aceste acorduri pentru a petrece aplicații, ca să asigure o pregătire militară pentru asigurarea securității cetățenilor.

Noi avem hotare cu două state mari: România și Ucraina. Spuneți, vă rog, Armata noastră Națională pentru care război se pregătește, cu cine noi trebuie să luptăm? Care sînt intențiile reale ale dumneavoastră? Fiindcă, pe de o parte, este inutil să te pregătești de un război cu niște țări mari. Pe de altă parte, noi avem o situație tensionată, inclusiv din cauza pregătirii noastre militare. Eu am în vedere situația tensionată cu regimul separatist. Fiindcă ei folosesc în folosul separatismului tot ce vorbim, discutăm, declarăm, adoptăm în Parlament, aici și acum, tot ce se discută în ultimele zile, inclusiv aceste două proiecte de lege de astăzi, vin să tensioneze situația din Transnistria.

Doamna Ana Guțu:

Și dumneavoastră propuneți să ne tăiem răsufarea și să ne ascundem în iarbă, și să nu votăm nimic, să nu discutăm despre nimic, ca să nu deranjăm separatiștii din Transnistria? Eu nu aș vrea să mă refer exact la același răspuns, la răspunsul pe care i l-am dat domnului Munteanu. Operările în toate domeniile sînt binevenite și nu cred că operările militare, pe care le avem cu Ucraina, cu Statele Baltice, sînt de alt gen. Sînt exact de aceeași cheie și atunci cînd Armata noastră are cu adevărat nevoie să fie consiliată, să fie antrenată, de ce să nu o facem? Nu ne deranjează că și Statele Unite ne ajută, că și Germania ne ajută. Este în beneficiul Armatei noastre Naționale și în beneficiul securității cetățenilor Republicii Moldova.

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu sînt de acord că cooperările sînt bune și benefice pentru țară, dar nu cele militare, anume pentru Republica Moldova, care avem o problemă, care este separatismul transnistrean. Vă rog să fiți atenți și, atunci cînd votați, să vă gândiți la consecințe.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Cu o luare de cuvânt s-a înscris domnul deputat... *(Rumoare în sală.)*

De procedură? Continuare? *(Rumoare în sală.)*

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Lasă să treacă la tribună, domnule Președinte. *(Rumoare în sală.)* Să treacă la tribună, înapoi. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Mai este o întrebare.

Vă rog, la microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Popa:

Eu am vrut să o întreb dacă dumneaei a luat cunoștință de avizele comisiilor permanente?

Doamna Ana Guțu:

Am spus că avizele comisiilor permanente, cu excepția celor unde majoritatea o dețin PCRM...

Domnul Gheorghe Popa:

Nu ați vorbit așa dumneavoastră...

Doamna Ana Guțu:

...inclusiv...

Domnul Gheorghe Popa:

...nu, doamnă Guțu. Dumneavoastră... eu citesc ce ați prezentat în raport: comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a prezentat avize pozitive. Atunci când 4 comisii nu au primit vreo decizie asupra acestui proiect de lege.

Doamna Ana Guțu:

Nu a luat.

Domnul Gheorghe Popa:

De aceea, pentru stenogramă, trebuie să fie rectificat raportul respectiv și dumneaei, altă dată, să prezinte raportul cum se cade.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc pentru sfat.

Vreau să vă amintesc că, în conformitate cu Regulamentul Parlamentului, comisia... avizele comisiilor sînt consultative și ține de autoritatea Parlamentului să ia o decizie în plen asupra unei sau altei legi, proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Două luări de cuvînt avem pe marginea acestui subiect.

Cu prima luare de cuvînt s-a înscris domnul Mocanu. Vă rog.

Domnul Mihail Mocan:

Уважаемые коллеги,

Так, не мешайте, пожалуйста, сидите спокойно там.

Говоря о законе, которым должно стать соглашение между Правительством Республики Молдова и Правительством Румынии о сотрудничестве в военной области, подписанное в Кишинэу 20 апреля 2012 года, невозможно не задать его авторам ряд нелицеприятных вопросов. Уже сам факт того, что это соглашение предполагается ратифицировать в рамках закона, вызывает, мягко говоря, недоумение. Может быть, такие сомнения не возникают у людей, не имеющих и не имевших отношения к военному делу, не бывших в местах, где ведутся боевые действия, но у любого, кто понимает, что такое военное сотрудничество и какой ценой оно порой бывает оплачено, относительно необходимости и разумности ратификации соглашения между правительствами Румынии и Молдовы о сотрудничестве в военной сфере возникает немало сомнений и опасений.

Достаточно вникнуть в содержание проекта этого закона, состоящего из 17 статей, чтобы аргументировать вышесказанное. Так, в преамбуле этого закона говорится, что договаривающиеся стороны имеют в виду общий интерес в сферах стабильности региональной безопасности. Но может ли иметь место углубленное военное сотрудничество между страной – членом военного блока НАТО и нейтральным государством, имеющим на своей территории неурегулированный военный конфликт, в который так или иначе вовлечена Российская Федерация. Может, но в том случае, если кому-то любым способом необходимо разморозить этот конфликт и вернуть его в состояние активного вооруженного противостояния. О какой же стабильности и безопасности в таком случае может идти речь? Скорее, это похоже на продуманную провокацию, направленную на полный срыв процесса урегулирования приднестровского конфликта.

Кроме того, в статье 2 «Направления сотрудничества», содержится прямое указание на общие интересы в области оборонной политики. В чем, интересно, могут совпадать концепции оборонных политик Румынии – члена НАТО и Республики Молдова – нейтрального государства. Или нейтральный статус Республики Молдова сегодня для авторов этого проекта закона – пустой звук? Кроме того, в статье 2 «Направления сотрудничества» говорится об организации совместного командования на оперативном и территориальном уровнях и соответствующей работе генеральных штабов.

Не вызывает сомнения, кто и кем будет командовать, учитывая преклонение иных деятелей правящей коалиции перед всем румынским.

Пункт и) этой же статьи оговаривает создание совместных военных структур. Что это за совместные структуры? Где и как они будут создаваться? А главное – против кого? А ведь мы знаем, что у Румынии есть нерешенные проблемы с соседними странами. Через принятие этого закона нас могут втянуть в военные разборки Румынии с соседями, не имеющими к нам никакого отношения.

Естественно, последнее вызывает и положение проекта закона, касающееся использования воздушного пространства договаривающихся сторон. В предлагаемом проекте закона прямо говорится о контроле и менеджменте воздушного пространства договаривающихся стран. Это, по-видимому, надо понимать так, что страна – член НАТО будет участвовать в контроле и менеджменте воздушного пространства Республики Молдова? Тогда спрашивается, какова будет реакция наших соседей на Востоке? Той же Украины, не говоря уже о Российской Федерации. Дальше – больше. Так, в статье 3, которая называется «Формы сотрудничества», предлагается свободный обмен документацией между договаривающимися сторонами. Таким образом, мы гарантированно открываем Румынии все сведения государственной важности и повышенной секретности.

В статье 6 «Основные положения», касающейся совместных действий, тоже предлагается немало интересного. Так, в пункте 1 этой статьи оговаривается положение, когда специальные договоренности, предусматривающие совместные учения вооруженных сил Молдовы и Румынии, являются результатом отдельных технических договоренностей на уровне министра... на уровне министров обороны. То есть, если господа министры обороны Молдовы и Румынии надумают провести совместное учение вблизи зоны безопасности или на каком-либо участке государственной границы с Украиной, для этого достаточно будет отдельных договоренностей только лишь между ними.

Очень настораживает пункт 2 этой же статьи, в котором говорится о том, что на время совместных учений использование воздушного пространства страны, которая является принимающей, происходит в соответствии с законодательством этой страны. Мы можем констатировать, что воздушное пространство Молдовы сегодня контролируется нами не в полной мере или только на бумаге? Но зато с принятием этого закона юридически и практически согласно положениям этой статьи в ходе каких-нибудь оговоренных только министрами обороны совместных военных учений воздушное судно вооруженных сил Румынии, то бишь НАТО, в ходе таких учений вполне может оказаться над Приднестровским регионом.

Что последует дальше, нет необходимости объяснять. К этому же ведет и статья 8 «Обмен персоналом во время совместных учений», в которой утверждается, что во время совместных учений разрешается обмен военным персоналом вооруженных сил обеих сторон. Таким образом, эта статья может

обусловить появление румынских военных НАТО вблизи зоны безопасности или таковой.

Статья же 16 предлагаемого закона «Разрешение спорных вопросов» не допускает разрешение таковых третьими сторонами и международными институтами. Что это значит? ОБСЕ и другие институты безопасности остаются вне этого договора?

Теперь конкретные вопросы к авторам этого закона. Каким образом нейтральный конституционный статус Республики Молдова соотносится с тем, что нам предлагается сотрудничество, причем в самых тесных формах, со стороной, являющейся частью НАТО – военного блока? При этом в проекте закона речь идет лишь о партнерстве... не о партнерстве, а именно о сотрудничестве в военной сфере.

Задумывались ли авторы проекта о том, как предложенный закон о сотрудничестве в случае его принятия будет воспринят в том же Тирасполе? Надо ли быть пророком, чтобы предложить... предположить реакцию Тираспольских властей?

Принятие закона о сотрудничестве в военной сфере между Республикой Молдова и Румынией однозначно отрицательно повлияет на процесс урегулирования, а при некоторых обстоятельствах военного характера вполне может стать и катализатором ускоренной утраты части территории Республики Молдова на левом берегу.

Для чего это делается? Разве авторы проекта этого закона не понимают всех последствий этого рискованного шага? Мне представляется, что принятие этого проекта закона, его ратификация приведут к окончательному срыву процесса, восстановлению... и похоронам процесса мирного урегулирования между двумя берегами Днестра.

Как человек, обладающий военным опытом, ответственно заявляю: все эти попытки протасовать закон о военном сотрудничестве между Румынией и Республикой Молдова втянут Молдову в милитаристские игрища, которые могут стать причиной окончательной дезинтеграции ее территории.

Вывод один: проект этого закона должен быть однозначно отклонен, безоговорочно. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Și ultimul vorbitor.

Domnule Petrenco,

Vă rog, la tribună.

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги,

Соглашение между Правительством Республики Молдова и Правительством Румынии о военном сотрудничестве, его подписание и ратификация сегодня – это самая настоящая провокация. Это бомба, если хотите, мина замедленного действия, это часть сценария по эскалации напряженности на Днестре и вокруг приднестровского урегулирования в

целом. Это преступление против конституционного нейтралитета и попытка дестабилизации ситуации на Днестре. Мы нейтральная страна. Какие еще могут быть соглашения о военном сотрудничестве со странами-членами Североатлантического альянса либо с каким бы то ни было другим блоком?

Более того, мы знаем, насколько чувствительным этот вопрос является для Приднестровья, для жителей данного региона. Это не рамочное соглашение, как нам пытаются выдать его и министр войны Маринуца, и некоторые другие выступавшие здесь. Возьмите другие соглашения о военном сотрудничестве. Например, соглашение между Молдовой и Италией о военном сотрудничестве. Оно раза в три меньше. Общие фразы, ничего конкретного. Здесь вам даже не хватило букв в алфавите, чтобы перечислить все сферы сотрудничества и формы сотрудничества.

Вы предусматриваете создание совместных командований. Возможность Румынии контролировать воздушное пространство Молдовы. Обмен информацией между военными. Создание совместных батальонов. Совместное участие в управлении кризисами. А мы знаем, что скрывается за этими формулировками «управление кризисами».

Министерство обороны уже получало приглашение от Европейского Союза поуправлять военными кризисами в Мали и Сомали. То что, кстати, вы недавно ратифицировали это соглашение рамочное. Вы создаете совместную смешанную военную комиссию, куда закладывается возможность представителям всех... входить представителям всех спецслужб соседнего государства. Большая часть соглашения посвящена военным учениям, и это она же и главная часть.

Под прикрытием военных учений в случае необходимости, в случае вооруженного конфликта на Днестре кому-то необходимо обеспечить законность нахождения румынских вооруженных сил на территории Молдовы. Поэтому не прописаны сроки учений. Поэтому румынская сторона... румынской стороне предоставляются практически неограниченные права. (*Rumoare în sală.*)

Возможность... не надо там топтать и хлопать, слушайте... возможность использования дорог, воздушного пространства, строительство собственной инфраструктуры. Вы все им даете возможность делать и не указываете сроки. Сколько эти учения будут длиться? Зачем нам сейчас этот договор? Он лежал на полке с 2012 года. Неужели нельзя было его там оставить и дальше полежать?

Ответ на поверхности. Вы готовите правовую базу для нахождения вооруженных сил другого государства на территории Республики Молдова. Вы соучаствуете в развязывании вооруженного конфликта на Днестре.

Наша фракция категорически против военного сотрудничества с Румынией, и в ситуации, когда не решен вопрос территориальной целостности страны, мы категорически против, так как это противоречит Конституции Республики Молдова.

В знак протеста мы покидаем зал заседаний. У вас нет кворума для продолжения данного заседания. Расходитесь по домам. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Stimați colegi,

Deci aceasta este tactica cu care noi deja, cu părere de rău, începem să ne obișnuim. Eu rog Secretariatul să anunțe prezența în sală, după ce Frațiunea PCRM a luat decizia să părăsească ședința în plen.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Stimați colegi,

Vreau să observați că românofobia cronică a comuniștilor nu le-a permis să aibă nici o luare de cuvânt în limba română, limba acestui popor, ci doar în limba ocupanților noștri.

De aceea și părăsesc, pentru că ocupanții le-au spus să părăsească Sala de ședințe.

Domnul Igor Corman:

Deci prezența în sală, Secretariatul, vă rog să fie anunțată.

Avem cvorum sau nu? (*Rumoare în sală.*)

Șefii grupurilor parlamentare,

Vă rog să asigurați dacă mai sînt membri ai grupului în apropiere și nu în sală.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Din Frațiunea PLDM sîntem în sală 27.

Domnul Igor Corman:

Frațiunea Partidului Democrat,

Vă rog, cîți membri ai grupului parlamentar sînt în sală?

Domnul Oleg Sîrbu:

Frațiunea PD – 12.

Domnul Igor Corman:

Și în sectorul nr.3 care e situația? Adicional la aceste două cifre prezentate, cîți deputați mai sînt în sală?

(*Rumoare în sală.*)

Domnule Mocanu,

Ne anunțați?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

(*Frațiunea Partidului Liberal*). De la noi din Frațiune sînt 4 deputați prezenți.

Domnul Igor Corman:

–50? (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Vă rog să luați locurile în sală.

Deci în sală sînt prezenți exact 51 de deputați. Avem cvorumul.

Eu supun votului, în aceste condiții, proiectul de Lege sub nr.1824 în lectura întâi.

Cine este pentru rog să voteze. Deci majoritatea voturilor.

Acest proiect este aprobat.

Și mai avem un subiect, mai este un subiect, sub nr.287. Este proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind modificarea Hotărîrii nr.151 pentru aprobarea Declarației Parlamentului cu privire la situația în procesul de reglementare a diferendului transnistrean.

Cine din autori prezintă acest proiect de hotărîre?

Domnul Stoianoglo? (*Rumoare în sală.*)

Nu sînt. Deci o să avem oricum probleme în privința componenței grupului de lucru, fiindcă lipsește un grup parlamentar.

Deci propun atunci să transferăm pentru ziua de mîine.

Stimați colegi,

Au mai fost solicitări privind oferirea unor informații, dar acei care au solicitat au părăsit sala.

Deci, în aceste condiții, eu vă anunț că, la propunerea grupurilor parlamentare, ședința de mîine o convocăm la ora 9.00.

Și mai avem o declarație, a doamnei Ciobanu.

Vă rog, la tribuna centrală.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Declarația pe care intenționez să o fac este cauzată de nenumăratele adresări din partea unor cetățeni, precum și de materialul de investigații din publicația „Ziarul de Gardă” și are adrese exacte: Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Consiliul Național Anticorupție.

Ceea ce se întîmplă astăzi la Piața Centrală din capitală, stimați parlamentari, se cheamă preluare de tip raider de către Primarul General Dorin Chirtoacă și Președintele Partidului Liberal Mihai Ghimpu.

Concret. În data de 13 iunie curent, posibil ora 13, treisprezece minute, 13 secunde, cifră fatală pentru deputatul Mihai Ghimpu, „Ziarul de Gardă” a publicat un material privind preluarea Pieței Centrale prin scheme frauduloase.

Este evident, din această preluare statul Republica Moldova, municipiul Chișinău, va avea, va fi prejudiciat de aproape 100 milioane de lei, ca rezultat al preluării tip raider.

Aceasta nu este o acuzație gratuită, dar fapte care pot fi foarte ușor probate, avînd drept temei următoarele.

Unu. La 9 ianuarie 2013, șeful interimar al Întreprinderii Municipale „Piața Centrală” a semnat un contract cu Societatea cu Răspundere „Top Trans Service” privind formarea unui parteneriat public privat de construcție a unui centru comercial cu 5 nivele pe teritoriul Pieței Centrale. Intrarea – din strada Bulgară.

Doi. Cel mai important și, totodată, curios fapt este că adresa juridică a SRL „Top Trans Service” este strada București, număr 87, oficiul 3. Adică, nici mai mult, nici mai puțin, sediul Partidului Liberal din Moldova.

Același oficiu, nr.3, este sediul juridic al Companiei „Parstar Petrol”, în spatele căreia stă bărbatul care se autoidentifică curat ca cristalul: domnul Mihai Ghimpu.

Domnia sa furnizează exclusiv produse petroliere în valoare de sute de milioane de lei tuturor companiilor de stat și municipale, municipale, scuzați, afiliate politic Partidului Liberal.

Trei. Contractul însuși dintre Întreprinderea Municipală „Piața Centrală” și SRL „Top Trans Service” este unul ilegal, care are drept obiectiv preluarea terenului Pieței Centrale din orașul Chișinău.

Patru. Din moment ce este un contract de parteneriat public privat, acesta urma să fie aprobat de către Consiliul municipal Chișinău în urma unui concurs public și transparent.

SRL „Top Trans Service” a fost selectată fără concurs.

Mai mult ca atât, Consiliul municipal Chișinău nici nu este informat despre această așa-zisă tranzacție. Compania nu are experiență în domeniu. Este specializată în transport pasageri și comerț cu cartofi, și... furaje pentru animale.

Această companie este fondată abia în anul 2009, avînd un capital social de doar 5400 de lei și nici nu are oficiu pentru activitate în orașul Chișinău.

Stimați legiuitori,

Din cele expuse, este vădită fraudarea, cu bună știință, a proprietății municipale în proporții deosebit de mari, în timp ce Primarul General este în căutarea câtorva mii de lei pentru odihna de vară a copiilor din familii social vulnerabile, ajutorarea bătrînilor și a cetățenilor municipiului Chișinău care trăiesc la limita sărăciei.

Domnul Ghimpu își rupe cămașa de pe el seară de seară la toate televiziunile, dorind să le insuflă votanților că este unicul politician care se gîndește la cei mulți, în fapt însă patriarhul politicii moldovenești fură statul Republica Moldova.

Solicit tuturor autorităților responsabile, în mod special Procuraturii Generale, să dea dovadă de imparțialitate la investigarea urgentă a acestor atacuri, dînd apreciere juridică abuzului de putere din partea deputatului Mihai Ghimpu și a Primarului General al municipiului Chișinău Dorin Chirtoacă cu scopul fraudării statului Republica Moldova.

Stimați colegi,

Sîntem obligați să nu tolerăm asemenea acțiuni abuzive din partea nimănui. În acest caz, însă chiar din partea acelor care strigă de dimineată pînă noaptea tîrziu: prindeți hoțul! Dar, în fapt, ei înșiși fură ca în Codru.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Și acum, dacă cineva din membrii Parlamentului are interpelări, vă rog frumos la microfoane.

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Butmalai:

Către Procurorul General al Republicii Moldova este o mică interpelare și prin prezenta, în conformitate cu articolele 60, 61, 62, 63, 68, 69, 70, 124 și 125 din Legea Republicii Moldova nr.39 din 07.04.'94 despre statutul deputatului în Parlament, în baza articolelor 17, 18, 19, 20, 21 și 23, vă remit spre examinare, conform legislației în vigoare, materialele care scot la iveală un șir de acțiuni cu scopul pregătirii și creării unei organizații criminale și trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, eludându-se controlul vamal și tăinuindu-le de el, a mărfurilor și obiectelor în proporții deosebit de mari.

Din materialele prezentate rezultă faptul că, la începutul anilor 2000, pe teritoriul Republicii Moldova a fost înregistrat Holdingul „Argus”, format din societăți comerciale, precum „ARGUS-TEH” – SRL, ”FINRAP INVEST” – SRL și ”ARGUS-S” – SRL, avînd ca genuri principale de activitate prestarea serviciilor de detectivi și pază, montarea și reglarea, asistența tehnică a sistemelor automate de semnalizare și de stingere a incendiilor, vânzarea–cumpărarea imobilului și închirierea acestuia.

Din materialele prezentate mai rezultă faptul că tehnica specială, utilizată în activitate de către SRL „ARGUS-S”, este introdusă pe teritoriul țării pe cale de contrabandă și, prin intermediul acesteia, se urmărește scopul de colectare a informației confidențiale despre persoane fizice, agenți economici, interceptări ale convorbirilor telefonice și ceea ce ține de competența serviciilor specializate de stat.

În contextul celor relatate, solicit, în termene cât mai restrînse, să îmi fie furnizată informația cu privire la instrumentarea cauzei penale cu numărul de ordine 2013 92 80 57.

Această informație solicit să fie expediată în scris, inclusiv la următoarea ședință de plen, în data de 04.07.2013, la Ora Guvernului, Procurorul General să vină cu o notă informativă amplă despre instrumentarea acestui dosar penal.

Domnul Andrian Candu:

Am înregistrat. Mersi mult.

Declarăm ședința de astăzi închisă și mâine – la ora 9.00 dimineață, precum am fost anunțați.

Ședința s-a încheiat la ora 15.00.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*